

Aalisarneq pillugu inatsisip allannguutaasa sunniutai

15. juni 2017

Aalisarneq pillugu Inatsisartut
inatsisussaatur siunnersuutip
allnnguutaasa sunniutaani
naatsorsuinerit nalunaarusiami uani
allaaserigaagut. Nalunaarusiamut
ilanngussami inatsisissatut
siunnersuummi oqaaseqaatit itisilerlugit
oqaaseqarfigaagut. Taanna immikkut
imalunniit inatsisissatut
siunnersuummut ilassutitut
atuarneqarsinnaavoq.

Imarisai

Eqikkaaneq	3
1 Inatsisissatut siunnersuutip sunniutai tamarmiusut	5
2 Ullumikkut raajarniarneq	17
3 Piginnittuunermik naatsorsuineq nutaaq	29
4 TAC-imik 50/50-imik avitsineq	38
5 Ukiunut tallimanut siumut nalunaarluni utertitsineq	45
A Paasissutissat	50
B Naatsorsuinerni ilimagisat	56

Tabelinut takussutisiaq

Tabeli 1 Inatsisissatut siunnersuutip inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutai	11
Tabeli 2 Inatsisissatut siunnersuutip pigisanut nalilinnut ataasiartumik sunniutai	14
Tabeli 3 Pisortat aningaasaqarnerannut sunniutai tamarmiusut	15
Tabeli 4 TAC-p ilaa inatsisissatut siunnersuummit kalluarneqartoq	18
Tabeli 5 Raajarniarnermi annertunerpaamik piginnittut	24
Tabeli 6 Raajarniarnermi atassuteqarnerit pisassiissutinik niuernerit tunngavigalugit	26
Tabeli 7 Sinerissap qanittuani raajarniarnermi piginnittuunerit annertunerit	32
Tabeli 8 Avataasiorluni raajarniarnermi piginnittuunerit annertunerit	33
Tabeli 9 Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni piffissamut sivisuumut sunniutissai	35
Tabeli 10 Piginnittuunermik naatsorsuinermit nutaami agguasseqqinnerup sunniutai	36
Tabeli 11 Raajarniarnermi pisassiissutinik pisassiissutinillu atuineq	38
Tabeli 12 Raajarniarnermi pisassiissutinik atuinermit periarfissat assigiinngitsut	39
Tabeli 13 Angallatinut toqqakkanut sunniutaanut assersuutit	40
Tabeli 14 Piffissamut sivikitsumut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutai	41
Tabeli 15 Piffissamut sivisuumut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutai	42
Tabeli 16 Piffissamut sivisuumut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutai	43

Tabeli 17 TAC-mik 50/50-imik avitsiner miki agguasseqqinnerup sunniutai	44
Tabeli 18 Avataasiorluni raajarni nermi angallammut nutaamut aningaasaliissutit	47
Tabeli 19 Sinerissap qanittuani raajarni nermi angallammut nutaamut aningaasaliineq	48
Tabeli 20 Piffissamut siviisuumut inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutai	49
Tabeli 21 Aalisarnermi avammut tuniniaaneq pisanillu tunisineq	51
Tabeli 22 Tunisassiornermi teknologit aaqqiivigineri	55

Eqikkaaneq

Raajarniarnerup annertunersaa Namminersorlutik Oqartussat pigisaannit Royal Greenlandimit aamma namminersortut pigisaannit Polar Seafoodimit ullumikkut ingerlanneqarpoq. Piginnittuuneq siaruarniarlugu suliffeqarfiit mikinerit ingerlatsinerat pitsanngorsarniarlugu siunnersuutigineqarpoq aalisarneq pillugu inatsisit ukiakkut ataatsimiinnermi allanngortinneqassasoq, tamassumalu kinguneraa 1) pisassiissutinik piginnittuuneq pillugu malittarisassat sukaterneqassasut; 2) sinerissap qanittuani avataasiorlunilu aalisarnermut pisassiissutit 43%-57%-iusut 50%-50%-inngorlugit agguaateqqinneqassasut aamma 3) ullumikkut aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killiligaanngitsut utertinnissaannut sivikinnerpaamik ukiunut tallimanut siumut nalunaaruteqarnissaq aalajangerneqassasoq.

Isumaqarpugut inatsisissatut siunnersuutikkut Kalaallit Nunaanni isertitat nunami namminermi ilanngaaseereernani isertitatut (BNP) naatsorsorlugit piffissami sivirusumi ukiumut 180 mio. kr. tikillugit ikilisinneqassasut. Inatsisissatut siunnersuutikkut pisortat isertitaat tassunga peqatigitillugu piffissami sivirusumi ukiumut 130 mio. kr. tikillugit ikilisinneqassapput, tassunga ilanngullugit Royal Greenlandip siunissami sinneqartoorutai. Kisitsisit taakku marluk annertuumik nalorninarloqarput, isertitalli ikileriarnerni inuiaqatigiit tunngaviusumik aningaasaqarneranni sunniutit atuuttussat pingasuupput:

Siullermik 50-50-imik agguaaneq kinguneqarsinnaavoq avataasiorluni aalisarnermut naammassisaqarfionerungaatsiartartumut taarsiullugu sinerissap qanittuani naammassisaqarfionnginnerungaatsiartartumi pisassat annertunerusumik aalisarneqartassapput. Taamaalilluni naammassiat tamarmiusut appariassapput aalisarnermilu isertitat tamarmiusut ikileriassallutik.

Aappasaanik inatsisissatut siunnersuut immikkoortunik arlalinnik inuussutissarsiortunut nalornilersitsinerulersunik imaqarpoq. Nalornilernerunerup aalisarnermi angallatinut nutaanut aningaasaliinissaq pilernannginnerulersissavaa. Aalisarsinnaassuseq isertitallu piffissami sivirusunerusumi ikileriaqqinnissaannik tamanna kinguneqassaaq. Nalornissuteqarnermut pissutaasoq pingaarneq tassaavoq inuussutissarsiornermi nalornissuteqarnerulernissaq annertussusia ilisimanginnatsigu.

Pingajussaanik aalisarsinnaassutsip annikillinera aalisarnermi suliffissaqartitsinerup annertuneruleranerani kinguneqassaaq; angallatit mikinerulerpata pisoqaanerulerpatalu pisassiissutit aalisarnissaannut sulisut amerlanerusut pisariaqartinneqassapput. Tamassumunnga peqatigitillugu pisassiissutit amerlanerusut sinerissap qanittuani aalisarnermi pisarineqartarpata tunineqarlutillu suliffissuarni suliffissaqartitsineq qaffassaaq. Suliffissaqartitsineq annertunerusoq nammineq politikikkut anguniagaasinnaavoq piffissamilu sivikitsumi suliffissaqartitsiniarneq qaffanneqarsinnaalluni suliffissaaleqinerlu annikillisinneqarsinnaalluni. Piffissamili sivirusunerusumi suliffissaaleqineq annikillissanngilaq, kisiannili Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnermi allani suliffissaqartitsiniarneq appassalluni. Inuiaqatigiit ilaanni

suliffissaqartitsineq apparpat isertitat ikilissapput. Aalisarnermi annertunerusumik suliffissaqartitsilerneq akerlianik amerlanerusunik isertitsissutaassanngilaq, tassa pisassiissutit annertunerulernaviannimmata. Taamaammat Kalaallit Nunaanni naleqarnerulersitsisarneq tamarmiusoq (BNP) appassaaq.

Pisortat isertittagaasa *ukiumoortumik* ikilinerisa saniatigut inatsimmik allannguinermut atasumik aalisarnermik ingerlatsisut namminersortut taarsiiffigequppata annertuumik ataasiartumik aningaasartuuteqartoqaleriaannaavoq. Naliliivugut taarsiiffigitinnissamik piunasaqaateqarsinnaaneq taamaalillunilu nunap karsiata aningaasartuutigilersinnaasai 2 mia. kr. tikillugit annertussuseqarsinnaasut. Taarsiiffigitinnissamik piunasaqaatit eqqortut taarsiiffigitinnissamik sulianut atatillugu naatsorsorneqassapput.

Inatsisissatulli siunnersuutip suliffeqarfiit mikinerusut *pisinnaasaqartinnerulersissinnaavai* suliffeqarfillu angisuut sinerissap qanittuani aalisarnermik oqartussaanagerat annikinnerulersillugu. Aalisarneq toqqaannartumik pigineqarunnaarpat imaluunniit Royal Greenlandimit Polar Seafoodimillu oqartussaaffigineqarunnaarpata siunissami namminiilivillutik, tunisinermi akit aalajangerneqartussanngorpata aalisartut siunissami isumaqatigiinniarnerni pitsaanagerusumik inissimalissapput. Akerlianik aalisartut suliffeqarfinnut angisuunut atassuteqarnerat aamma iluaqutitaqarpoq, soorlu akigitinneqartut taarsigassarsinissamullu periarfissat qulakkeerneqarnerat.

Kapitali 1

Inatsisissatut siunnersuutip sunniutai tamarmiusut

Kalaallit Nunaanni raajarniarnermi annertunerpaamik ingerlatsisut angisuut marluupput, suliffeqarfik Namminersorlutik Oqartussanit 100%-imik pigineqartoq Royal Greenland aamma suliffeqarfik namminersortut pigisaat Polar Seafood. Suliffeqarfiit taakku raajanik tunisassiorfiit pisassiissutillu annertuut pigaat. Piginnittuuneq piffissap ingerlanerani ingerlatsisunut ikittunut katersuunneqarpoq, tassa pisassiissutit piffissamut killiligaanngimmata niuerutaasinnaallutillu. Killilersueriaatsimi taamaattumi piffissamut sivisuumut aningaasaliinissamut pitsaasunik atugassaqartitsisoqalerpoq, aalisartullu naammassisaqarluarsinnaasut pisassiissutinit pigisanik pisiortorsinnaallutik anginerulerlutillu. Raajarniarnerup ullumikkut patajaallisarneranut, naammassisaqarluarfiusinnaaneranut imminnullu akilersinnaaneranut tamanna tapersiivoq.

Pisassiissutinilli katersuutsitsineq ingerlatsisut nutaat aalisarnissaannik piginnittuunerullu siaruarnissaanik politikerit ilaasa soqutiginnilerannik aamma kinguneqarpoq. Taamatut katersuutsitsinermik killiliisumik maannakkut aalisarneq pillugu inatsimmi arlalinnik aalajangersagaqarpoq. Peqassutsit tunngavigalugit pisinneqarsinnaasunik aalajangiineq (TAC) sinerissap qanittuani avataasiornermilu angallatsisunut agguarneqarpoq, agguaanermi tunngavik tassaalluni 43% aamma 57%. Angallatit immikkoortuisa taakku marluk akornanni pisassiissutinit pigisanik niuertoqarsinnaanngimmat, avitsinermi tassani avataasiorlutik aalisartut sinerissap qanittuani suliffeqarfinit mikinerusunit pisassiissutinit pigisanik pisinnaanngillat. Tassunga peqatigitillugu, suliffeqarfiit arlaannaalluunniit Kalaallit Nunaata kitaani avataasiorluni sinerissallu qanittuani aalisarnernut pisassiissutinit tamarmiusunit 33,3%-it aamma 15%-it sinnerlugit pigisaqarsinnaanngillat.

Taamaakkaluartorli raajarniarnermi killigitinneqartut akimorlugit Royal Greenlandip Polar Seafoodillu annertuut oqartussaaffigaat. Tamassumunnga pissutaasut marluupput (inatsimmik unioqutitsisuunngitsut).

Siullermik Royal Greenland aamma Polar Seafood piginnittuunerup killilerneranerani ilaanngitsunik suliffeqarfinni allani piginneqataapput. Piginnittuunermik maannakkut naatsorsuisarnermi taamaallaat suliffeqarfimmik allamik 50%-it sinnerlugit piginnittugaanni piginneqataanertut isigineqartarpoq, suliffeqarfiillu taakku marluk 50%-inik annikinnerusunik pigisaqartarput.

Aappasaanik, suliffeqarfiit suliffeqarfinni allani piginneqataasuunngikkaluarlutik suliffeqarfinni allani aalajangiisuullutik sunniuteqarsinnaapput. Aalajangiisuulluni sunniuteqarneq pilersuisunut isumaqatigiissutinik, taarsigassarsiat pillugit isumaqatigiissutinik isumaqatigiissutinilu pissutsinik allanik allanut atanermik naqissusiisunik tunngaveqarsinnaavoq. Assersuutigalugu Polar Seafood aamma Royal

Greenland sinerissap qanittuani aalisarnermi suliffeqarfinnut piffissamut sivisuumut ullumikkut isumaqatigiissuteqarput, tamannalu aqqutigalugu akit naammaginatut atorlugit tunisassiorfinnut tunisassiassanik patajaatsumik pilersuineq qulakkeerneqarluni. Assersuutigalugu Polar Seafoodip pisassiissutit 2.000 tonsit sinerissap qanittuani suleqatigisaminut nuussinnaavai, tassungalu taarsiullugu suleqatigisap 2.000 tonsit taakku namminerlu 1.000 tonsit pigisat akit siumut isumaqatigiissutaasut atorlugit Polar Seafoodip tunisassiorfianut tunissallugit – tamanna aamma Royal Greenlandimut atuuppoq.

Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutit taakku iluatungaani suliffeqarfinnik mikisunik aqutsinertut isikkoqarpoq, illuatungaani suliffeqarfiit mikisut angisuullu piumassutsimik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaallutik, tassa ataatsimoornerminni tamarmik pissarsisinnaagamik: Polar Seafood aamma Royal Greenland tunisassiorfimminut tunisassiassanik pissarsiarput suliffeqarfillu assersuutigalugu motoori iluarsaanneqassappat angallaluunniit nutaaq pisiarineqassappat tunisinermi akinik taarsigassarsinissamulluunniit periarfissaasinnaasunik qulakkeerinniffigineqassappat.

1.1 Inatsisissatut siunnersuutip imarisai

Piginnittuunerit siaruarniarlugit sinerissallu qanittuani suliffeqarfiit mikisut pitsanngorsaaffiginiarlugit aalisarneq pillugu inatsisip allannguutissaanik ukiakkut ataatsimiinnissamut siunnersuuteqartoqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut ukuninnga kinguneqarpoq:

- *siullermik* naatsorsuisarnermik sukaterineq aalisarnermilu pisassiissutinik piginnittuuneq pillugu malittarisassanik atuutitsineq
- *aappasaanik* sinerissap qanittuani avataasiornulilu aalisarnermi TAC-imik 43%-57%-imiit 50-50%-imut agguasseqqinneq
- *pingajussaanik* aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killiligaanngitsut utertinnissaannut ingerlatsisunullu nutaanut agguateqqinnissaannut sivikinnerpaamik ukiut tallimat siumut nalunaaruteqartoqassasoq inatsisissatut siunnersuummi aalajangersarneqarpoq, tak. Boksi 1.

Boksi 1 Inatsisissatut siunnersuutip imarisaanik paasinninnerput

---

Inatsisissatut siunnersuutip kingunissaannik naatsorsuisinnaajumalluta, siunnersuutip aningaasaqarnermut qanoq sunniinissaanut tunngaviit ilaat tunngavigaagut:

1. Pisassiissutininik naatsorsuerlaaseq nutaaq

- Suliffeqarfiup suliffeqarfimmi allami pisassiissutinit *pigisai* 50%-inik ataallugilluunniit piginneqataassutigineqartut raajarniarnermi piginnittuunermi tamarmi siunissami naatsorsorneqartassapput.
- Piginnittuunermik naatsorsuineri suliffeqarfiup suliffeqarfimmut allamut aalajangiisuulluni sunniuteqarnerisq taamaattoqannginnersorluunniit naliliineq siunissami ilanngunneqartassaaq. Taamaattoqarnerani pigisat tamakkiisumik (100%) pigisatut naatsorsorneqartassapput. Suliffeqarfik 50%-it sinerlugit pigisaqarpat tamakkiisumik piginnittutut naatsorsuutigineqartassaaq.
- Piginnittuunernik naatsorsuinerit nutaat kingunerissavaat Royal Greenland aamma Polar Seafood sinerissap qanittunani aalisarnermi 15%-inik avataasiorlunilu aalisarnermi 33,3%-inik piginnittuunissap killinga eqqortinniarlugu pisassiissutinit pigisaminnik piginneqataaffigisaminnilluunniit tunisisariaqassapput.

2. TAC-mik 50/50-imik avitsineq

- Kalaallit Nunaata kitaani raajanut TAC sinerissap qanittuani avataasiornermilu angallatinut maannakkut 43/57%-imik avitsinerimut taarsiullugu 50/50-imik avinneqassaaq.
- Ukiumoortumik pisassiissutininik avataasiornermi angallatiniit sinerissap qanittuani angallatinut tunisisinnaanermik immikkut akuerineqarnissamik periarfissat sukaterneqassapput. Tamanna assigiinngitsunik marlunnik paasivarput: Ataaseq avataasiorluni aalisarnermiit sinerissap qanittuani aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutininik suliffeqarfiit sulit tunisisinnaasut, aappaalu tamanna periarfissaajunnaassasoq.

3. Ukiunut tallimanut siumut ilisimatitsilluni taamaatitsineq

- Aalisarsinnaanermut akuersissutit sivikinnerpaamik ukiunut tallimanut siumut nalunaaruteqarluni Inatsisartut inatsisaatigut piffissamut killilerneqarsinnaapput. Tamanna imatut paasivarput aalisarnermi suliffeqarfiit aalisarsinnaanermut akuersissutininik piffissami killiligaanngitsumi piginnittuunissamik ilisimagisaqarunnaassasut, taamaallilunilu pisassiissutit piffissap ilaani utertinneqarnissaannik agguateqqinneqarnissaannillu, tassa siunissami piffissamut killiligaalernissaannik, annertuumik ilimagisaqassallutik. Taamaalliluni siunissami pisassiissutissat nalornissutaanerulertussaallutik.
- Ingerlatsisut tamassumunnga taarsiullugu aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu sivikitsuarsuararmik siumut nalunaaruteqarluni utertinneqarnissaannik ilimagisaqarpata, piffissaq ukiunik tallimanik siumut nalunaarfissaq nalornissuteqannginnerulersitsissaaq.

Pissarsivik: Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut UKA2017-imut siunnersuut

1.2 Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutissai

Inatsisissatut siunnersuut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut ajortunik sunniuteqassaaq. Tassa nunap karsiata kommunillu isertitaat ikilissapput. Pisortat isertitaasa ikileriarnerat assigiinngitsunik pingasunik sunniuteqassaaq:

1. Naammassisaqarsinnaassutsip annikillinera

TAC-imik 50/50-imik avitsineq kinguneqarpat, pisassiissutit avataasiorluni aalisarnermut naammassisaqarfiungaatsiartartumut taarsiullugu sinerissap qanittuani aalisarnermi naammassisaqanngiffiungaatsiartartumi annertunerusumik aalisarneqarpata, aalisarnermi naammassisaqarsinnaassuseq tamarmiuseq annikillissaaq. Naammassisannginneruneq aalisarnermi aningaasartuutit annertunerulernerannik aalisarnermilu isertitat (BNP) ikileriarnernik kinguneqassaaq.

Imaattariaqanngilarli 50/50-imik avitsineq pisassiissutinik aalisartut nikittut. Tamassumunnga pissutaavoq sinerissami aalisarnermi aalisartut ullumikkut TAC-ip 50%-iata missaata aalisarneqarnerisa assigisaanik avataasiorluni aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik ullumikkut tunisisoqartareerluni. Inatsisissatut siunnersuutip kinguneranik allannguinermi avataasiorluni aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik siunissami tunisisarnissaq pinngitsoortinneqassaaq. Taamaaliornikkut avataasiorluni aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik siunissami tunisisinnaajunnaartoqassappat kiap pisassiissutinik aalisarnera allannguuteqassanngilaq, naammassisaqarsinnaassuseqarnerlu appariassanani.

Sinerissap qanittuani aalisarnermi naammassisaqarsinnaassuseq avataasiorluni aalisarnermut sanilliullugu ullumikkut appasinneruvoq, tassa piginnittuuneq, angallatit angissusaat pisanillu tunisisarneq pillugu piumasaqaatit avataasiorluni aalisarnermut sanilliullugu sukanganerupput. Tamassuma kinguneraa annertuumik ingerlatsinermi iluaqutit avataasiorluni aalisarnermut annertutigisumik atorneqannginneri sinerissallu qanittuani aalisarnermi tunisinissamat periarfissat killeqarnerat.

2. Nalorninerulerneq

Inatsisissatut siunnersuut immikkoortunik inuussutissarsiummi nalorninerulernermit kinguneqartunik imaqarpoq:

- *Siullermik* suliffeqarfiit suliffeqarfinnut allanut aalajangiisuullutik sunniuteqarnerisut taamaalillunilu pisassiissutinik pigisanik tunisinermi piginnittuunerisut killigitat eqqortinneqarnerisut Naalackersuisut nalilersuisussaannerat nalornisitsilerpoq.
- *Aappasaanik* Royal Greenlandimit Polar Seafoodimillu pisassiissutinik aalisarnermi maannakkut suliffeqarfiusunut suliffeqarfinnulluunniit nutaanut tunisineq aqutsinermi piginnaasanik suliffeqarfinnilu taakkunani misilittakkanik piffissami sivikitsumi annaasaqarnermik kinguneqassaaq. Piginnittuunerup siammarnera aamma suliffeqarfinni ataasiakkaani niuernerup assigiinngiiaarneranik annikinnerulersitissaaq. Taakku marluk aalisarnermut aningaasaliisartunut nalornilersitsinerulissapput.
- *Pingajussaanik* tunisassiorfinnut tunisassiassanik pilersuinerup patajaanera annikillissaaq. Tamassumunnga pissutaavoq Royal Greenland aamma Polar Seafood angallatinik piginnittuujunnaarpata aalajangiisuullutilluunniit sunniuteqarunnaarpat angallatit ataasiakkaat sumi qaqugulu pisaminnik tunisinissaannik ullumikkumit pilersaarusiorsinnaanerisa annikillinissaa.

- *Sisamassaanik* ukiunik tallimanik siumut nalunaaruteqarluni aalisarsinnaanermut akuersissutit ullumikkut piffissamut killiligaannginnerannit piffissamut killiligaalissapput. Aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killilikkat suliffeqarfiit ataasiakkaat siunissami pisassiissutinit pigisassaannik nalornilersitsissapput.

Nalorninerulerneq kinguneqassaaq aningaaseriviit taarsigassarsitsigaangamik qaffasinnerusumik ernialiinissamik piumasaqaateqarnerat, tamassumalu aamma aalisarnermut aningaasaliissutit qaffasinnerusumik pissarsissutaanissaannik piumasaqarnermik kingunerissavaa. Tassa nalornissuteqarnerulerneq aalisarnermi aalisariutinut nutaanut aalisarluarsinnaanerusunullu aningaasalinissaaq pilerinannginnerulersissavaa. Tamassuma kingunerissavaa naammassisaqarsinnaassutsip piffissami sivisuumi apparnera isertitalu ikileriarnertat.

3. Inuiaqatigiinni immikkoortuni allani isertitat ikileriarnertat

TAC-imik 50/50-imik avitsineq kinguneqarpat pisassiissutit annertunerit avataasiorluni aalisarnermi aningaasaqarfiunerusumi aalisarneqaratik sinerissap qanittuani amerlanerungaatsiartunik sulisussaqaarfiusumi aalisarneqarnerat pisanillu tunisassiorfinnut tunisat amerleriarpata aalisarnermi tunisassiorfinnilu suliffissaqartitsineq qaffassaaq. Nalorninerulerneq kinguneranik aningaasaliissutit ikilippata aalisarnermilu sulisunik amerlanerusunik pisariaqartitsisoqalerpat tamanna aamma piffissamut sivisuumut atuuppoq.

Piffissami sivikitsumi suliffissaaleqisut ikilissapput, piffissamullu sivisunerusumut Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnermi immikkoortuni allani suliffissaqartitsiniarneq annikinnerulissaaq. Inuiaqatigiinni immikkoortuni suliffissaqartitsiniarneq annikillippat isertitat aamma ikilissapput. Aalisarnermi suliffissaqartitsinerulerneq akerlianik annertunerusunik isertitsissutaassanngilaq, tassa pisassiissutit killeqarmata. Taamaammat Kalaallit Nunaanni isertitat tamarmiusut (BNP) ikilissapput.

Inatsisissatut siunnersuutip piffissamut sivikitsumut sivisuumullu sunniutissai naatsorsorpavut.

Piffissami sivikitsumi naammassisaqarsinnaassutsip annikinnerulerneratigut aalisarnermi tunisassiorfinnilu sinneqartoorutit ikilissapput. Nunap karsiata kommunillu suliffeqarfiit akileraarutaannik isertitaat tamarmiusut ikilissapput, pisortallu aningaasaqarnerat Royal Greenlandimi ikinnerusunik sinneqartooruteqartarnikkut aamma sunnerneqassaaq. Pisassiissutinit annertunerusut sinerissap qanittuani aalisarneqarpata taamaalillunilu pisassiissutit annikinnerusut toqqaannartumik avammut tunineqarpata raajanut akitsuummit isertitat tamarmiusut aamma ikilissapput. Raajanut akitsuut taamaallaat raajanut toqqaannartumik avammut tunineqartunut atuuppoq. Akerlianik suliffissaqartitsiniarneq qaffassaaq, taamaalillunilu nunap karsiata akileraarutit isertittagai kommunillu akileraarutit isertittagaat amerleriassapput. Pisortat ikiorsiissutaanni aningaasartuutini sipaarutaasinnaasut naatsorsuinit sinni ilanngutinngilagut. Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut ataatsimut isigalugu sunniutit piffissamut sivikitsumut killeqassapput. Isumaqaarpugut inatsisissatut siunnersuutikkut

Kalaallit Nunaanni ilanngaasiinani isertitat (BNP) ukiumut 12 mio. kr. tikillugit ikileriartinneqassasut, pisortallu aningaasaqarnerat ukiumut 33 mio. kr. tikillugit ikileriassasut.

Piffissami sivilisuumi taarsigassarsiat akisuneruleriartortillugit aningaasaliinissarlu pilerinarunnaariartortillugu aningaasaatit ikilissapput. Angallatit mikinerulissapput pisoqaanerulerlutillu, taamaammat pisassiissutit aalisarnissaannut sulisut amerlanerulissapput. Sulisut aalisarnermi tunisassiorfinnillu ujjartorneqartut amerlissutaat Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni immikkoortunit allaninngaanniissapput. Suliffissaaleqisut ikilissapput aammalu nunap karsiata kommunillu akileraarutinit amerlanerusunik isertitaqartassanngillat. Isumaqarpugut Kalaallit Nunaanni ilanngaaseereernani isertitat (BNP) ukiumut 20 aamma 180 mio. kr.-nik ikileriassasut. Taakku amerlassusiisa assigiinnginnerat ukiunut tallimanut siumut nalunaaruteqarluni inuussutissarsiummut taamaatitsinermi nalornissuteqarnermik annertuussusiliinermut atatillugu annertuumik nalornissuteqarneq takutippaat. Aammattaaq pisortat aningaasaqarnerisa 14 aamma 130 mio. kr.-nik ikiliarnissaannik naatsorsuineq annertuumik nalorninartoqarpoq.

**Tabeli 1 Inatsisissatut siunnersuutip inuiaqatigiit
anigaasaqarnerannut sunniutai**

	BNP (uklumut mio. kr.)	Pisortat anigaasaqarnerat (uklumut mio. kr.)
<i>Piffissamut sivikitsumut sunniutai</i>		
1. Pisassiissutinit pigisanik naatsorsuineq nutaaq	0	0 - -9
2. TAC-Imik 50/50-Imik avitsineq	0 - -12	0 - -24
3. Ukiunut tallmanut siumut nalunaaruteqarluni utertitsineq	0	0
Peqatigilinnermut sunniutai*	0	0
Katillugit	0 - -12	0 - -33
<i>Piffissamut ungasinnerusumut sunniutai</i>		
1. Pisassiissutinit pigisanik naatsorsuineq nutaaq	0 - -19	0 - -13
2. TAC-Imik 50/50-Imik avitsineq	-2 - -46	-1 - -34
3. 3. Ukiunut tallmanut siumut nalunaaruteqarluni utertitsineq	-17 - -124	-13 - -91
Peqatigilinnermut sunniutai *	0 - +7	0 - +9
Oqaaseqaat	-19 - -181	-14 - -129

Nassuiaat: BNP isertitanut uuttuutaavoq aammalu akissarsianik sinneqartoortinillu takutitsilluni. Pisortat anigaasaqarnerannut sunniutini ilaapput suliffeqarfiit pissarsianillu allsamermit akileraarutit, raajanut akitsuut, Royal Greenlandillu sinneqartoortai. Piffissamut sivisuumut sunniutit takutippaat anigaasaqarnermut sulisunullu naleqqussaasoqareerpat sunniutit. * Peqatigilinnermut sunniutinit pissutaapput, 50/50-Imik avitsinerup sunniutai Royal Greenland aamma Polar Seafood sinerissap qanittuani piginneqataaerminni immikkut pisassinneqarpata aallaaviusumik annikillissasut. Royal Greenland aamma Polar Seafood tassunga peqatigitillugu piginnittuunermik naatsorsuinerup nutaap kinguneranik sinerissap qanittuani suliffeqarfini piginneqataajunnaartariaqassappata 50/50-Imik avitsinerup sunniutai taamatut annertutigisumik annikillissanngillat. Naatsorsuinerit nalorninarqortorujussuupput.

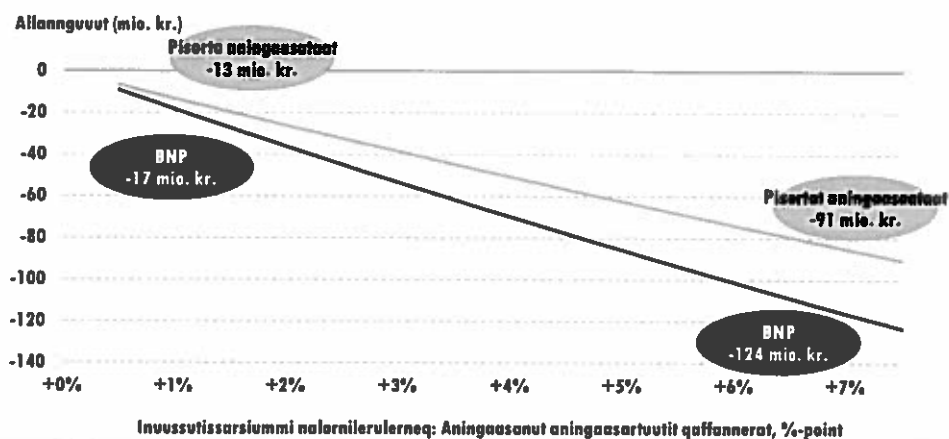
Pissarsivik: Copenhagen Economics

Piginnittuunermik naatsorsuinerup nutaap (tabelimi sanileriaat siulliat) sunniutai akuttussutsit allapparput, tassa Royal Greenland aamma Polar Seafood inatsisunik unioqqutitsinatik suliffeqarfinnik aaqqissuussineq nutaap atorlugu inatsimmi allannguutit siunissami saneqqussinnaammattigit. Taamaattoqassappat inatsisip allannguutaa sunniuteqavissanngilaq, suliffeqarfiit allaffissornermut anigaasartuutaasa amerlanerulernerat eqqaassanngikkaanni. Piginnittuunermik naatsorsueriaaseq nutaap suliffinnik nutaamik aaqqissuussinikkut nutaakkut *saneqqunneqarsinnaanngippat* naliliivugut Royal Greenlandip Polar Seafoodillu piginnittuunermik naatsorsuineq nutaap eqqortinniarlugu pisassiissutinit pigisat piginneqataassutilluunniit tunisariaqassagaat. Piffissamut sivikitsumut pisortat anigaasaqarnerannut sunniutaa tassaassaaq Royal Greenlandip sinneqartoortuutaasa ikilinerat kisiannili inuiaqatigiit anigaasaqarnerannut allanik sunniuteqassanngilaq, tassa ilimagigatsigu pisassiissutit suliffeqarfinnut Polar Seafoodit Royal Greenlanditullu naammassisaqarsinnaatigisunut tunineqassasut. Piffissamut sivisuumut inuussutissarsiummi nalorninerulernerup BNP pisortallu anigaasaqarnerat annikillissavai.

50/50-imi avitsinerup sunniutai (tabelimi sanileriit aappaat) aamma akuttussutsitut aamma allaqqapput, tassa kikkut pisassiissutinik aalisarnerisa allanngussanersoq nalorninartoqarmat. Aatsaat avataani aalisarnermit sinerissami aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik tunisinissamik siunissami immikkut sulii akuersisoqarsinnaappat kikkut aalisarnerat allannguuteqassaaq. Tamassuma saniatigut naammassisaqarsinnaaneq appariassanngilaq, piffissamullu sivisuumut sunniutaa taamaallaat tassaassaaq tunisassiorfinnut tunisassiassanik pilersuinermik nalorninerulerneq.

Naliliivugut ukiunut tallimanut siumut nalunaaruteqarluni utertitsineq (tabelimi sanileriit pingajuat) inatsisissatut siunnersuummi immikkoortuni ataasiakkaani annertunerpaamik sunniuteqarsinnaasoq. Tamassuma pissutaavoq inatsisissatut siunnersuummi immikkoortumi tassani suliffeqarfiit pisassiissutinik tamarmiusuni annaasaqariaannaasut, taamaalillutillu piffissamit utertitsinnissamik aalajangiisoqarneraniit siunissami ukiut tallimat qaangiuppata isertitsisarnermi tunngaviit tamarmiusut annaaneqassallutik. Tamanna siunissamik annertuumik nalornisitsissaaq, tamannalu ukiunut 20-nut 30-nut aningaasaliinissamik aalajangiinernut kinguneqassaaq. Naatsorsuinerilli nalorninartoqartorujussuupput, imatut paasillugulu pissarsinissamik annertunerusumik piumasaqaatit taarsigassassarsinermullu annertunerusumik erniaqartitsinikkut (aningaasanut aningaasartuutit) qanoq annertutigisumik sunniuteqassanersut nalornissutaanerulissasoq. Aalisarnermi agguaqatigiissillugu aningaasanut aningaasartuutit (WACC) maannakkut 10%-init 11%-init agguaqatigiissillugu aningaasanut aningaasartuutit 17,5%-inut qaffappata assigiinngissut tabelimi takutinneqarpoq.

Takussutisiaq 1 Ukiunut tallimanut siumut nalunaaruteqarluni utertitsinerup sunniutai

Pissarsivik: Copenhagen Economics

1.3 Pigisanik nalilinnik annaasaqarneq taarsiiffigitinnissamillu piumasaqarneq

Inatsisissatut siunnersuut pisassiissutinik namminneq inuiaqatigiit aningaasaqarneranni annaasaqarfiunngitsunik pisortalli aningaasaqarnerannik ajornerulersitsisussamik *agguaaqqinnissamik* kinguneqassaaq. Pisassiissutit piginnittunut naleqarmata, pisassiissutinik agguaaqqinneq pigisanik nalilinnik (imaluunniit *pigisanik aningaasaatinilluunniit*) maannakkut pisassiissutinik piginnittuniit piginnittunut nutaanut agguaaqqinnerup assigaa

- TAC-imik 50/50-imik avitsinerup kinguneraa avataasiorluni aalisarnermi suliffeqarfiit pisassiissutinik pigisaannik, tassa pingaartumik, Royal Greenlandimiit, Polar Seafoodimiit Niisa Trawlmiillu suliffeqarfinnut sinerissap qanittuani raajarniarnermi pisassiissutinik pigisalinnut pigisanik nalilinnik agguaaqqinneq.
- Raajarniarnermi piginnittuunermik naatsorsueriaatsimi nutaami Royal Greenlandi Polar Seafoodilu suliffeqarfinni pigisaminni pisassiissutinik pigisaminnik piginneqataaffigisaminnilluunniit tunisisariaqalersinnaapput. Royal Greenlandi Polar Seafoodilu pisassiissutinik pigisaminnik nalingisa annertoqataannik tuniniaasinnaangippata pigisanik nalilinnik Royal Greenlandimiit Polar Seafoodimut pisassiissutinik piginnittunut nutaanut agguaaqqinnermik kinguneqassaaq.

Kisiannili sinerissap qanittuani aalisarnermi naammassisaqarsinnaassuseq avataasiorluni aalisarnermut sanilliullugu appasinnerummat, pisassiissutit pisassiissutinik piginnilersunut nutaanut maannakkut piginnittunut sanilliullugu naleqartiginngillat. Taamaammat. Taamaammat pigisat nalillit piginnittuulersunut nutaanut maannakkut piginnittuusunut nalikillinerattut naleqarnerulertigissanngillat. Tassunga peqatigitillugu inuussutissarsiummi nalorninerulerneq, pisassiissutit tamanut nalikinnerulernerannik

kinguneqassaaq. Ataatsimut isigalugu pigisat nalillit tamarmiusut 800 mio. kr. aamma 4 mia. kr. akornanni nalikinnerulissapput. Tak. tabeli 2.

**Tabeli 2 Inatsisissatut siunnersuutip pigisanut nalilinnut
ataasiartumik sunniutai**

Mio. kr.	Royal Greenland	Polar Seafood*	Pisassiissutinit piginnittut nutaat	Katillugit
1. Pisassiissutinit pigisanik nutaamik naatsorsuineq	-363 - 0	-286 - 0	0 - +213	-436 - 0
2. TAC-mik 50/50-imik avitsineq	-283 - -199	-440 - -317	+123 - +154	-600 - -362
3. Ukiunut tallmanut siumut nalunaaruteqarluni utertitsineq	-985 - -138	-1.414 - -200	-563 - -73	-2.962 - -411
Katillugit	-1.631 - -337	-2.140 - -517	-440 - +344	-3.998 - -773

Nassuiaat: Tabelimi kisitsisit, siunissami pisuussutit erniassaa nalinginik kingumut naatsorsuinerimi allannguutitut naatsorsomeqarput. Pisuussutit erniaanni aalisarnermi immikkut sinneqartooruteqarneq takutinneqarpoq aammalu nunami namminermi ilanngaaseereerni isertitat (BNP) ilagalugit. 1.-imi ilimagaarput Royal Greenlandip Polar Seafoodillu pisassiissutinit pigisatit akit pisassiissutinit pigisat Royal Greenlandimut Polar Seafoodimullu nalingisa 80%-it 100%-illu akornanni tunisinaassagaat. 2.-mi takutinneqarput avataasiorluni aalisarnermi sulliffeqarfiit namminersortut allat, 'Polar Seafood' ilanngullugu. Inatsisissatut siunnersuummi tabelimi ilanngunneqanngitsunik immikkoortut ataasiakkaat akornanni sunneeqatigiittoqarpoq. Sunneeqatigiinnerit ingerlatsisut ataasiakkaat akornanni sunniutinik agguaaq sunniuteqarfigissavaat, sunniutilli tamarmiusut ('Katillugit') sunneeqatigiinnerit kallarneqanngillat. Naatsorsukkat nalorninartoqartorujussuupput.

Pissarsivik: Copenhagen Economics

Pigisat nalillit piginnittuunermik naatsorsuinerimi nutaami agguateqqinnerisa annertussusiisa assigiinngissutitut oqaatiginninnitsinnut pissutsit pingasuupput. *Siullermik* Royal Greenlandip Polar Seafoodillu piginnittuunermik malittarisassanik nutaanik pissutsit maanakkutut itsillugit eqqortitsisinnaanngitsut, imaassinnaavoq inatsisunik unioqutitsinatik suliffeqarfinnik aaqqissuussinerit nutaat atorlugit inatsisip allanngortinnerani siunertat saneqqussinnaagaat. Taamaattoqassappat inatsisip allannguutaa, suliffeqarfiit allaffissornermut aningaasartuutaasa annertunerulernerat pinnagu sunniuteqavissanngitsoq. *Aappasaanik* annertussusaannut suliffeqarfiit qanoq amerlatigisut Royal Greenlandip Polar Seafoodillu aalajangiisuullutik sunniuteqarfigisinnaasaannik nalilersuinermit aalajangerneqassaaq. Royal Greenlandip Polar Seafoodilu aalajangiisuullutik sunniuteqarnissaannik naliliineq annertunerulersillugu, pisassiissutitik amerlanerusunik tuniniaassapput, taamaalillunilu agguaaqqinnerup sunniutai annertunerulissapput. *Pingajussaanik* annertussusaat akinit Royal Greenlandip Polar Seafoodillu suliffeqarfinni pigisaanni pisassiissutitik pigisaminnik piginneqataaffigisaminnilluunniit tunisinerminni pissarsiarisinnaasaannit aalajangerneqassaaq. Akit appasinnerutillugit pigisat nalillit agguateqqinneqartut annertunerulissapput.

50/50-imik avitsinerup sunniutai (tabelimi sanilerit aappaat) aamma assigiinngissutinngorlugu takutinneqarpoq, tassa ukiumoortumik pisassiissutitik

sinerissami avataasiorluni aalisarnermit sinerissami aalisarnermut suli siunissami tunisisinnaasoqassanersoq nalorninarimat. Tunisinnaajunnaartoqassappat tunisassiorffinnut tunisassiassanik pilersuisinnaaneq nalornissutaanerulissaaq.

Suliffeqarfiit namminersortut inatsisissatut siunnersuutip kinguneranik annaasaqassappata, annaasaminnik taarsiiffigitinnissamik piunasaqarata eqqartuussivimmilu suliaasinnaasumi ajugaassappata, inatsisissatut siunnersuutip pisortat aningaasaqarnerat taarsikkat annertoqataannik suliame aningaasartuutaasinnaasut ilanngullugit annikillissavaa.¹ Naliliivugut taarsiissutit pisortat aningaasaqarnerat pisortat aningaasaqarnerat ukiumoortumik sunniutaasa sanatigut 2 mia. kr. tikillugit annikilleriaateqassasoq, tak. tabeli 3.

Tabeli 3 Pisortat aningaasaqarnerannut sunniutai tamarmiusut

	Eqqartuussivimmi suliamik ajorsartoqassappat ataasiartumik sunniutai, mio.kr.	Piffissamut sivikitsumut sunniutai, ukiumut mio. kr.	Piffissamut sivisuumut sunniutai, ukiumut mio. kr.
Nunap karsia	Akilerarutit A-t	-	+1 - 0
	Suliffeqarfiit akilerarutaat	-	-1 - 0
	Raajanut akitsuut	-	-12 - 0
	Taarsiiffigitinnissamik plumasaqaat	-2.140 - 0	-
Kommunit	Akilerarutit A-t	-	+2 - 0
	Suliffeqarfiit akilerarutaat	-	-4 - 0
Royal Greenland	-	-19 - 0	-52 - -6
Katillugit	-2.140 - 0	-33 - 0	-129 - -14

Nassuiaat: Piffissamut sivikitsumut sunniutai ukiumut sisamanut aggersunut aningaasanut inatsimmi missingersuutit atussallugit naleqqunnerpaajupput. Royal Greenlandimut sunniutai akilerarutit ilanngaaseereerluni sinneqartoorutit ukiumut ikileriaataatut naatsorsorneqarput. Imatut paasineqarsinnaapput Royal Greenlandip pigisai (ukiumut naatsorsorlugit) imaluunnilit nunap karsiata Royal Greenlandimut pissarsiaata sunniutaatut (ukiumut naatsorsorlugit). Naatsorsuinerit nalorninarqartorujussuupput.

Pissarsivik: Copenhagen Economics

Pigisanik nalilinnik agguaaqqinnerup saniatigut pisanik tunisinermi akit aqutugalugit Royal Greenlandip Polar Seafoodillu isertittagaannik agguaaqqittoqarsinnaavoq. Aalisartoq piginnittuunermik naatsorsuisarnermik allanngortitsineq (imaluunniit avataasiorlut sinerissami aalisartunut ukiumoortumik pisassiissutinik tunisisinnaanerisa annikillinera) pissutigalugu Royal Greenlandimit Polar Seafoodimilluunniit toqqaannartumik pigineqarunnaarlutik aqunneqarunnaarlutilluunniit siunissami namminiilerpat, aalisartoq pisanik tunisinermi akit aalajangerneqartussaalerpata

¹ Royal Greebkad 100%-imik pisortanit pigineqarmat, Royal Greenlandip nalilinnik pigisaasaminik annaasaqarnerata pisortat ilanngaaseereerluni akiitsuisa tamarmiusut amerleriarnerat tunngaviusumik assigaa. Sunniuummi tassani Royal Greenlandip akilerarutit ilanngaaseereerluni sinneqartoorutit ukiumut annaasai tabelimi ilanngunneqarput.

siunissami isumaqatigiinniarnerni pitsaanerusumik inissisimalissaaq, tassa aalisarteq
killilerneqarani unammillertaasumut nuussinnaammat. Siunissami pisanik
tunisissamat nutaarluinnarnik periarfissaqalissappat unammilernerlu annertusissappat
aalisartut pitsaanerusumik inissisimalissapput.

Kapitalimi tulliuttumi raajarniarnerup ullumikkut aaqqissuussaana allaaserissavarput.
Kapitalini tulliuttuni inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut ataasiakkaat immikkut
allaaserissavavut.

Kapitali 2 Ullumikkut raajarniarneq

Aalisarneq Kalaallit Nunaanni avammut tuniniaanermi inuussutissarsiutit annersaraat. Aalisakkat aalisakkanillu tunisassiat Kalaallit Nunaata 2015-imi 2,5 mia. kr.-nik isertitsissutigai. Tamassuma assigaa nioqqutissanik sullississutinillu avammut tuniniaanerup tamarmiusup 53%-ia 4,8 mia. kr.-nik annertussuseqartoq. Raajat avammut tunineranni 1,1 mia. kr.-inik avammut tunineranni 1,1 mia. kr.-nik naleqartut Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aalisakkat pingaarnersaraat, nunanit allanit isertitatut naatsorsorlugu, tak. Takussutisiaq 2.

Takussutisiaq 2 Kalaallit Nunaannit 2015-imi tunineqartut nalingi

Nassuiaat: 'Nioqqutissiat allat' tassaapput nioqqutissiat eqqunneqarnikut utertitat, tassunga ilanngullugit umiarsuit timmisartullu, umiarsuit nunanit allaneersut usilersorneri. 'Sullississutit' tassaapput immakkut assartulneq (assersuutigalugu Royal Arctic Linep Danmarkimi sulliffeqarfinnut Kalaallit Nunaannut assartuusinera), timmisartukut assartuinerit (assersuutigalugu Air Greenlandip timmisartuinik attartarluni timmisartornerit), attaveqarnermi sullississutit (assersuutigalugu nunani allamiut roamernerat) niunermilu sullississutit. Kisitsisit utaqqilisaasumik kisitsisaapput.

Pissarsivik: Copenhagen Economics Naatsorsueqqissaartarfik tunngavigalugu

Taamaallaat Kalaallit Nunaata kitaani kalaallit raajarniarnerat inatsisissatut siunnersuummit kalluarneqassaaq. Aamma Tunumi raajarniartoqartarpoq, pisassiissutillu ilaat Canadap pisarpai, EU-lu pisassiissutit ilaannik pisisarpoq. Kalaallit Nunaata kitaani pisassiissutit (TAC – Total Allowable Catch) inatsisissatut siunnersuummit kalluarneqartut raajarniarnerup tamarmiusup 90 %-it missaraat, tak. Tabeli 4.

**Tabeli 4 TAC-p ilaa inatsisissatut siunnersuummit
kalluarneqartoq**

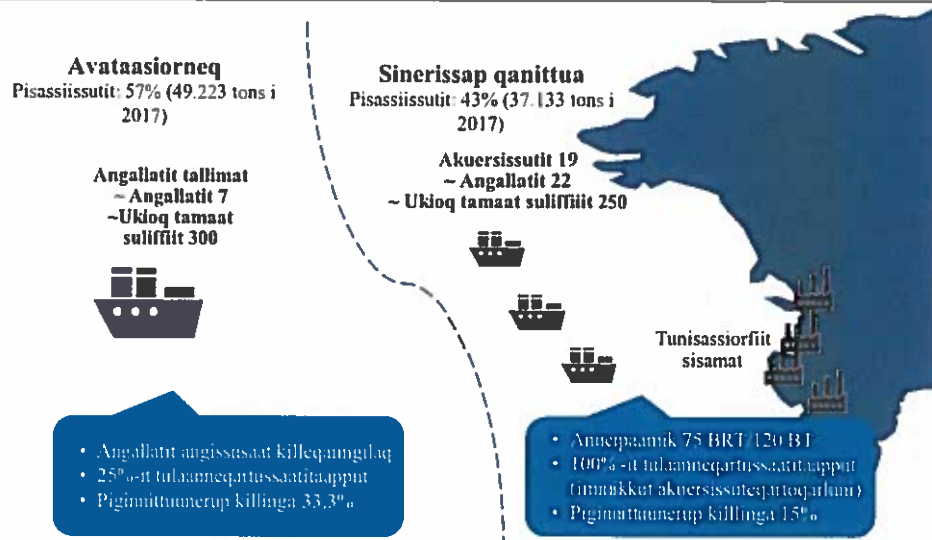
Tonsit	2015	2016	2017
<i>Kalaallit Nunaata kitaani TAC-Imik agguaaneq</i>			
Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit (sinerissap qanittuani)	29.696	34.486	37.133
Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit (avataani)	39.365	45.715	49.223
EU	2.000	2.600	2.600
Canada	1.939	2.199	1.044
Kalaallit Nunaata kitaa katillugit	73.000	85.000	90.000
<i>Tunumi TAC-ip agguarnera</i>			
Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit	600	200	850
EU	5.500	5.100	4.150
Tunu katillugit	6.100	5.300	5.000
Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanni pisassa katillugit	87%	89%	91%

Pissarsivik: Copenhagen Economics Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup nilttagaa
tunnngavigalugu.

2.1 Sinerissap qanittuani avataanilu aalisarnerit

Maannakkut aalisarneq pillugu inatsimmi Kalaallit Nunaata kitaani kalaallinut pisassissutit sinerissap qanittuani avataasiorlunilu angallatinut agguarneqartarput, avitsinermi tunnngaviulluni 43%-57%. Avataasiorluni aalisarnermi angallatit tunnngaviumik killeqarfiup avataani sinerissamut 3 sœmilinik qaninnerusumi aalisaqqusaanngillat. Sinerissap qanittuani avataasiorlunilu aalisarnermut malittarisassat assigiinngitsuupput. Angallatit angissusissaannut, pisanik tunisinermut piginnittuermullu piumasaqaatit sinerissap qanittuani aalisarnermut avataasiorluni aalisarnermut sanilliullugu sukanganerupput, tak. takussutisiaq 3.

Takussutisiaq 3 Kalaallit Nunaata kitaani aalisarneq

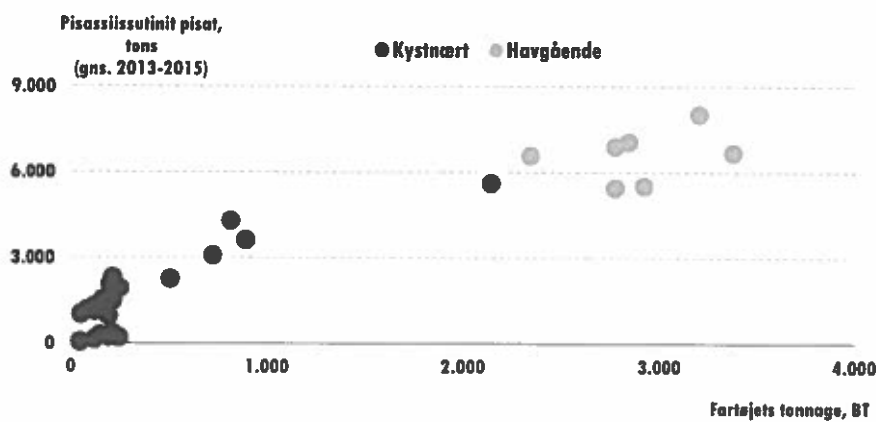

Nassulaat: Ukioq tamaat suliffinni Copenhagen Economicsip nalunaarusaani 2011-imeersumi missinglinerit tunngavluupput: *Killilersulluarnikkut angusaqarfiusumik aalisarneq* piffissamut 2013-2015 agguaqattigliissitsilluni. Missinglinermi tunngavluvoq Naatsorsueqqissaartarfiup nunamut namminerumut naatsorsuussaanni ukioq tamaat suliffiit ataatsimut isigalugu ineriartorneq, taamaammallu nalorninartoqartorujussuulluni.

Pissarsivik: Copenhagen Economics

Avataasiorluni aalisarnermut malittarisassat sukangannginnerusut kinguneraat naammassisaqarsinnaassutsip sinerissap qanittuani aalisarnermut sanilliullugu annertunerunera. Angallatit anginerupput pisassiillutillu suliffeqarfinnut ikinnerusunut agguanneqarnikuullutik, tak. Takussutisiaq 4.

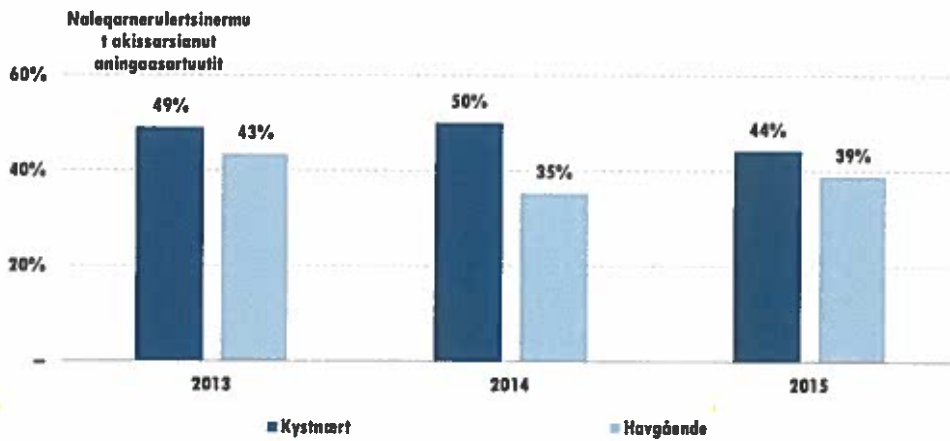
Takussutisiaq 4 Angallatit pisassiissutinit pisarisaat tonnagelu

Pissarsivik:
Copenhagen
Economics
Aalisarnermut
Piniarnermillu
Naalakkersulsoqarfi
mmiit paasisutissat
tunngavigalugit

Akerlianik angallatit mikinerusut annikinnerusumillu patajaallisarnerup kinguneraat sinerissap qanittuani aalisarnermi avataasiarluni aalisarnermut sanilliullugu sulisunik amerlanerusunik pisariaqartitsineq. Tassa pisassiissutit aalisarnissaannut sulisut amerlanerusariaqarput, tak. Takussutisiaq 5.

Takussutisiaq 5 Angallatit immikkoortuini marluusuni akissarsiat procentinngorlugit

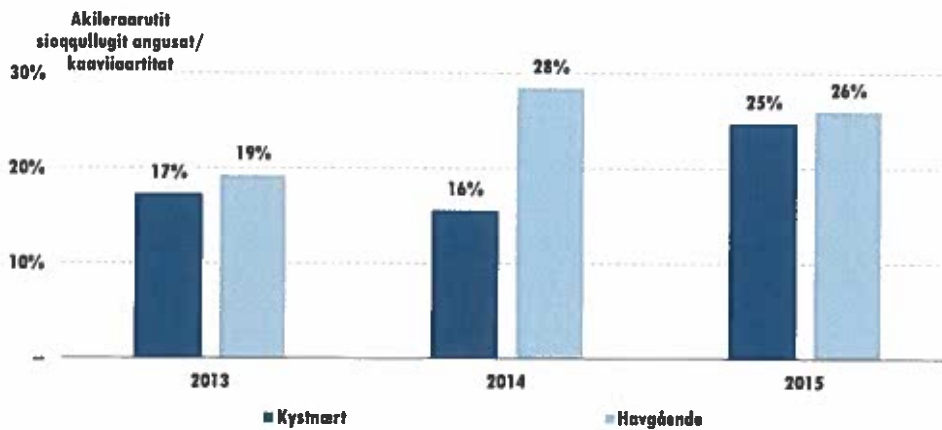

Nassuiaat: Akissarsiat
naatsorsorneqarput
suliffeqarfilit tamarmik
akissarsianut
aningaasartuutaattut,
suliffeqarfinni tamani
ilanggaasinani
naleqarnerulersinert
nalinginik agguarlugit.

Pissarsivik: Copenhagen
Economics
Aalisarnermut
Pinlarnermullu
Naalakkersuisoqarfirm
it paasissutissat
tunnngavigalugit

Tassunga peqatigitillugu avataasiorluni aalisarnermi sinneqartoorutit procentinngorlugit
ataatsimut isigalugu qaffasinnerupput, tak. Takussutisiaq 6.

Takussutisiaq 6 Angallatit immikkoortuini marluusuni sinneqartoorutit procentinngorlugit

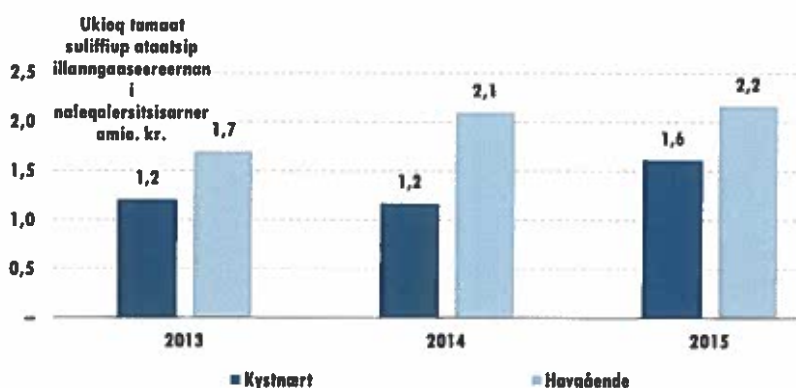
Nassulaat: Sinneqartoorutit
procentinngorlugit
suliffeqarfiit tamarmik
akileraarutit
llanngaatinaglit
angusaasa
katinnerannik
suliffeqarfiit tamarmik
kaavilaartitaasa
katinnerannik
agguarlugit
naatsorsorneqarput.

Pissarsivik: Copenhagen
Economics
Aalisarnermut
Pinlarnermullu
Naalackersulsoqarfimm
it paasisutissat
tunngavigalugit

Tunisassioriaaseq sulisunik amerlanerusunik pisariaqartitsiviusoq
naammassisaqarsinnaassuserlu appasinnerusoq kinguneqarput sulisup ataatsip
naleqalersitsisarnerata (*sulinermi naammassisaqarsinnaassuseq*) sinerissap qanittuani
aalisarnermi avataasiorluni aalisarnermut sanilliullugu appasinnerunera.

Takussutisiaq 7 Angallatit immikkoortuini marluusuni sulinermi naammassisaqarsinnaassuseq

Nassuiaat: Sulinermi naammassisaqarsinnaassuseq naatsorsorneqarpoq suliffeqarfitt tamarmik illanngaaseereernani naleqalersitsisarnerattut immikkoortuni ataasiakkaani ukioq tamaat suliffiit amerlassusaannik tamarmiusunik agguarlugit. Ilanngaaseereernani naleqalersitsinermut tunngaviupput Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersulsoqarfimmit 2013-imiit 2015-Imut paasissutissat, ukiorlu tamaat suliffiit tunngaveqarput Copenhagen Economicsip nalunaaruslaani (2013) 'Kiliilersulluarnikkut angusaqarfiusumik aalisarneq' kisitsisit 2011-imeersut katinneri tunngavigalugit piffissamut 2013-2015 agguaqatigiissillugit, tak. Takussutisiaq 3. Aalisarnermi ukioq tamaat suliffiit amerlassusaannik naatsorsulneq nalominartoqartorujussuuvoq.

Pissarsivik: Copenhagen Economics Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersulsoqarfimmit paasissutissat tunngavigalugit

Sinerissap qanittuani sulisup ataatsip naleqalersitsisarnera avataasiorluni aalisarnermi appasinneruvoq. Kalaallit Nunaanni piffissami sivisuumi atugarissaarnissamut tunngavissaq tassaavoq annertunerusumik naammassisaqarsinnaassuseq; sulisup ataatsip naleqalersitsisarnera isertitaalu, aningaasaliissutit aaqqiissutigalugit.

Sinerissap qanittuani avataasiorlunilu aalisarnermi assigiinngissutip inatsisip ullumikkut isikkoqartillugu toqqaannartumik kinguneraa. Piginnittuusinnaanermut angallatillu

angissusiisa killingi kinguneqarput annertuumik ingerlatsinermi iluatut sinerissap qanittuani aalisarnermi avataasiorluni aalisarnermut sanilliullugu taamatut pitsaatigisumik atorneqarluarsinnaannginneri sinerissallu qanittuani tunisisussaatitaanerup tuniniaanissamut periarfissanik killiliinera.

2.2 Piginnittuuneq sunniuteqarnerlu

Raajarniarnermi ingerlatsisut marluk angisuut annertunerpaamik ingerlatsipput, suliffeqarfik Namminersorlutik Oqartussat 100%-imik pigisaat Royal Greenland aamma suliffeqarfik namminersortut pigisat Polar Seafood. Suliffeqarfiit taakku immikkut tamarmik raajanik tunisassiorfiit tamaasa, avataasiorluni pisassiissutit annertunersaat sinerissallu qanittuani aalisarnermi pisassiissutit ilarujussui pigaat, tak. Tabeli 5.

Tabeli 5 Raajarniarnermi annertunerpaamik piginnittut

	Royal Greenland	Polar Seafood	Niisa Trawl	Sikuq Trawl
Sinerissap qanittuani (TAC-imit 43%)	8%	11%	-	14%
Avataasiornermi (TAC-imit 57%)	33%	29%	14%	-
TAC-imit pigisat katillugit	22%	21%	8%	6%

Nassulaat: TAC-imit piginnittut allat tabelimi ilanngunneqanngillat. Periuseq maannakkut inatsimmi atorneqartoq malillugu pisortatigunngitsumik naatsorsuineruvoq. Tamanna isumaqarpoq naatsorsuinermi tassani Polar Seafoodip Manlitsoq Raajat ApS-imi (100%) piffissami 2015-imi aamma 2016-imi piginneqataassutal kisimik ilanngunneqartut. Pigisat piffissamut 2013-2016-imit naatsorsorneqarput, piffissalli ingerlanerani allanngungaarnikuunatik.

Pissarsivik: Copenhagen Economics 2013-201-imit aalisarsinnaanermut akuersiissutitnik Aalisarnermut Pinlarnemullu takussutisiaa suliffeqarfillu ukiumoortumik nalunaarusiani pigisatut allannikuusaat tunngavigalugit.

Piginnittuunerit piffissap ingerlanerani ingerlatsisunut ikittunut katersuunnikuupput, tassa pisassiissutit piffissamut killiligaanngimmata niuerutigineqarsinnaallutillu. Killilersueriaaseq taanna piffissamut sivisuumut aningaasaliinissamut sinaakkusiivoq aalisartullu ingerlalluarneraat pisassiissutinit pigisanik pisiortorsinnaatilerlugit alliaortorsinnaatilerlugillu. Kisiannili katersuukkiartorsinnaanerannik unitsitsisumik maannakkut aalisarneq pillugu inatsimmi arlalinnik aalajangersagaqarpoq. Sinerissap qanittuani avataasiorlunilu aalisarnerit akornanni pisassiissutitnik aallaaviusumik niuertoqarsinnaanngilaq. Tamassumani avataasiorluni aalisarnermi suliffeqarfiit angisuut sinerissap qanittuani aalisarnermi suliffeqarfinnit mikinerusunit pisassiissutinit pigisanik pisiortornissaat pinngitsoortinneqarpoq. Tamassumunnga peqatigitillugu, suliffeqarfiit pisassiissutinit pigisanik Kalaallit Nunaani avataasiorluni sinerissallu qanittuani pisassiissutinit pigisanik 33,3%-it aamma 15%-it sinnerlugit pigisaqarsinnaannginnerat atuuppoq.

Taamaakkaluartoq Royal Greenlandip aamma Polar Seafoodip killigitat sinnerlugit raajarniarnermi annertunerusut pigisaraat. Tamassumunnga inatsisitigut akuerisaasumik pissutsit pingasuupput.

Siullermik Royal Greenland aamma Polar Seafood piginnittuunerup killissaani ilannguttunik suliffeqarfinni allani piginneqataassuteqarput. Maannakkut piginnittuuneramik naatsorsuinermi taamaallaat suliffeqarfimmi allami 50%-it sinnerlugit piginnittuugaanni piginneqataaneq ilanngunneqartarpoq.

Aappassaanik ullumikkut atuuppoq suliffeqarfini taakkunani piginneqataasariaqarnani suliffeqarfinni allani aalajangiisuulluni sunniuteqarsinnaaneq. Aalajangiisuulluni sunniuteqarneq taanna pilersuisunut isumaqatigiissutinik, taarsigassarsineq pillugu isumaqatigiissutinik isumaqatigiissutinillu allanik allanut atanermik naqissusiisunik tunngaveqarpoq. Assersuutigalugu Polar Seafood aamma Royal Greenland sinerissap qanittuani aalisarnermi suliffeqarfinnut piffissamut sivirusumut isumaqatigiissuteqarnikuupput, taamaaliornikkut akit akuerineqarsinnaasut atorlugit tunisassiorfinnut patajaatsumik tunisassiassanik pilersuinissaq qulakkeerneqarluni. Polar Seafoodip assersuutigalugu sinerissap qanittuani suleqatigisamut 2.000 tonsit nuussinnaavai, tassungalu taarsiullugu suleqatigisap pisat 2.000 tonsit namminerlu pigisat 1.000 tonsit akit siumut isumaqatigiissutigineqartut atorlugit Polar Seafoodip tunisassiorfianut tunisarlugit – tamanna aamma Royal Greenlandimut atuuppoq.

Ukiuni kingullerni pisassiissutinik niuernerit misissorlugit raajarniarnermi suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutit atassuteqarnerilluunniit takuneqarsinnaapput. Suliffeqarfiit Royal Greenlandimit ukiumoortumik pisassiissutinik pisisut tunisaqartulluunniit suliffeqarfiilluunniit Royal Greenlandip piginneqataaffigisai kinaassusersinikuuagut. Taamatuttaaq suliffeqarfiit 'Polar Seafoodimut atassuteqartut' Polar Seafoodimit ukiumoortumik pisassiissutinik pisisut tunisaqartulluunniit suliffeqarfiilluunniit Polar Seafoodip piginneqataaffigisai kinaassusersinikuuagut. Ukiumoortumik pisassiissutit pisiarineqartut tamarmiusut atassuteqarnerni immikkut tamani ukiumoortumik pisassiissutit tunineqartut tamarmiusut assigaat.

Isumaqarpugut suliffeqarfiit marluinnaat piffissami 2013-2016-imi ataatsimoortunut allanut nuussimasut, tassa ukiumi ataatsimi ataatsimoortumut ataatsimut niueqateqarsimasut ukiullu tulliani ataatsimoortumut allanut niueqateqarsimallutik. Ataatsimoortuni marlunni taakkunani suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutit patajaapajaartumik atuupput.

Niuernerni pisinerit tunisinerilli pillugit paasissutissat tamaasa pissarsiarinikuunngilagut, taamaammat naatsorsuineq nalorninarloqarpoq, naliliivugulli patajaatsumik piffissamut sivirusumut isumaqatigiissutit pillugit takussutissaq eqqortuusooq.

Pisortatiguunngitsumik naatsorsuineq taanna tunngavigalugu ersippoq, Royal Greenlandip suliffeqarfinnik 2016-imi pisassiissutit tamarmiusut 45%-iinik

pigisaqartunik suleqateqarpoq, Polar Seafoodilu suliffeqarfinnik 2016-imi pisassiissutit tamarmiusut 41%-iinig pigisaqartunik suleqateqarlutik, tak. Tabeli 6.

Tabeli 6 Raajarniarnermi atassuteqarnerit pisassiissutinik niuernerit tunngavigalugit

	2013	2014	2015	2016
Royal Greenlandimi ataatsimoortut				
Royal Greenland A/S	RG	RG	RG	RG
Ice Trawl Greenland A/S	RG	Tunisaqanngilaq	Tunisaqanngilaq	Tunisaqanngilaq
Gaia Fish A/S	RG	RG	RG	Tunisaqanngilaq
Angunnguaq A/S	RG	RG	RG	Tunisaqanngilaq
Isortaq Trawl ApS	RG	RG	RG	RG
Savik ApS	RG	RG	RG	RG
Tuttutooq ApS	RG	RG	-	-
Frans Peter ApS	RG	RG	RG	RG
Piniartoq Trawl	RG	RG	RG	RG
K J M Jakob	RG	-	-	-
Royal Greenland	RG	RG	RG	RG
Frank Torben Rosendahl	RG	RG	RG	RG
Polar Seafoodimi ataatsimoortut				
Qajaq Trawl A/S	PS	PS	PS	PS
Polar Seafood Trawl A/S	PS	PS	PS	PS
Ville & Aqqalunnguaq S	PS	PS	-	-
Imartuneq Trawl A/S	PS	PS	PS	PS
Killiat ApS	PS	PS	PS	PS
Manitsoq Raajat ApS	PS	PS	PS	PS
Nukki Trawl A/S	PS	PS	PS	PS
Ulloq Trawl A/S	PS	PS	PS	PS
Jørgen Eriksen	PS	PS	PS	PS
Brdr. Siegstad ApS	-	-	PS	PS
Polar Seafood Greenland	-	PS	PS	PS
Suliffeqarfiit ataatsimoortunut nuttur				
Sikuaq Trawl A/S	RG	PS	PS	RG
Jaajooq Jerimlassenip kingornussisul	RG	PS	RG	Tunisaqanngilaq

Ingerlatsisut allanut atassuteqanngitsut

Niisa Trawl ApS	Tunisaqanngilaq	Tunisaqanngilaq	Tunisaqanngilaq	Tunisaqanngilaq
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Nassulaat: Ataqatiglit iluani suliffeqarfiit ukiumi pineqartumi ataqatiglinni suliffeqarfinnut allanut ukiumoortumik pisassiissutinik niueruteqarnikuupput. Ukiumoortumik pisassiissutinik pisat tamarmiusut ataqatiglit iluini ukiumoortumik tunisat tamarmiusut assigaat. "-" atorparput ukioq suliffeqarfiup tunisaqanngiffia takutinniarlugu. Naatsorsuineq nalorninartoqartoqarpoq.

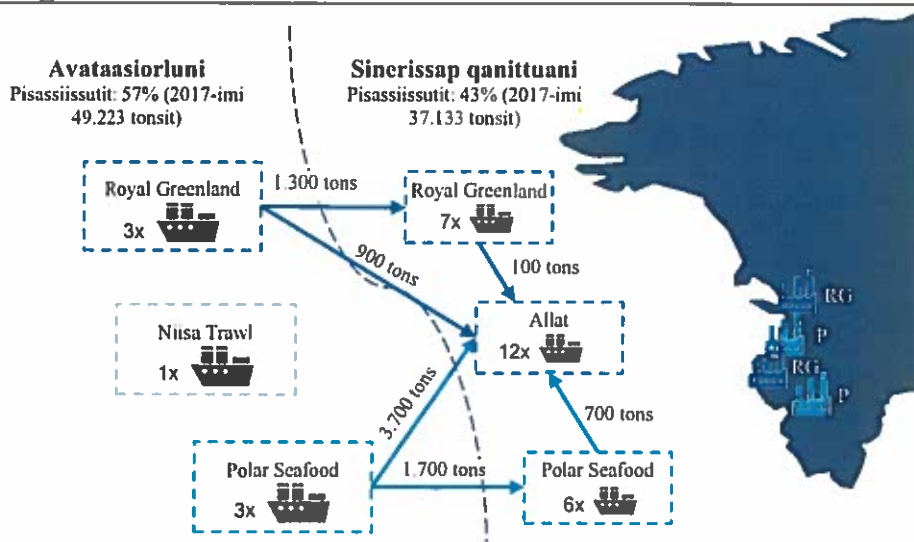
Kilde: Copenhagen Economics AAlisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissutinik allattuivla pisassiissutinillu niuerneri ataasiakkaani paasissutissat tunngavigalugit.

Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutit taakku illuatungaagut suliffeqarfinnik mikisunik aqutsinernut isikkoqarsinnaapput, illuatungaani suliffeqarfiit mikisut angisuullu

akornanni suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutit nammineq piumassuseq malillugu isumaqatigiissutaapput, tassa imminnut atanermikkut pissarsiaqaqatigiissinnaagamik. Polar Seafood Royal Greenlandilu aalisakkanik tunisassiorfiminnut pissarsisarput suliffeqarfifillu mikinerusut assersuutigalugu motoori iluarsanneqassappat angallalluunniit nutaaq pisiarineqassappat tunisinermi akinik taarsigassarsisinaanermullu periarfissaqarnermik qulakkeerinniffigineqassapput.

Pisassiissutininik nuussinerit avataasiorluni aalisarnermit Royal Greenlandimiit Polar Seafoodimiillu sinerissap qanittuani aalisarnermi suliffeqarfinnut pinerusarput. Taamaaliortoqarsinnaavoq avataasiorluni aalisarnermi suliffeqarfiit sinerissap qanittuani aalisarnermi suliffeqarfinnut tunisinissaat immikkut akuersissuteqarnikkut periarfissaqarmat. Avataasiorluni aalisarnermit sinerissamut aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutininik nuussisarnerit kinguneraat pisassiissutit 50/50 missanni ullumikkut aalisarneqartarnerat, tak. Takussutisiaq 8.

Takussutisiaq 8 2015-imi ukiumoortumik pisassiissutininik ilanngaaseereerluni tunisinerit

Nassulaat: Ilangaaseereerluni niuernerit takussutisiami takutinneqarput. Takussutisiami angallatit Royal Greenland Polar Seafoodlluunnit angallammik pineqartumik pliginneqataappata Royal Greenlandip Polar Seafoodlluunnit ataani immikkoortinneqarput. Niuernerimi pissutsit eqqortut naatsorsorneqarneri nalorninarpoqarput.

Pissarsivik: Copenhagen Economics 2013-imit 2015-imut aalisarsinnaanermut akuersissutininik takussutisiat tunngavigalugit.

Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutini pisassiissutininik nuussinerit saniatigut Royal Greenland Polar Seafoodilu avataasiorluni aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut pisassiissutininik 'imminnut' aamma nuussisarput. Suliffeqarfissuup iluani nuussinernut taamaattunut pissutaavoq raajat pitsaassusiisa assigiinnginnerat ingerlatsinermillu annertusaaneq. Avataasiorluni aalisarnermit sinerissap qanittuani

aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik tunisaqarsinnaanermut immikkut akuerineqarnissamik periarfissaq taamaalilluni ingerlatsinermi tamatigoortumik ingerlatsisinnaalersitsivoq, tamassumanilu aalisarnermi naammassisaqarsinnaassuseq tamarmiusoq annertusinneqarluni.

Avataasiorluni aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut pisassiissutinik nuussisarnerup aamma takutippaa, niuernermi pissutsit ullumikkutut isikkoqartillugit raajanullu akitsuutit maannakkut taamatut isikkoqartillugit toqqaannartumik avammut tuninani pisassiissutit ilaasa nunamut tulaannissaat Royal Greenlandimut Polar Seafoodimullu imminnut akilersinnaagunartoq.

Kapitali 2

Piginnittuunermik naatsorsuineq nutaaq

Raajarniarnermi piginnittuunermi naatsorsuisarnermut allannguutinik marlunnik inatsisissatut siunnersuut kinguneqarpoq. *Siullermik* inuup suliffeqarfiulluunniit suliffeqarfimmi allami pisassiissutinit pigisai 50%-imik ataalluguluunniit piginnittuuneq pineqarpat piginnittuunermut tamarmiusumut siunissami ilanngunneqartassapput. Inatsimmi atuuttumi pisassiissutinit pigisat takku ilanngunneqarneq ajorput.

Allannguinermi tassani pigisat erseqqissuunissaat qulakkeerneqarpoq, kisiannili imaangilaq piginnittuuneq tunngavigalugu sunniuteqarneq takutinneqartoq. Pigisat aalajangiisuunngitsut assersuutigalugu 30%-it isumaqatigiisummut ilanngussamik *aappasaanik* ilaneqarsinnaapput, taamaalillunilu maannakkorpiaq sunniuteqartitsilissallutik. Taamaammat piginnittuunerup killinganik naatsorsuinermi suliffeqarfiup inuulluunniit suliffeqarfimmut allamut *aalajangiisuulluni sunniuteqarnersoq* taamaattoqannginnersorluunniit naalilersuinerup ilanngunneqarnissaa ilanngunneqarpoq. Taamaattoqarnera nalilerneqarpat, suliffeqarfiup taassuma suliffeqarfimmi allami pisassiissutinit pigisai piginnittuunerup tamarmiusup naatsorsorneqarnerani 100%-imik naleqassapput. Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik tunngaviit arlallit tunngavigalugit aalajangiisuulluni sunniuteqarneq pineqarnersoq naliliisarpoq, tak. Boksi 2.

Boksi 2 Aalajangiisuulluni sunniteqarneq

Suliffeqarfiup ataatsip inuulluunniit ataatsip suliffeqarfimmut allamut aalajangiisuulluni sunniteqarneranik nalilersuinermit suliffeqarfik inuulluunniit imatut pinersaq ilanngunneqassaaq

- 1 aktieselskabimi andelselskabimiluunniit allami amerlanerussuteqarluni taasisinnaanersoq
- 2 suliffeqarfimmi aktiaateqarnerisq anpartinilluunniit pigisaqarnerisq aamma suliffeqarfiup siulersuisuini pisortaqatigiinnilluunniit ilaasortanik amerlanerusunik toqqaasinnaatitaanersoq atorfinitsitsisinnaanersorluunniit
- 3 aktiaatilik anpartinilluunniit pigisaqarnerisq malittarisassat tamannalu pillugu isumaqatigiissutit tunngavigalugit suliffeqarfimmi aalajangiisuulluni sunniteqarsinnaatitaanersoq
- 4 aktiaatinik anpartinilluunniit pigisaqarnerisq aammalu aktiaatilik anpartinilluunniit pigisallit allat isumaqatigalugit suliffeqarfimmi taasisinnaatitaanerit amerlanerussuteqartut piginerai
- 5 suliaqarneri aktiaatinik anpartinilluunniit pigisaqarnerisq, tassungalu aalajangiisuulluni sunniteqarsinnaanersoq.

Aalajangiisuulluni sunniteqarneq aamma pilersuisunut isumaqatigiissutit, taarsigassarsinermit isumaqatigiissutit taakkulu ataanni isumaqatigiissutit allat atassuteqarnermik naqissusiisut tunngavigalugit issinnaavoq.

Pissarsivik: Aalisarnermut Pinlarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Malittarisassanut allannguutit taakku marluk kinguneri Boksi 3-mi assersuusiorneqarput.

Boksi 3 Naatsorsuisarnerup nutaap kingunerisaanik assersuutit

Suliffeqarfik ataaseq inulluunniit ataaseq AA killilersuiffimmi pisassiissutit 10%-iinik kiisalu suliffeqarfimmi allami aamma killilersuiffimmi tassani pisassiissutit 10%-iinik aamma pigisaqartumi pigisaqarpoq.

Pisoq 1: AA BB-mi 40%-inik piginnittuvoq BB-milu aalajangiisuulluni sunniuteqarluni

- Malittarisassani maannakkut atuuttuni AA-p pigisai tamarmiusut 10% + 0%-imut naatsorsorneqarput = killilersuiffimmi pisassiissutit pigisat **10%-ii**
- Malittarisassani nutaanni AA-p pigisai 10% + 40%-inut naatsorsorneqarput = killilersuiffimmi pisassiissutit pigisat **14%-ii**

Pisoq 2: AA BB-imi 40%-inik piginnittuvoq BB-mullu aalajangiisuulluni sunniuteqarluni

- Malittarisassani maannakkut atuuttuni AA-p pigisai tamarmiusut 10% + 0%-imut naatsorsorneqarput = killilersuiffimmi pisassiissutit pigisat 10%-ii
- Malittarisassani nutaanni AA-p pigisai 10% + 10%-inut naatsorsorneqarput = killilersuiffimmi pisassiissutit pigisat 20%-ii

Pisoq 3: AA BB-mi 60%-inik piginnittuvoq

- Maannakkut malittarisassani nutaanni AA-p pigisai tamarmiusut 10% + 10%-it naatsorsorneqarput = killilersuiffimmi pisassiissutit pigisat **20%-ii**

AA-p pigisai tamarmiusumut killilersuiffimmi killitut aalajangersarneqartut qaangissanngilai (sinerissap qanittuani raajarniarnermi 15%-it avataasiarlunilu raajarniarnermi 33,3%-it)

Nassulaat: Naatsorsueriaatsimi nutaami sinerissap qanittuani angallatit 6 meterinik anginerusut atorlugit qaleralinniarnermi naatsorsueriaaseq assigaa. Peruseq kinguneqarpoq suliffeqarfiit tamaasa akimorlugit pigisat tamarmiusut katillugit 100%-it qaangerneqarnerat, tamannali nammineq pingaaruteqanngilaq.

Pissarsivik: Copenhagen Economics

3.1 Qanoq annertutigisut tunineqassappat?

Naatsorsueriaaseq nutaap avataasiarluni sinerissallu qanittuani aalisarnerni maannakkut periutsimut sanilliullugu Royal Greenlandip Polar Seafoodillu pigisaasa naatsorsorneqartut qaffariarnerannik kinguneqassaaq.

Pisortatiguunngitsumik naatsorsuinerput malillugu Royal Greenlandip Polar Seafoodillu pigisai tamarmiusut – ullumikkutut isikkoqartillugu – naatsorsueriaaseq nutaap atorlugu sinerissap qanittuani raajarniarnermi 15%-imik killigititaq qaangissavaat. Tamanna atuuppoq naak Royal Greenlandip Polar Seafoodilluunniit suliffeqarfimmut allanut aalajangiisuullutik sunniuteqanngitsutut nalilernerqarluartut. Suliffeqarfiit taakku marluk taamaammatt naatsorsueriaatsimi nutaami piginnittuunermut killigititaq eqqortinniarlugu pisassiissutinik pigisaminnik piginneqataassutiminniluunniit tunisisariaqassapput. Qanoq annertutigisut tunineqarnissaannut apeqqutaavoq suliffeqarfimmut allanut aalajangiisuullutik piginnittuusutut nalilernerqarnersut. Naliliivugulli Royal Greenlandip Polar Seafoodillu pisassiissutit 4-17%-inik aamma 7-18%-inik tunisisariaqassasut, tak. tabeli 7.

Tabeli 7 Sinerissap qanittuani raajarniarnermi piginnittuunerit annertunerit

Kalaallit Nunaata kitaani sinerissap qanittuani aqutsiveqarfimmi TAC-mit pigisat	Royal Greenland	Polar Seafood	Sikuaq Trawl	Katillugit
Mannakkut perluseq	8%	11%	14%	
Perluseq nutaaq*	19-32%	22-33%	14%	
- Pigisat killingi	15%	15%	15%	
= Periutsimi nutaami tunisat	4-17%-point (1.590-6.350 tons)	7-18%-point (2.510-6.580 tons)	-	11-35%-point (4.100-12.830 tons)

Nassulaat: Tabilimi pisortatigunngitsumik naatsorsuineq takutinneqarpoq. Pigisat piffissami 2013-2016 agguaqatigilssitsinikkut naatsorsorneqarput. Royal Greenlandip Gaia Fish A/S-imi piginneqataassutal(50%), Angunnguaq A/S-imi (49,4%), Savik ApS-imi (35%) aamma Frans Peter Aps-ii (43,6%) ilanngunneqarput. Polar Seafoodip Imartuneg Trawl A/S-imi piginneqataassutal (50%), Manitsoq Raajat ApS-imi (100%), Ullaq Trawl A/S-imi (50%) aamma Brdr. Siegstad ApS-imi (35%) ilanngunneqarput. Tonsinngorlugit annertussutsit 2017-imut TAC aallaavigalugu naatsorsorneqarput. * Naatsorsuineri nutaami piginneqataassutit naatsorsorneqarput suliffeqarfiup suliffeqarfinni allani aalajangiisuulluni sunniuteqanngitsutut nalilerneqarneranit, suliffeqarfinni pigisani suliffeqarfinnilu piginneqataaffinni tamani aalajangiisuulluni sunniuteqartutut nalilerneqarneranut.

Pissarsivik: Copenhagen Economics Aalisarnermut Piniarermullu Naalakkersuisoqarfiup 2013-2016-imut aalisarsinnaanermut akuersissutinik allattuivia aamma suliffeqarfiit uklumoortumik nalunaarutiminni pigisatut allassimasaat tunngavigalugit.

Kalaallit Nunaata kitaani avataasiorluni aalisarneq pillugu naliliivugut Royal Greenlandip Polar Seafoodillu naatsorsueriaatsimi nutaami killigititaq 33,3%-iusoq qaangeraat. Naliliivugut suliffeqarfiit pisassiissutinit 7-13%-pointit aamma 1-7%-pointit tunissagaat, tak. Tabeli 8.

Tabeli 8 Avataasiorluni raajarniarnermi piginnittuunerit annertunerit

Kalaallit Nunaata kitaani avataani aqutsiveqarfimmi TAC-mit pigisat	Royal Greenland	Polar Seafood	Niisa Trawl	I alt
Maannakkut periuseq	33%	29%	13%	
Periuseq nutaaq*	40-47%	35-40%	13%	
- Pigisat killingi	33,3%	33,3%	33,3%	
= Periutsimi nutaami tunisat	7-13%-point (3.250-6.510 tons)	1-7%-point (630-3.320 tons)	-	8-20%-point (3.880-9.830 tons)

Nassulaat: Tabelimi plsortatigunnoitsumik naatsorsuineq takutinneqarpoq. Kisitsisini piffissaq 2013-2016 takutinneqarpoq. Kisitsisit piffissap ingerlanerani allanngunngingajapput. Royal Greenlandip Ice Trawl Greenland A/S-imi piginneqataanera (50%) ilanngunneqarpoq. Polar Seafoodip Qajaq Trawl A/S-imi piginneqataanera (50%) ilanngunneqarpoq. Annertussutit tonsingorlugit 2017-imut TAC aallaavigalugu naatsorsorneqarneqarput. * * Naatsorsuinerimi nutaami piginneqataassutit naatsorsorneqarput suliffeqarfiup suliffeqarfinni allani aalajangiisuulluni sunniuteqanngitsut nalillerneqarneranit, suliffeqarfinni pigisani suliffeqarfinnilu piginneqataaffinni tamani aalajangiisuulluni sunniuteqartutut nalillerneqarneranut.

Pissarsivik: Copenhagen Economics Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup 2013-2016-imut aalisarsinnaanermut akuersissutinik allattuivia aamma suliffeqarfiit ukiumoortumik nalunaarutiminni pigisatut allassimasaat tunngavigalugit.

3.2 Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutai

Imaasinnaavoq Royal Greenlandip Polar Seafoodiluni inatsisinik unioqquitsinatik suliffeqarfinnik aqqissuusseqqinnikkut inatsisip allannguutaasa siunissami saneqqussinnaassagaat. Taamaattoqassappat suliffeqarfiit allaffissornermi aningaasartuutaasa annertunerulernerat eqqaassanngikkaanni inatsimmik allannguut sunniuteqarnavianngilaq.

Piginnittuunermik naatsorsueriaaseq nutaaq suliffeqarfinnik aqqissuusseqqinnikkut *saneqqunneqarsinnaanngippat* immikkut arlalinnik assigiinngitsunik sunniuteqarinnikkut inuussutissarsiummi nalornisitsinerulissaq:

Siullermik suliffeqarfiit suliffeqarfinnut allanut aalajangiisuullutik sunniuteqarnerisut Naalakkersuisut nalilersuisussaataanerit nalornisitsilissaq taamaalillutillu piginnittuunermik killigititaq eqqortinniarlugu pisassiissutinit pigisat tunisariaqassallugit. Ilaatigut nalornissuteqartoqarpoq aalajangiisuulluni sunniuteqartitsilerneq suunersoq sulii aalajangerneqanngimmat ilaatigullu aalajangiisuulluni piginnittuunermut piumasaqaatit piffissap ingerlanerani allanngortinneqassanersut.

Aappasaanik Royal Greenlandimit Polar Seafoodimillu pisassiissutinik aalisarnermi maannakkut suliffeqarfiusunut suliffeqarfinnulluunniit nutaanut tunisineq aqutsinerimi piginnaasanik suliffeqarfinnilu taakkunanani misilittakkanik piffissami sivikátsumi annaasaqarnermik kinguneqassaaq. Assersuutigalugu suliffeqarfik ullumikkut Royal

Greenlandimit Polar Seafoodimillu piginneqataaffigineqartoq inatsillu nutaaq malillugu tunineqartariaqartoq siunissamilu nammineq pigineqalertussaq Royal Greenlandimit Polar Seafoodimilluunniit siunnersorneqartarnek aqunneqarnerlu annaassavai. Tamassuma ingerlatsineq ajornerulersissinnaavaa suliffeqarfiillu taakku pillugit aningaasaliisartut nalornissuteqarnerulissallutik. Piffissarli sivisooq eqqarsaatigalugu piginnittut nutaat aalisarnermullu aningaasaliisut nutaat piginnaasaqarnerulissapput nalornissuteqarnerlu annikilleqqissalluni.

Pingajussaanic piginnittuunermik siammaaneq nalornisitsinerulissaaq, tassa suliffeqarfiit ataasiakkaat niuernerisa assigiinngiaarnerat annikinnerulertussaassammat. Royal Greenlandip Polar Seafoodillu ullumikkut aalisarnerat angallatinut, aalisakkanut assigiinngitsunut sumiiffinnullu siammarnikuuvoq. Tamassumani Royal Greenlandip Polar Seafoodillu niuernerat tamarmiusoq aningaasaliisunut annaasaqarfiusinnaanera annikillisinneqarpoq. Suliffeqarfiit mikinerusut taamaallaat angallat ataaseq atorlugu raajarniartut annaasaqarfioriaataarneqarnerusinnaapput. Piginnittuunermik siammaanerup taamaalilluni aalisarnermik tamarmiusumik nalornissuteqarnek annertunerulersissavaa.

Sisamassaanik tunisassiorfinnut patajaatsumik tunisassiassanik pilersuineq annikinnerulissaaq. Tamassumunnga pissutaavoq Royal Greenlandi Polar Seafoodilu angallatinik piginnittuujunnaarunik angallatit ataasiakkaat sumi qaqugulu tulaassissanersut pilersaarusiornissaat ullumikkornit annikinnerulissammat.

Nalornissuteqarnerulerneq inuussutissarsiummut aningaasaliissutit annertunerusunik pissarsiaqaataanissaannik piunasaqaateqarnikkut takutinneqassaaq. Annertunerusunik pissarsiaqaataanissaannik piunasaqaateqarnerup taarsigassarsiat erniaasa qaffannerisigut aningaasaliissutillu annertunerusumik pissarsiaqaataanissaannik piunasaqaateqarnikkut aalisarnermi aningaasartuutit qaffatsissavai. Angallatinut aningaasaliinissaq pilerinanginnerulissaaq, taamaammat inuussutissarsiummut aningaasaliissutit ikilissapput. Aningaasaliissutit annertussusaat appasinnerusooq piffissamut sivikitsumut sunniuteqassanngilaq, piffissamulli sivisunerusumut aalisarnek aningaasakinnerulerfiusussaavoq taamatullu sulisunik pisariaqartitsiviunerussalluni: Angallatit mikinerulissapput pisoqaanerulerlutillu, naammassisaqarsinnaassuseq sinneqartoorutillu annikillissapput pisassiissutillu aalisarnissaannut sulisut amerlanerusut pisariaqartinneqassallutik. Sulisut amerlanerusut, maannakkut aalisarnermi ujarorneqartut, Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni immikkoortunit allaninngaanniissapput. Aalisarnermi isertitat amerleriannngimmata – uani pisassiissutinit tamarmiusunit isertitat killeqarmata – Kaalaallillu Nunaanni aningaasaqarnermi immikkoortuni allani isertitat ikilimmata, Kalaallit Nunaanni isertitat tamarmiusut (BNP) ikilissapput.

Naliliivugut piginnittuunermik naatsorsueriaaseq nutaaq saneqqunneqarsinnaanngippat, piginnittuunermik naatsorsuisarnek nutaaq BNP-p ukiumut 19 mio. kr. tikillugit apparneranik pisortallu aalisarnermit isertitaasa 13 mio. kr. tikillugit ikilinerannik kinguneqassasoq, tak. Tabeli 9.

Tabeli 9 Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni piffissamut siviisuumut sunniutissai

Mio. kr.	BNP-mut tapersiissutit	Pisortat aningaasaqarnerat
Avataasiorluni aalisarneq	0 - -0,3	0 - -10,1
Sinerissap qanittuani aalisarneq	0 - -1,2	0 - -3,2
tunisassiorfilit	0 - +1,5	-
Inuussutissarslutit allat	0 - -18,6	-
Katillugit	0 - -18,6	0 - -13,3

Nassuiaat: Sunniutai aalisarnermi tunisassiorfinnilu WACC-ip 10%-imiit 11%-imut qaffannissaat aallaavigalugu naatsorsorneqarput. Pisortat aningaasaqarnerannut sunniutaani ilaapput aalisarnermit sulliffeqarfilit pissarsianillu akileraarutit, raajanut akitsuut aamma Royal Greenlandip sinneqartoorutai. BNP-p pisortallu avataasiorluni aalisarnermit aningaasaqarnerisa assiglinnginnerannut pissutaavoq, ernianut aningaasartuutit qaffasinnerunerat BNP-II qaffasinnerunani. Naatsorsuinerit nalorninartoqartorujussuupput.

Pissarsivik: Copenhagen Economics

3.3 Pigisat nalillit ataasiartumik agguateqqinnerat

Piginnittuunermik naatsorsueriaatsit nutaat suliffeqarfinnik aqqissuusseqqinnikkut saneqqunneqarsinnaanngippata, Royal Greenlandip Polar Seafoodillu pigisaat nalillit pisassiissutinik pigisaqartunut nutaanut agguanneqartussaagunarput. Tamanna pissaaq Royal Greenlandip Polar Seafoodillu akit pisassiissutit Royal Greenlandimut Polar Seafoodimullu nalingisa assigisaat atorlugit tunisinnaanngippatigit. Assersuutigalugu Royal Greenlandip Polar Seafoodillu taamaallaat akit nalingi 10%-it ataallugit atorlugit tunisinnaappatigit Royal Greenlandip Polar Seafoodillu pisanik nalilinnik katillugit 50 aamma 15 mio. kr.-nik annaasaqassapput. Tunisinermit akit nalingi 20%-it ataallugit aammattaq pigisanik nalilinnik 110-130 mio. kr.-nik annaasaqarnerup assigissavaa.

Aalisarnermi naammassisaqarsinnaassutsimut sunniutai taamaalillunilu pisassiissutit nalingi inuussutissarsiummi nalornissutaanerupput. Inuussutissarsiummi ingerlatsisut tamarmik katillugit 440 mio. kr.-nik annaasaqassapput., tak. Tabeli 9.

**Tabeli 10 Piginnittuunermik naatsorsuinermi nutaami
agguaasseqqinnerup sunniutai**

	Avataasiornermi		Sinerissap qanittuani		Katillu git
	Royal Greenland aamma Polar Seafood	Allat	Royal Greenland aamma Polar Seafood	Allat	
<i>Nalorninartut amerlinerat</i>					
Mannakkut pisassilssutit, tons	42.645- 36.698	6.579- 12.525	23.974- 15.240	13.159- 21.893	
Maannakkut nalingi, kilumut kr.	5,9		2,7		
Nalornilerunermi nalingi, Kilumut kr.	5,5		2,5		
Nalorninerulernermi ukluoortumik sunniutai, mio. kr.	-14 - -12	-4 - -2	-5 - -3	-5 - -3	
Nalorninerulernermi sunniutai tamarmiusut, mio. kr.	-250 - -215	-74 - -39	-95 - -60	-52 - -87	-436
<i>Agguaasseqqinneq</i>					
Annertussutsit agguaateqqineqartut, tons	12.830 - 4.100		9.830 - 3.890		-
Nalorninerulernermi nalingi, Kilumut kr.	5,5		2,5		-
Tunisinermi 10%-imik appasinnerusumik akeqarneranni ukluoortumik nalingi, mio. kr.	-5 - -2	+2 - +5	-3 - -1	+1 - +3	-
Tunisinermi 20%-imik appa- sinnerusumik akeqarneranni ukluoortumik nalingi, mio. kr.	-11 - -4	+4 - +11	-6 - -2	+2 - +6	-
Tunisinermi 10%-imik appa- sinnerusumik akeqarneranni nalingi katillugit, mio. kr.	-96 - -38	+38 - +96	-56 - -18	+18 - +56	0
Tunisinermi 20%-imik appa- sinnerusumik akeqarneranni nalingi katillugit, mio. kr.	-191 - -76	+76 - +191	-113 - -36	+36 - +113	0
<i>Ataatsimut sunniutaasut</i>					
Tunisinermi 10%-imik appasinnerusumik akeqarneranni pigisat nalillit allanngorneri katillugit	-346 - -253	-35 - +57	-151 - -78	-69 - +4	-436
Tunisinermi 20%-imik appa- sinnerusumik akeqarneranni pigisat nalillit allanngorneri katillugit	-442 - -291	+2 - +152	-207 - -96	-51 - +61	-436

Nassuiaat: Tunineqartussat amerlassusaanni Tabeli 7 aamma Tabeli 8 tunngavigineqarput. Sinerissap qanittuani avataasiorlunilu aalisarnerni sunniutaanik tamarmiusunik naatsorsuinermi piffissamut aningaasallit pissarsiaqarnissamut piumasaqaataat 6%-i atorparput.

Pissarsivik: Copenhagen Economics uklunut 2013-2016 "Akuersissutitik pisassiissutit ilanngullugit"-mi

paasisutissat tunngaviupput

Tunisinermi akit pisassiissutit nalinginit appasinnerunerannut pissutaasinnaasut pingasuupput. *Siullermik* pisassiissutit nalingi pisassiissutinik maannakkut piginnittut assigisaanik pisisuusinnaasunut taamak qaffasitsigisumik naleqarnissaat qularnarpoq. Taamaattoqassappat pisisut akiliumassusiat pisassiissutit maannakkut nalinginit aamma appasinnerussaaq. Taamaattoqarnerani pigisanik nalilinnik annaasaqartoqassaaq. *Aappassaanik* pisassiissutinik maannakkut piginnittut akit aalajangerneqartussanngorpata isumaqatigiinniarnermi ajornerusumik inissisimalissapput, tassa ukiut aalajangersimasut iluanni tunisisariaqassagamik taamaallaat Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnut inunnulluunniit tunisinnaallutik (Raajarniarnermi kalaallit 100%-imik piginnittuunissaanik aalisarneq pillugu inatsimmi piunasaqaat pissutigalugu). Taamatulli pisoqarnerani tunisinermi inaarutaasumik periuseq apequtaalluinnassaaq. *Pingajussaanik* paasinarsisinnaavoq suliffeqarfiit mikinerusut taamak annertutigisunik pisinissamut aningaasalersuinissaat ajornakusoortoq. Pisassiissutinilli pigisat naleqarput, tassani suliffeqarfiit mikinerusut pisassiissutit qularnaveeqqutigalugit pisinissamut periarfissaqarlutik. Tamassumani pisinermi pisariaqartumik aningaasaliisussamik nassaanngeriataarnissaq annikillissaaq.

Kapitali 3

TAC-imik 50/50-imik avitsineq

Kalaallit Nunaata kitaani raajanut TAC ullumikkut sinerissap qanittuani angallatinut 43%-imik avataasiornermilu angallatinut 57%-imik agguarneqarpoq. Avitsineq inatsisissatut siunnersuummi allanngortinneqassaaq, taamaalluni TAC angallatit immikkoortuini marlunni taaneqartuni assigiimmik agguarneqassalluni (50/50).

4.1 Pisassiissutit aalisarneqarnissaannut periarfissat marluk

Royal Greenlandip Polar Seafoodillu avataasiorluni aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutit ullumikkut sinerissap qanittuani aalisartunut tunisarpaat, taamaalluni pisassiissutinik atuinerup (tassa pisariaqartut) agguarnera avataasiorluni sinerissallu qanittuani aalisarnerit akornanni 50/50 missaaniilluni, tak. Tabeli 11.

Tabeli 11 Raajarniarnermi pisassiissutinit pisassiissutinillu atuneq

	Pisassiissutinit pigisat		Pisassiissutinik atuneq	
	Sinerissap qanittuani	Avataani	Sinerissap qanittuani	Avataani
2013	43%	57%	49%	51%
2014	43%	57%	47%	53%
2015	43%	57%	51%	49%
Agguaqatigiissillugit	43%	57%	49%	51%

Nassulaat: Kalaallit Nunaata kitaani raajarniarnermi pisassiissutinit pigisat pisassiissutinillu atuneq tabellmi takutinneqarput.

Pissarsivik: 2013-imit 2015-imit aalisarsinnaanermut akuersissutinik takussutislaq

Pisassiissutit 50/50-imik aalisarneqareermata eqqarsaatiginarsinnaavoq inatsisissatut siunnersuut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniuteqangaarnavianngitsoq. Isumaqaassallunili tunngavissaqarpoq Royal Greenlandip Polar Seafoodilu 50/50-imi avitsineri avataasiorluni aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik sinerissap qanittuani aalisarnermut sulitunissasat, taamaalluni pisassiissutit *amerlanersaat* sinerissap qanittuani siunissami aalisarneqartassallutik. Tassami sinerissap qanittuani aalisartunut ukiumoortumik pisassiissutinik tunisineri Royal Greenlandip Polar Seafoodillu (tunisassiorfinnik pigisaqartut) tunisassiorfinnut akit naleqquttut atorlugit tunisassiassanik *patajaatsumik* pilersuinissaq qulakkiissavaat. Akit aalajangersimasut atorlugit tunisassiassanik pilersuineq pillugu suliffeqarfiit marluk suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqanngippata Royal Greenlandip Polar Seafoodilu tunisassiorfinnut tunisassiassanik pilersuinissaq qulakkeersinnaajunnaassavaat. 'Qularnaatsumik pilersuinerup' taassuma Royal Greenlandimut Polar Seafoodimullu nalingi sinerissami aalisarnermi naammassisaqarfiumunnginnerusartumi avataasiorluni aalisarnermut

naammassisaqarfiusarnerusartumut sanilliullugu pisassiissutit aalisarneqarneranni annaasanit annaasaqarfiunnginnerusinnaapput.

Imaassinnaavoq Royal Greenlandi Polar Seafoodilu TAC-ip 50/50-imik avinneqarnerani ukiumoortumik pisassiissutinik sinerissap qanittuani aalisarnermut tunisisarneq ingerlatiinnassagaat. Taamaattoqassappat sinerissap qanittuani suliffeqarfiit maannakkut 50%-imit annertunerusumik TAC-ip annertunersaanik aalisassapput – naliliivugut taanna TAC-ip 55%-erissagaa.

Inatsisissatulli siunnersuut avataasiorluni aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik immikkut akuersisarnermik maannakkut periuseq sukaterinermik imaqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut malillugu avataasiorluni aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik tunisinissamik immikkorluinnaq pisoqarnerani Naalackersuisut immikkut akuersissuteqarsinnaapput – tassa taamaallaat piffissami sivisunerusumi nunami tunisassiorfinnut tunisassiassanik pilersuinissaq qulakkeerneqassappat.

Inatsimmik allannguneq taanna Royal Greenlandip Polar Seafoodillu avataasiorluni aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik tunisisinnaajunnaarnerannik kinguneqassappat, angallatit immikkoortui immikkut tamarmik TAC-imit pisassatik pissavaat, tassa TAC-imik 50/50-imik avitsinermit tamarmik immikkut 50%-it, tak. Tabeli 12.

Tabeli 12 Raajarniarnermi pisassiissutinik atuinermit periarfissat assigiinngitsut

	TAC-imik avitsineq	
	43/57	50/50
1. Sinerissap qanittuanut tunisinermi	Ullumikkut: S: 49%, A: 51%	S: 55%, A: 45%
2. Sinerissap qanittuanut tunisisoqartinnagu	S: 43%, A: 57%	S: 50%, A: 50%

Nassulaat: 50/50-imik avitsinermit, nuernissaq akuerineqartillugu, illimasuttoqartillugu Royal Greenlandi Polar Seafoodilu tamarmik ukiumoortumik pisassiissutinik nuussisarnermut suliffeqarfinni namminerni naleqqussassasut, naatsorsuinermit sinerissap qanittuani aalisarnermut pisassiissutit annertussaat ullumikkumut sanilliullugu allanngussanngillat.

Pissarsivik: Copenhagen Economics

4.2 Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutai

Inatsisissatut siunnersuutit inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutai periarfissanut marlunnut naatsorpagut, taakkulu Tabelimi 12-imi saamiata tungaani qulaani quleriaat assigaat. Periarfissani marlunni taakkunani raajanut TAC angallatit immikkoortuisa akornanni 50/50-iuvoq.

1. Periarfissami siullermi Royal Greenlandi Polar Seafoodilu sinerissap qanittuani aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik tunisinissamut suli immikkut akuerineqarsinnaapput. Periarfissami tassa TAC-ip 55%-ii avataa sinerissap qanittuani aalisarnermi 45%-iilu avataasiorluni aalisarnermi pisariaqarsinnaapput.
2. Periarfissat aappaanni Royal Greenlandi Polar Seafoodilu sinerissap qanittuani aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik tunisisinnaajunnaassapput. Periarfissami tassani angallatit immikkoortuisa taakku marluk TAC-ip 50%-ii tamarmik immikkut pisarisinnaavaat.

1. Avataasiorluni aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik suli tunisisinnaanermi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutai

Periarfissami siullermi pisassiissutit patajaallisarsimasumit aningaasaqarfiulluurtumullu avataasiorluni aalisarnermit toqqaannartumik avammut tuniniaasarnerusumit annertuunillu sinneqartooruteqarfiusartumit amerlanerusunik sulisoqarfiusartumut sinerissap qanittuani aalisarnermut akit atorlugit tunisassiorfinnut pisanik tunisisartumut annikinnerusunillu sinneqartooruteqarfiusartumut nuunneqarput. Taamaalilluni aalisarnermi sinneqartoorutit tamarmiusut annikillisinneqarput.

Pisassiissutinik avitsinerup nutaap angallatinut assigiinngitsunut pingasut ingerlatsinermi aningaasaqarnermut kinguneri takutippavut. Avataasiorluni aalisarnermi suliffeqarfinnut pisassiissutit ikinnerusut annikinnerusunik kaavilaartitsipput ingerlatsinermilu aningaasartuutit annikinnerullutik. Aningaasartuutit ilaat aalajangersimasummata taamaalillunilu pisassiissutit ikinnerummata sinneqartoorutit annikinnerupput. Akerlianik sinerissap qanittuani aalisarnermi suliffeqarfiit pisasaqarnerulerunik sinneqartoorutaat qaffassapput, tak. Tabeli 13.

Tabeli 13 Angallatinut toqqakkanut sunniutaanut assersuutit

Angallatip tonnagea, BT	Sinerissap qanittuani 209		Sinerissap qanittuani 810		Avataani 2.772	
	Ullumikkut	50/50	Ullumikkut	50/50	Ullumikkut	50/50
Pisassiissutit, tons	1.300	1.512	2.400	2.791	5.800	5.088
Avammut tunisat, tons	0	0	0	0	4.600	4.035
Pisat tunisat, tons	1.300	1.512	2.400	2.791	1.200	1.053
Kaavilaartit, mio. kr.	15	17	40	47	170	149
Aningaasartuutit nikerartut, mio. kr.	8	9	24	28	100	88
Aningaasartuutit aalajangersimasut, mio. kr.	1,3	1,3	4,2	4,2	20	20
Nalkiillilnerit erniallu, mio. kr.	2,8	2,8	2,9	2,9	10	10
Akileraarutit sioqqullugit sinneqartoorutit, mio. kr.	3,0	4,2	9,0	11,6	40	31

Nassuiaat: Sinerissap qanittuani aalisarnermi angallatinut pisassiissutit 16%-imik qaffassapput (7/43) avataasiorlunilu aalisarnermut pisassiissutit 13%-imik annikillissallutik (7/57). Pissutsit ullumikkutut itsillugit kisitsisini angallatit ataasiakkaat piffissami 2013-2015-imi naatsorsuutini paasissutissat aallaavlupput. Kisitsisit angallatinut assigilnngitsunut ataasiakkaanut agguaqatigilssitsilluni naatsorsorneqarput, oqaatigeqqeqqusinnginnerli eqqarsaatigalugu akunnaallilerneqarlutik.

Pissarsivik: Copenhagen Economics

Raajarniarnermi angallatinut ataasiakkaanut tamanut naatsorsuutini paasissutissaviit tunngavilugit taamatut naatsorsuigutta takusinnaavarput aalisarnermi sinneqartoorutit tamarmiusut 17 mio. kr.-nik appassasut, tak. Tabeli 14. Appariaatip takutippaa raajat kiilumut ataatsimut aningaasartuutit sinerissap qanittuani aalisarnermi avataasiorluni aalisarnermut sanilliullugit qaffasinnerusut.

**Tabeli 14 Piffissamut sivikitsumut inuiaqatigiit
anigaasaqarnerannut sunniutai**

Mio. kr.	Akleraarutit sioqqullugit sinneqartoorutit	BNP-mut tapersiissutit	Pisortat anigaasaqarnerat
Avataasiorluni aalisarneq	-38	-67	-51
Sinerissap qanittuani aalisarneq	+21	+42	+21
Tunisassiorfilit	-	+13	+6
Katillugit	-17	-12	-24

Nassuiaat: Pisortat anigaasaqarnerannut sinnlutaani aalisarnermut suliffeqarfilit aklleraarutaat pissarsianillu aklleraarutit, raajanut akitsuut Royal Greenlandillu sinneqartoorutai ilaapput. Naatsorsukkat nalorninartooqartorujussuupput.

Pissarsivik: Copenhagen Economics

Sinneqartoorutit ikilippata, suliffeqarfiit aklleraarutaannik Royal Greenlandillu sinneqartoorutaanik pisortat isertittagaat ikilissapput. Raajanut akitsuutinit isertitat aamma ikilissapput, tassa pisassiissutinit ikinnerusut avammut toqqaannartumik tuniniarneqartassammata. Ataatsimut isigalugu pisortat anigaasaqarneranni ukiumut 24 mio. kr.-nik annaasaqartartassaaq.

Sulisut sinerissap qanittuani aalisarnermi avataasiorluni aalisarnermut sanilliullugu amerlanerusut atorneqartussaammata, aalisarnermi sulisussanik ujartuineq qaffassaaq. Sinerissap qanittuani aalisarnermi pisassiissutit amerlanersaat tulaanneqartussaammata, pisat tunisassiorfinnut tunineqartartut amerlissapput tunisassiorfinnilu sulisussanik ujartuineq qaffassalluni. Piffissami sivikitsumi aalisarnermi suliffissaqartitsineq pisallu tunisassiorfinnut tunineqartut amerlimmata suliffissaaleqineq annikillissapput. Piffissami sivilisnerusumi, ilimaginninnsinni, suliffissaqartitsineq ataatsimut isigalugu qaffassanngilaq. Tunisassiorfinni tunisassiornerup qaffannerani inuit tunisassiorfinni sulisooreersut suliffinnut nutaanut nuuginnassapput. Tassunga peqatigitillugu suliffeqarfiit aningaasaliinissamut ataavartumik aalajangiisarnerminni angallatitik pisassiissutit annertussusaannut nutaanut piffissami sivilisnerusumi naleqqussassavaat.

Sulisunik aningaasaqarnermillu naleqqussaaneq tunngavigigutsigu takusinnaavarput
BNP 46 mio. kr.-nik appassasoq, tak. Tabeli 15.

**Tabeli 15 Piffissamut sivisuumut inuiaqatigiit
aningaasaqarnerannut sunniutai**

Mio. kr.	BNP-mut tapersiissutit	Pisortat aningaasaqarnerat
Avataasorluni raajarniarneq	-104	-40
Sinerissap qanittuani raajarniarneq	+45	+6
Raajaleriffik	+19	-
Inuussutissarslutit allat	-5	-
Katillugit	-46	-34

Nassulaat: Pisortat aningaasaqarnerannut sunniutaanni illaapput aalisarnermit suliffeqarfiliit akileraarutaat
pissarsianillu akileraarutit, raajanut akitsuutit Royal Greenlandillu sinneqartoorutai. Naatsorsulnerit
nalorninarteqartorujussuupput.

Pissarsivik: Copenhagen Economics

2. Ukiumoortumik pisassiissutinik avataasiorluni aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut tunisisoqarsinnaatinnagu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutai

Periarfissat aappaanni kikkut pisassiissutinik aalisarnerat allannguuteqanngilaq. Akerlianik Royal Greenlandimut Polar Seafoodimullu tunisassiassanik pilersuineq nalornissutaanerulerpoq, tassa Royal Greenlandi Polar Seafoodilu ukiumoortumik pisassiissutinik tunisinikkut sinerissap qanittuani aalisarnermi suliffeqarfinnut piffissamut sivisuumut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutit ingerlatiinnarnissaannut periarfissaarussammata.

Nalornissuteqarnermi tunisassiorfiit pissarsiviunissaannut piumasaqaatit annertusisissapput, tamassumalu kinguneranik tunisassiorfinnut aningaasaliinissaq pilerinannginnerulissalluni. Piffissamut sivikinnerusumut sunniuteqassanngilaq, piffissamulli sivisuumut aningaasaliissutit annertussusiisa apparnerat tunisassiorfinni raajanik tunisassiareqqiisarnermut sulisut amerlanerit atorneqarnissaanni kinguneqassaaq. Taamaammat inuiaqatigiinni allani sulisut tunisassiorfinnut nuussapput, tamannalu piffissamut sivisuumut nunami ilanngaaseereernani isertitat (BNP) 1,5 mio. kr.-nik ikilerinerisigut takuneqarsinnaavoq, tak. Tabeli 16.

**Tabeli 16 Piffissamut sivisuumut inuiaqatigiit
aningaasaqarnerannut sunniutai**

	BNP-mut tapertaaneq	Pisortat aningaasaqarnerat
Avataasiarluni raajarnarneq	-0,3	-0,1
Sinerissap qanittuani raajarnarneq	-1,1	-0,5
Raajaleriffiit	+1,4	-
Inuussutissarsiutit allat	-1,5	-
Katillugit	-1,5	-0,6

Nassulaat: Raajaleriffinni WACC-p 10%-lmit 11%-lmut qaffannerani sunniutit tabelimi takutinneqarput. Pisortat aningaasaqarnerannut sunniutaanni illaapput aalisarnermit suliffeqarfiit akileraarutaat pissarsianillu akileraarutit, raajanut akitsuutit Royal Greenlandillu sinneqartoortut. Naatsorsuinerit nalorninartoqartorujussuupput,

Pissarsivik: Copenhagen Economics

4.3 Pigisanik nalilinnik ataasiartumik agguaasseqqinneq

50/50-imik avitsineq pisassiissutinik pingaartumik avataasiarluni aalisarnermi suliffeqarfiit pisassiissutinik pigisaannik sinerissap qanittuani aalisarnermi suliffeqarfiit pisassiissutinik pigisaannut agguaasseqqinnermik kinguneqassaaq.

Pisassiissutit kiilumut nalingi avataasiarluni aalisarnermi sinerissap qanittuani aalisarnermit qaffasinneruvoq. Tamassumunnga pissutaavoq avataasiarluni aalisarneq sinerissap qanittuani aalisarnermit naammassisaqarfiunerusarnera. Taamaammat avataasiarluni aalisarnermi pissarsiat sinerissap qanittuani aalisarnermit annertunerupput.

Aalisarnermi naammassisaqarsinnaassutsimut taamaalillunilu nalinganut apeqqutaavoq inatsisissatut siunnersuummi sukaterisoqaraluortoq avataasiarluni aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut ukiumoortumik pisassiissutinik tuninissamut suli immikkut akuersisoqartassanersoq. Taamaammat sunniutai, periarfissat taakku qulaani allaaserineranni assigiinngissutaattut naatsorsorneqarput.

Naliliivugut avataasiarluni aalisarnermi suliffeqarfiit naliniq 630 mio. kr. aamma 800 mio. kr. akornanni annaasaqassasut, sinerissallu qanittuani aalisarnermi suliffeqarfiit 210 aamma 270 mio. kr. akornanni pissarsissasut, tak. Tabeli 17.

**Tabeli 17 TAC-mik 50/50-imik avitsinermi agguasseqqinnerup
sunniutai**

	Avataasiornermi		Sinerissap qanittuani		Katillugit
	Royal Greenland aamma Polar Seafood	Allat	Royal Greenland aamma Polar Seafood	Allat	
<i>Naammassisaqarsinnaassutsip allannguutai</i>					
Maannakkut pisassissutit, tons	36.699	12.525	15.817	21.315	
Maannakkut nalingi, killumut kr.	5,9		2,7		
Naammassisaqarsinn aassutsimi nutaami nalingi, killumut kr.	5,6-5,8		2,6-2,7		
Naammassisaqarsinn aassutsip nutaap uklumut sunniutai, mio. kr.	-9 - 0	-3 - 0	-2 - -1	-2 - -1	
Naammassisaqarsi nnaassutsip sunniutai tamarmiusut, mio. kr.	-160 - -4	-55 - -1	-28 - -8	-38 - -11	-281 - -25
<i>Agguasseqqinneq</i>					
Annertussutsit agguateqqinneqartut , tons	-4.507	-1.538	2.575	3.470	
Naammassisaqarsinn aassutsimi nutaami nalingi, killumut kr.	5,6-5,8		2,6-2,7		
Agguasseqqinnerup uklumut nalinga, mio. kr.	-25,3 - -26,3	-8,6 - -9,0	+6,7 - +6,9	+9,1 - +9,3	
Agguasseqqinnerup nalingi katillugit, mio. kr.	-446 - -465	-152 - -159	+119 - +122	+161 - +165	-319 - -337
<i>Ataatsimut sunniutaat</i>					
Pigisat nalillit allannguutaat katillugit	-607 - -469	-207 - -160	+91 - +114	+123 - +154	-600 - -362

Nassuiaat: Sinerissap qanittuani aalisarnermi avataasiorlunilu aalisarnermi sunniutaannik tamarmiusunik
naatsorsuineri naatsorsuineri piffissamut aningaasaliisut pissarsiaqarmissamut plumasaqaataat
6%-i atorparput

Pissarsivik: Copenhagen Economics

Naatsorsuineri pisassiissutit iluarujussuisa Polar Seafoodimi Royal Greenlandimilu
marluullutik avataasiorluni aalisarnermi sinerissami aalisarnermut sanilliullugu
pisassiissutsinik annertunerusunik pigisaqarnerat mianeraarput, marluullutillu
pisassiissutinik annaasaqassapput.

Kapitali 5

Ukiunut tallimanut siumut nalunaarluni utertitsineq

Inatsisissatut siunnersuutikkut matumunatigut aalisarsinnaanermut akuersissutit ukiunut tallimanut siumut nalunaarluni piffissamut killilimmut atuuttussanngortinneqarsinnaapput.

Aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killiligaanngitsut 'pissusissamisoortumik siumut nalunaaruteqarluni' ullumikkut utertinneqarsinnaapput. 'Pissusissamisoortumik siumut nalunaaruteqarneq' tunngaviumik ukioq ataasiusinnaavoq marluusinnaallutilluunniit, taamaalilluni inatsisissatut siunnersuut suliffeqarfinnut qulakkeerinnitsitsivoq aalisarsinnaanermut akuersissutit utertinneqarnissaannut *sivikinnerpaamik* ukiut tallimat ingerlassasut. Aalisarsinnaanermut akuersissutit sivikitsuarsuarmik siumut nalunaaruteqarluni piffissamut killilimmut atuutilersinneqariaannaanernut suliffeqarfiit maannamut sillimmasersorsimappata, inuussutissarsiortut inatsisissatut siunnersuutikkut nalorninerat *annikillisinneqassaaq* piffissamullu sivisuumut annertunerusumik naammassisaqarsinnaassuseqarnermik kinguneqassalluni.

Inatsisissatulli siunnersuut allatut paasivarput, tassa aalisarsinnaanermut akuersissutit atortinneqarnissaannut alloriarneq siulleq. Ilimagaarput aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killiligaanngitsutut suliffeqarfiit isigigaat, suliffeqarfiillu inatsisissatut siunnersuut piffissamut killiligaanngitsumik piginnittuunermit piffissamut killilimmut piginnittuunermit nuunnertut isigigaat. Siumut nalunaaruteqarluni utertitsinissamut ukiut aalajangersimasut aalajangerneqarpata, suliffeqarfiit taamaalillutik aalisarsinnaanermut akuersissutit utertivinneqariataarsinnaanerisa annertuseriarujussuarneratut isigissavaat.

Siumut nalunaaruteqarluni utertitsinissap aalajangerneqarnera taamaalilluni aalisarnermi suliffeqarfiit siunissami pisassiissutissaat pillugit nalornissuteqartoqarnerulissaaq. Aalisarnermi piffissamut sivisuumut aningaasaliisoqartarmat pisassiissutit allanngoriataarsinnaanerat aamma piffissamit aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killiligaasunngortinneqarneranit ukiut tallimat qaangiunneranni aalisarnermut ullumikkut aningaasaliinissaq pilerinannginnerulissaaq.

5.1 Qanoq annertutigisumik nalorninerulersoqassava?

Nalornissuteqarnermik uuttuinissamut periuseq iluaqutaasoq tassaavoq *ajutooriataarsinnaanermut akiliuteqarneq*, tassaalluni aningaasaliisup inatsimmik allannguinerup kingorna akileqqusassaa. Assersuutigalugu raajarniummik nutaamik pisinermut aningaasaliineq pilerinartuussappat, aningaasaliinermi pissarsiassatut ilimagineqartoq assersuutigalugu naalagaaffiup obligationinut aningaasaliinermi

ajutooruteqarsinnaanani pissarsiassa qaangissavaa, tassunga ilanngunneqassalluni ajutooriataarsinnaanermut akiliut, assersuutigalugu nunarsuarmi niuerfinni akit TAC-ilu pillugit aalisarnermi ataatsimut isigalugu ajutooriataarsinnaanermut matusissutissaq. Aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killiligaassappata pissarsiat tamassuma saniatigut pisassiissutinit pigisat aalajangersimasuunissaasa taamaalillunilu siunissami isertitassat qulakkeerneqanngeriataarsinnaanerat matussusissavaat.

Aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut ukiunut tallimanut siumut nalunaaruteqarluni siunissami piffissamut killiligaaleriataarsinnaaneranni pissarsiassatut piumasaqaatit qaffassutissaata nalilersornissaanut, tassa *ajutooriataarsinnaanermut akiliutissaq*, immikkoortumi uani killilersueriaatsini assigiinngitsuni avataasiorluni sinerissallu qanittuani raajarniarnermi kilisaammut nutaamut aningaasaliinermut atuagarsorneq tunngavigalugu missingersuusiorpugut.

Ajutooriataarsinnaanermut akiliummut apequtaassaaq utertitsinissamut periuseq atorneqartussaq, agguasseqqinneq pisassiissutillu niuerutigineqarsinnaanerat. Naatsorsuinerit ajornaallisarniarlugit ilimagaarput pisassiissutit sulii niuerutigineqarsinnaasut. Pisassiissutit niuerutigineqarsinnaaneranni aalisarsinnaanermut akuersissutinik pigisaqartut pisassiissutinit pigisat utertinneqartut ingerlatsisunit nutaanit pisassinneqartunit pisiarisinnaavaat. Agguasseqqinneq taamaalilluni salliutillugu kinguneqassaaq pigisat nalillit maannakkut akuersissutinik pigisaqartuniit akuersissutinik pigisaqartunut nutaanut agguasseqqinneq.

Aalisarsinnaanermut akuersissutinik pigisaqartut nalornissutaat tassaavoq, ukiut tallimat qaangiunneranni pisassiissutit utertillugit pisiarineranni akiliinissap ilimanarnera.

Assersuutigalugu ukiunut 25-nut aalisarsinnaanermut akuersissutit ukiumut 1/25-ii utertinneqartartut, aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killilerneqarpata pisassiissutinit pigisat *ukiumut 1/25-ilink* assarneqariaannaapput. Avataasiorluni raajarniarnermi angallat 9.000 tonsinik pisassiissuteqartoq pillugu assersuutitsinni, 9.000 tonsit ukiumut nalingi (pisuussutit erniaat) 16,6 mio. kr.-uvoq. Suliffeqarfiup ilimagisinnaavaa pisassiissutit ingerlatsisunit nutaanit utertillugit pisiarinissaannut aningaasat taakku ukiumut 1/25-ii akilertariaqaleriaannaallugit. Aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killiligaanissaannut ilimagisaq 25%-iuppat tassungalu peqatigitillugu pisassiissutit ingerlatsisunut nutaanut agguateqqinneqarnissaat ilimanarpat, ukiut tallimat qaangiunneranni ukiumut sinneqartoorutissatut ilimagisat 34,6 mio. kr.-niit 34,1 mio. kr.-nut ikileriassapput. Tamassuma assigaa avataasiorluni aalisarnermi angallammut nutaamut aningaasaliissutinit pissarsiat ullumikkut 18,2%-iniit inatsisissatut siunnersuutikkut 18,0%-inut appariarnerat. Tamassuma kingunerissavaa ajutooriataarsinnaanermut akiliut 0,2%-iussasoq, tak. Tabeli 18.

**Tabeli 18 Avataasiorluni raajarniarnermi angallammut
nutaamut aningaasaliissutit**

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killeqalertinnissaasa ilimanarnera		25%	25%	25%	25%	50%
Akuersissutit sivilissusaat, ukiut	Ullumikkut	25	10	25	10	10
Ingerlatsisunut nutaanut ukiumut agguateqqinneqariaannaasut		25%	25%	25%	25%	25%
Pisassilssutinit pigisat annaaneqariaannaanerit		0%	0%	5%	5%	5%
Ukiuumoortumik pisassilssutit, tons	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Kaavlaartitat, mio. kr.	123	123	123	123	123	123
Aningaasartuutit nikerartut, mio. kr.	-75	-75	-75	-75	-75	-75
Aningaasartuutit aalajangersimasut, mio. kr.	-13	-13	-13	-13	-13	-13
EBITDA ilimagisaq, mio. kr. (ukiut siullit tallimat)	34,6	34,6	34,6	34,6	34,6	34,6
Pisuussutit erniaat		16,6	16,6	16,6	16,6	16,6
Pisassilssutitut akiliutissatut ilimagisat		0,5	0,8	0,5	0,8	1,5
EBITDA ilimagisaq, mio. kr. (tamassuma kingorna)		34,1	33,9	32,4	32,1	31,4
Pissarsiat	18,2%	18,0%	18,0%	17,6%	17,5%	17,3%
Ullumikkumut sanilliullugu ajutooriataarsinnaanermut akiliutit (%-point)		+0,1%	+0,2%	+0,6%	+0,6%	+0,9%

Nassulaat: Kisitsisini kilisaatip tunisassiorfillip 2011-mi akia aningaasartuutillu tunngaviupput. Pissarsiasatut ilimagisami takutinneqarput angallammut nutaamut 250 mio. kr.-ik aningaasaliineri akileraarutit sloqqullugit suliffeqarfimmi namminerit erniat piffissaq nalikilliliffiusoq ukiumik 15-nik sivilissuseqarluni (tamassuma kingomani tuninerani nalinga 75 mio. kr.-ulluni). TAC nunarsuarmillu niuernerit akit ilimagineqarput piffissami nalikilliliffiusumi tamarmi allanngussanngitsut

Pissarsivik: Copenhagen Economics

Pisassiissutit ukiuni qulini atuutsillugit, suliffeqarfik pisassiissutinit pigisani ukiut tamaasa 1/10-imik annaasaqarfioriaannaavai. Taamaamat pisassiissutitut akiliutissatut ilimagisaq periarfissami unai qaffasinneruvoq sinneqartoorutillu ikinnerullutik. Aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killeqartinneqalernissaasa ilimanarnerulernerata kinguneraa pisassiissutit ingerlatsisunut nutaanut agguateqqinneqarnissaat imaluunniit pisassiissutinit pigisat tamaasa sinneqartoorutissatullu ilimagisat annaaneqarnerat. Naatsorsuinermit assersuutitsinni takutinneqarpoq avataasiorluni aalisarneri angallammut nutaamut aningaasaliineri pissarsiat ullumikkut 18,2%-imiit 17,3 %-imut appariassasut. Tamassuma kinguneraa ajutooriataarsinnaanermut akiliutit avataasiorluni raajarniarnermi 0,1 aamma 0,9%-pointip akornanni qaffassasoq, tak. Tabeli 18.

Sinerissap qanittuani raajarniarnermi angallammut anginerusumut aningaasaliissutinik taamatut naatsorsuinerup takutippaa, aningaasaliineri pissarsiat ullumikkut 10,9%-imit 10,0%-10,7%-imut appassasut. Tamassuma kinguneraa sinerissap qanittuani raajarniarnermi ajutooriataarsinnaanermut akiliutit 0,1-0,9%-pointinut qaffassasut, tak. Tabeli 19.

Tabeli 19 Sinerissap qanittuani raajarniarnermi angallammut nutaamut aningaasaliineq

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killeqalertinnissaasa ilmanarnera		25%	25%	25%	25%	50%
Akuersissutit sivissusaat, ukiut	Ullumikku	25	10	25	10	10
Ingerlatsisunut nutaanut ukiumut agguaateqqinneqariaannaasut		50%	50%	50%	50%	50%
Pisassiissutinlt pigisat annaaneqariaannaanerat		0%	0%	5%	5%	5%
Ukiumoortumik pisassiissutit, tons	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Kaavilaatit, mio. kr.	38	38	38	38	38	38
Aningaasartuutit nikerartut, mio. kr.	-21	-21	-21	-21	-21	-21
Aningaasartuutit aalajangersimasut, mio. kr.	-7	-7	-7	-7	-7	-7
EBITDA ilmagisaq, mio. kr. (ukiut slullit tallimat)	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7
Pisussutit erniaat		2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Pisassiissutinut akiliutissatut ilmagisaq		0,2	0,2	0,2	0,2	0,5
EBITDA ilmagisaq, mio. kr. (tamassuma kingorna)		9,5	9,4	9,0	9,0	8,7
Pissarsiat	10,9%	10,7%	10,7%	10,3%	10,2%	10,0%
Ullumikkumut sanilliullugu ajutooriataarsinnaanermut akiliutit (%-point)		+0,1%	+0,2%	+0,6%	+0,7%	+0,9%

Nassulaat: Kisitsisini tunngaviuppit sinerissap qanittuani kilisaatip 2011-mi akia aningaasartuutillu.

Pissarsiasatut ilmagisat takutippaat angallammut nutaamut 110 mio. Kr.-nik aningaasaliinermi ukiuni 15-ini nalikillilerlugu aklieraarutit sioqqullugit suliffeqarfimmi namminerimmi erniat (tamassumalu kingorna tuninerani nalinga 40 mio. kr.-iutillugu). Ilimagineqarpoq nunarsuarmi niuerfinni akil piffissami nalikilliliffiusumi tamarmi allanngussanngitsut.

Pissarsivik: Copenhagen Economics

Aningaasaliinernut assersuutini taakkunani aningaasaliissutit *pissarsissutaanissaatut ilimagisat* sunniutaat takutinneqarput. Pissarsiatut ilimagisat ikilinerisa saniatigut aningaasaliissutit *allanngorarnerat* imaluunniit *ajutoorutaariaataannaanerat* nalornissutaanerulerpoq. Tamanna ullumikkut sanilliullugu ajutooriataarsinnaanermut akiliutinik tabelimi allanneqartunit qaffasinnerusumik kinguneqassaaq. Taamaammatt aalisarnermi aningaasaatini aningaasartuutit (WACC) maannakkut 10%-it missaannit 11%-imut qaffannerisa annertussusaat takutipparput, tassani aningaasaatini agguaqatigiissillugu aningaasartuutit 17,5%-it tikillugit qaffallutik.

5.2 Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutit

Nalornissuteqarnerulerup aalisarnermut aningaasaliisut pissarsiasat amerlanerunissaannik piumasaqataat takutippaa. Amerlanerusunik pissarsiaqarnissamik piumasaqateqarnerup aalisarnermi angallatinik piginnittunut aningaasaliisunullu pilerinannginnerulersissavaa. Taamaalilluni aalisarneq *piffissami sivissunerusumi* aningaasaateqarfiunera annikinnerulissaaq assigisaanillu sulisunik pisariaqartitsiviunerulissalluni. Angallatit mikinerulissapput pisoqaanerulerlutillu, naammassisaqarsinnaassuseq annikinnerulissaaq sinneqartoorutillu ikilissallutik, pisassiissutillu aalisarnissaannut sulisut amerlanerulissallutik. Sulisut amerlanerusut, aalisarnermi maannakkut ujartorneqalersussat, Kalallit Nunaanni inuiaqatigiinni

immikkoortunit allaninngaanniissapput. Aalisarnermi isertitat amerleriannngimmata – uani pisassiissutit tamarmiusut killeqaleriartortillugit isertitat – Kalaallillu Nunaanni aningaasaqarnermi immikkoortuni allani allani isertitat ikinnerulermata, Kalaallit Nunaanni isertitat tamarmiusut (BNP) ikilissapput.

Naliliivugut siumut nalunaaruteqarluni utertitsineq piffissami sivisuumi BNP ukiumut 17 mio. kr.-t aamma 124 mio. kr.-t akornanni ukiumut appariarnerannik pisortallu aalisarnermit isertitaasa 13 aamma 91 mio. kr.-t akornanni ikileriarnerannik kinguneqassasoq, tak. Tabeli 20.

**Tabeli 20 Piffissamut sivisuumut inuiaqatigiit
anigaasaqarnerannut sunniutai**

Mio. kr.	BNP	Pisortat aningaasaqarnerat ¹
Avataasiorluni aalisarneq	-1,8 - 0	-69,3 - -9,9
Sinerissap qanittuani aalisarneq	-7,7 - -0,1	-21,3 - -2,7
Tunisassiorfilit	+9,6 - +0,1	--
Inuussutissarsiutit allat	-123,5 - -17,1	-
Katillugit	-123,5 - -17,1	-90,6 - -12,7

Nassuiaat: Sunniutit aalisarnermi tunisassiorfinnilu WACC-p annikinnerusumik assigiinngissutaanni 10%-imiit 11%-iut qaffannerat aamma aalisarnermi tunisassiorfinnilu WACC-p 10%-imiit 17.5 %-imut qaffannera aallaavigalugit naatsorsorneqarput. Pisortat aningaasaqarnerannut sunniutaani ilaapput suliffeqarfilit akileraarutaat pissarsianillu akileraarutit, raajanut akitsuutit aamma Royal Greenlandip sinneqartoorutal. Naatsorsulnerit nalorninartoqartorujussuupput.

Pissiarisvik: Copenhagen Economics

Ilanngussa A Paasissutissat

Nalilersuiner mi angallatit 25-t missaaniittut ukuni 2013-2015 naatsorsuutaanni paasissutissat Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit pissarsiaavut tunngaviupput. Paasissutissat pisassiissutit, pisat, avammut tunisat angallatillu ataasiakkaat pisanik tunisat paasissutissanik kiisalu isertitat aningaasartuutillu pillugit paasissutissanik imaqarput. Paasissutissani sinerissap qanittuani avataasiornermilu angallatit tamarmik ukunut 2013-2015 pisassiissutinik atuinerit ilanngullugit ilaapput.

Paasissutissat amigaataasut paasissutissanillu suliarinninneq

Angallatit tamarmik pillugit paasissutissat (assersuutigalugu bruttotonnage), pisassiissutinik atuinerit kiisalu pisat tunisat nalingi KANUAANA-meerput. Angallatit affaat pillugit suliffeqarfimmi naatsorsuutini paasissutissat kisimik pigineqarput. Avataasiorluni aalisarnermit paasissutissat ukunut tamanut tamakkiisuupput. Sinerissap qanittuani aalisarnermit paasissutissat amigaataasut naatsorsuutini paasissutissat tunngavigalugit missinersorpagut, piunasaqaataalluni assersuutigalugu suliffeqarfimmi tamani angallatit tamarmik kaaviiartitaasa suliffeqarfimmi pineqartumi kaaviiartitat tamarmiusut assigissagaat.

Angallatit pillugit paasissutissani suliffeqarfiit namminneq pigisaat pillugit paasissutissanik imaqanngillat tassunga taarsiullugu angallatit isertitaat aningaasartuutit nikerartut ilanngaatigalugit paasissutissat tunisassiornermi aallartinnermi aningaasartuutaat taarsiutitut atorpavut. Angusat suliffeqarfiit naatsorsuutaanni paasissutissanit nammineq pigisanut atassuteqarnerannik sanilliunneqarpoq, tamannalu assigisaanik takutitsivoq.

Royal Greenlandimut Polar Seafoodimullu kingunissai aalajangersimasut nalilersorniarlugit, Royal Greenlandip Polar Seafoodillu suliffeqarfimmi toqqaannartumik pigisaanni angallatinut ataasiakkaanut oqimaaqatigiisitsivugut.

Naatsorsueqqissaarnermi paasissutissanut sanilliussineq

Qulaani paasissutissanik suliarinnereermermi paasissutissani avammut tuniniaanermi nalingi tamarmiusut sinerissap qanittuani aalisarnermi 173 mio. kr.-upput ataasiarlunilu aalisarnermi 840 mio. kr.-ullutik, 2013-imit 2015-imut agguaqatigiisitsilluni uuttorlugit. Paasissutissani pisanik tunisinermi nalingi Naatsorsueqqissarisarfiup naatsorsuineranut nikingasoqartoqarpoq, tak. Tabeli 21.

Tabeli 21 Aalisarnermi avammut tuniniaaneq pisanillu tunisineq

	Pisanik tunisineq		Avammut tuniniaaneq	
	Naatsorsuutini paasisutissat	Naatsorsueqqissaarisarfik ¹	Naatsorsuutini paasisutissat	Naatsorsueqqissaarisarfik ²
Sinerissap qanittuani raajarniameq	357 mio. kr.	254 mio. kr.	173 mio. kr.	-
Avataasiorluni raajarniameq	85 mio. kr.	76 mio. kr.	840 mio. kr.	663 mio. kr.
Raajarniarneq katillugu	442 mio. kr.	331 mio. kr.	1.013 mio. kr.	-

Nassuiaat: Kisitsisit piffissamut 2013-2015 agguaqatigiisitsinerupput. 1) Naatsorsueqqissaarisarfik, Aalisarneq 2016 2) Naatsorsueqqissaarisarfik, Avataasiorluni aalisarnermi aalisakkanik qalerualinnillu pisat, FID008.

Pissarsivik: Copenhagen Economics Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersulsoqarfimmilit Naatsorsueqqissaarisarfimmillu kisitsisit tunngavigalugit

Nikinganernut pissutaapput piffissaliinerup naatsorsueriaatsillu assigiinnginnerat, assersuutigalugu ukiup naanerani akiliutit immikkut ittut ilanngunneqarput.

Aalisarnermi tunisassiornermut tapersiissutit

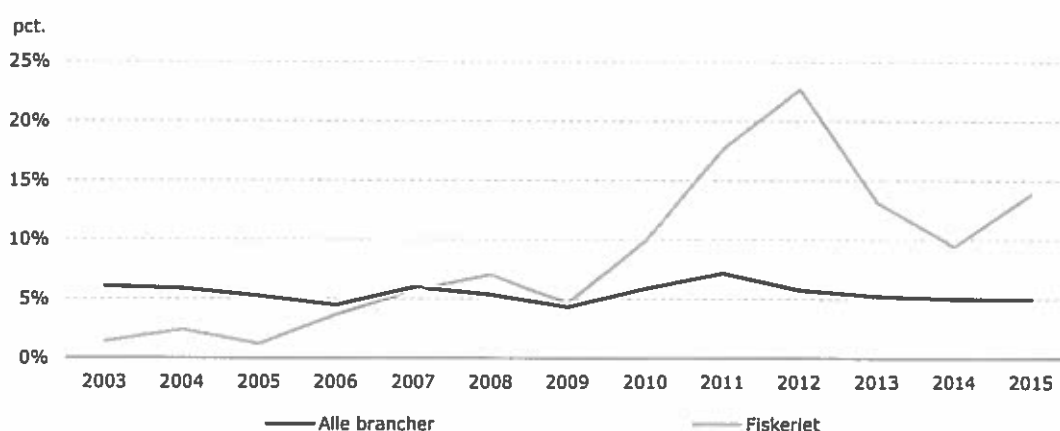
Naatsorsuinitanni avammut tunisat pisallu tunisat pillugit Naatsorsueqqissaarisarfip kisitsisai atornagit angallatit naatsorsuutini paasisutissaat tunngavigivavut. Sinerissap qanittuani avataasiorlunilu raajarniarnermi avammut tunisanit pisanik tunisanit isertitat ingerlatsinermi aningaasartuutit allat nalikilliliinerillu aamma ilanngaaseereerluni ernianut aningaasartuutit naatsorsorneranni 2013-imit 2015-imut naatsorsuutini paasisutissat agguaqatigiisillugit atorpavut.

Pisuussutit erniaannik naatsorsuineq

Aalisarnermi pinngortitami pisuussutinit pissarsiat (*pisuussutit erniaat* imaluunniit *immikkut* sinneqartoorutit) atuagarsorluni annertussusiligaapput naatsorsorneqartariaqartut. Pisuussutit erniaat imatut naatsorsorpavut akileraarutit sioqqullugit angusat – 6% * nammineq pigisat aamma aningaasaatit pissarsissutigineri imatut naatsorsorpavut erniat nalikilliliinerillu + 6% * nammineq pigisat.

6%-it * nammineq pigisat aningaasaatit nalinginnaasumik pissarsissutigineqartarnerannut takussutissaapput. 6%-it assigaat Kaallit Nunaanni inuussutissarsiutini tamani ukiuni 2003-2015 aningaasaatinut aningaasartuutit oqimaaqatigiissaakkat, tak. Takussutisiaq 9.

Takussutisiaq 9 Piffissap ingerlanerani WACC-ip ineriartornera

Nassulaat: WACC nammineq pigisat pissasilssutaanerisa (akileraarutit sioqqullugit angusat nammineq pigisanik agguarlugit) kilsalu akiitsunut piffissami sivikitsumi siviisuumilu taarsersugassanut aningaasartuutit (ernlanut aningaasartuutit akiitsunik tamarmiusunik agguarlugit) akornanni aningaasaatinut aningaasartuutit oqimaqaatigiissakkat naatsorsorpavut. Inuussutissarsiutit immikkoortuinut tamanut agguqaatigiissitsineq 5,5%-luvoq, aalisarnermullu 9,3%-kulluni.

Pissarsivik: Naatsorsueqqissaarisarfik, ESDNGL

Nalorninerulernerup sunniutaanik naatsorsuinermi aalisarnermi aningaasaatinut aningaasartuutit oqimaqaatigiissakkat nalikilliliinerillu annertussusaat pillugit ilimaginninnerit atorpavut. Ilimaginninnerni taakkunani marlunni piffissap ingerlanerani aalisarnermi naatsorsuutinit paasissutissat aamma tunngaviupput, tak. takussutisiaq qulaaniittoq.

Ilimagaarput avataasiorluni sinerissallu qanittuani aalisarnermi aningaasaatinut aningaasartuutit oqimaqaatigiissakkat 10%-isut, aamma avataasiorluni sinerissallu qanittuani aalisarnermi nalikilliliinerit annertussusaat 7%-iusoq.

Boksi 4 Pisuussutit erniaat pisassiissutillu nalingi

Pisuussutit erniaat

Suliffeqarfinni pinngoritami pisuussutinik atuineri tunisassiornermut tapersilssutitut atuisuni assersuutigalugu aalisarnermi, aatsitassarsiornermi suliffeqarfinni allani, suliffeqarfilit inuussutissarslutit immikkoortuini allani agguaqatigiissillugu sinneqartoorutinit annertunerusunik piffissaq sivisooq eqqarsaatigalugu sinneqartooruteqassapput. Suliffeqarfinni taakkunani nalinginnaasumit annertunerusumik sinneqartoorutinit pissutaapput pinngoritami pisuussutit soorlu aalisakkat aamma pissarsissutaasernerat. Tamanna pisuussutit erniannik taaneqartarpoq. Pisuussutit erniaasa pinngoritami pisuussutit aningaasaqarnermut tapilsutaat takutippaat. Tamanna aamma kinguneqarpoq pisuussutit erniaasa akissarsiat aningaasaatinillu atuineq assigalugit assersuutigalugu BNP-mut llanngunneqartarnerat.

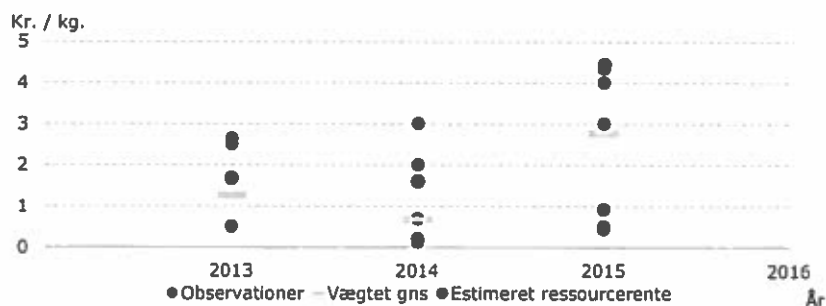
Pisassiissutit nalingi

Aalisakkat suliffeqarfiup aalajangersimasup aalisarsinnaasai ukiumoortumik pisassiissutinit aalajangerneqartarpoq. Pisassiissutit nalingi atuagarsomikkut pisassiissutit atuunneranni pisuussutit erniaasa maannakkut nalingisut naatsorsorneqarsinnaapput. Kalaallit Nunaanni raajarniarnermi pisassiissutit piffissamut killillaangimmata, pisassiissutit nalinginik naatsorsuineri qaqugorsuarmut pisuussutit erniaasa maannakkut nalingisut naatsorsorneqarsinnaapput.

Ullumikkut pisuussutit erniaat

Sinerissap qanittuani aalisarnermi pisuussutit erniaat missingerpavut 2017-imi kiilumut 2,7 kr-tut avataasiorlunilu aalisarnermi kiilumut 5,9 kr-tut. Sinerissap qanittuani aalisarnermi pisuussutit erniaat missingikkat ukiumoortumik pisassiissutinik pisineri aningaasartuutinit naatsorsuutini paasisutissillutigineqartunut sanillukkutsigit, kisitsit annertoqataat takussavavut, tak. takussutisiaq ataaniittoq.

Sinerissap qanittuani raajarniarnermi ukiumoortumik pisassiissutit kiilumut akii missingikkat

Pissarsivik: Sinerissap qanittuani
raajarniarnermi
pisassiissutinik niuernermit
klisalu ukiumoortumik
natsorsuutinit paasissutissat

Tunisassiorfinni aningaasaqarnerillu sinneriini tunisassiornermi teknologi
Raajaleriffiit aningaasaqarnerat pillugu paasissutissanik pissarsinikuunngilagut.
Taamaammatt Naatsorsueqqissaarisarfimmit 'Inuussutissanut – imeruersaatitut
tupanillu nioqqutissianut' inuussutissarsiuutit immikkoortuat pillugu paasissutissat
atorpavut, tassani isertut anisullu pillugit tabeli 2013-imeersoq, akissarsianut
aningaasartuutit, ingerlatsinermilu aningaasartuutit allat nalikilliliinerillu aamma
tunisassiorfinni ilangaaseereerluni ernianut aningaasartuutit atorpavut. Taamaaliorpugut
ilimagalugu immikkoortunit taakkunani tamani pisanit tunisat nalingi 2013-imeersut
assigigaat (soorlu aalisarnermit naatsorsuutinit paasiisutissaatigut nalunngikkivut).

Aningaasaqarnerit sinnerini tunisassiornermi teknologimi Naatsorsueqqissaarisarfiup
nunap nammineq naatsorsuutai 2015-imeersut tunngavigineqarput.

2017-imut annertusisitsineq

Piffissamut 2013-2015 angallatit pillugit agguaqatigiissitsilluni paasissutissat
aallaavigalugit pisanik tunisat avammullu tunisat nalingi aamma avataasiorluni
sinerissallu qanittuani raajarniarnermut pisassiissutit annertussusaat aallaavigalugit
2017 tikillugu paasissutissat tamaasa annertusisippavut. Raajaleriffiit pisanik
tunisat nalingi tamarmiusut malillugit annertussusilerpavut.

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni qullinerusumik pissutsinik assigiisitsineq

Pissarsiviit qulaaniittut aamma Naatsorsueqqissaarisarfiup nunami namminerni
naatsorsuutaanni kisitsit tamarmik assigiisinnissaat qulakkeerniarlugu
inuussutissarsiuutit immikkoortuini sinerissap qanittuani raajarniarnermi, avataasiorluni
raajarniarnermi, raajaleriffinni aningaasaqarnernilu allani Kalaallit Nunaanni
aningaasaqarnermi isertunik anisunillu tabelit 'annikitsut' takutippagut, tak. Tabeli 22.

Tabeli 22 Tunisassiornermi teknologit aaqqiivigineri

Mio. kr.	Sinerissap qanittuani aalisarneq	Avataasiorlun i aalisarneq	Tunisassior fiit	Aningaasaqarn erit sinneri	Katillugit
Avammut tunisat	253	1.214	-	-	1.468
Pisanit tunisat	474	97	-	-	571
Anisut katillugit	728	1.312	953	11.946	14.938
Sullisut (akissarsiat)	208	313	199	8.308	9.028
Pisuussutit erniaat (pinngortitami pisuussutit)	90	304	0	0	394
Anngaasaqarneq (nalikilliliinerit, erniat pissarsiallu nalinginaasut)	88	198	16	3.638	3.941
Raajanit isertitat	0	0	571	0	571
Ingerlasinermi aningaasartuutit allat (nioqqutissat sullissinerillu)	341	496	167	0	1.004
Isertut katillugit	728	1.312	953	11.946	14.938

Pissarsivik: Copenhagen Economics

Avataasiorluni aalisarnermi pisuussutit erniaat kaaviiartitanit 23%-iupput, sinerissap qanittuani 12%-iullutik. Tamassumunnga issutaavoq annertuumik ingerlatsinermi iluaqutit avataasiorluni inuussutissarsiummi annertunerumik naammassisaqarsinnaassuseqarneq.

Ilanngussaq B

Naatsorsuinerni ilimagisat

Ilniaqatigiit aningaasaqarnerannut piffissamut sivisuumut sunniutaanik naatsorsuinerni ilimagisat ataani naatsumik allaaseraagut.

Aalisarnermi tunisassiornermi teknologi

Ilimagaarput aalisakkat qaleriallillu pisarineranni tunisassiornermi tunngaviit assigiinngitsut sisamat atorfissaqartinneqartut: Sulisut, aningaasat (tassa angallat), pinngortitami pisuussutit (aalisakkat qaleriallillu) aamma nioqqutissat sullississutillu (assersuutigalugu benzina, poortuutissat assartuinerlu). Tunisassiornermi tunngavinni sisamani taakkunani akiliutit qulaani paasissutissanut tunngaviit aallaavigalugit aaqqiiffigaagut.

Aalisarnermi annertuumik ingerlatsinermi iluaquteqartoqarpat, suliffeqarfimmut ataatsimut pisassiissutit annertunerusut pisassiissutit kiilumut sinneqartoorutaanerat annertunerussaaq. 2013-2015-imut naatsorsuutini paasissutissat tikkuussippat sinerissap qanittuani raajarniarnermi annertuumik ingerlatsinermi iluaqtissaqartoq.

Annertuumik ingerlatsinermi iluaqutit ilusilersorpagut ilimagalugu nioqqutissanik sullississutinillu pisinerut aningaasartuutit ilaat aalajangersimasumik aningaasartuutaasut, tassa tunisassiornermut tunngasuunngitsut. Sinerissap qanittuani raajarniarnermi paasissutissat qulaaniittut aningaasartutit ilaat aaqqitat takutippaat, ilimagalugulu sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi avataasiorlunilu raajarniarnermi taamatut annertussuseqassasut.

Ilimagaarput aningaasaatit sulisullu atornerisigut pisuussutit nalingi qaffatsinneqarsinnaanngitsut. Akerlianik aningaasaatit sulisullu imminnut tapersiiffiqatigiippat (allannguinermi assigiinngissutaasinnaasoq 1,2-julluni). Tamassuma kinguneraa aalisarnerup aningaasaqarfiulluartaunermit (soorlu ullumikkut avataasiorluni raajarniarnermi) sulisunik annertuumik atuiffingussasoq (soorlu ullumikkut sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi). Akerlianik pisuussutit pillugit aalajangersimasunik pissuseqarneranni nioqqutissat sullississutillu tamatigut atornerqarsinnaappat (aningaasartuutit ilaat nikerartut).

Ilimagaarput aalisarnermi tunisassiat ilaat allanngoranngitsoq tunisassiorfinnut tunineqarsinnaasoq.

Tunisassiorfinni inuussutissarsiutillu immikkoortuini allani tunisassiornermi teknologi

Ilimagaarput aalisakkat qaleriallillu tunisassiorfinni tunisassiareqqinneranni tunisassiornermi tunngaviit asigiinngitsut pisariaqartinneqartut: Sulisut, aningaasat (tassa tunisassiorfiit namminneq), aalisarnermit tunisassiassat tunisat aamma nioqqutissat sullississutillu (assersuutigalugu nukissiuutit, poortuutissat assartuinerlu).

Tunisassiornermi tunngavinni sisamani taakkunani akiliutit qulaani paasissutissanut tunngaviit aallaavigalugit aaqqiiffigaagut.

Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutit immikkoortuini tunisassiornermut ilisarnaataapput tamakkiisumik unammilleqatigiinneq, pinngortitami pisuussutit atorneqannginneri aamma tunisassiornermi teknologit nalinginnaasoq (allannguinnermi assigiinngissutaasinnaasoq 1-iulluni), taakkulu isertut anisullu pillugit tabeli 2013-imeersoq tunngavigalugu aaqqiivigaagut.

Avammut tuniniaanermi akit

Ilimagaarput Kalaallit Nunaanni tunisassiornermi avammut tuniniaanermi akit sunnerneqarneq ajortut, tassa Kalaallit Nunaanni tunisassiornermi nunarsuarmi niuerfinni akinut sunniuteqarneq ajortut.

Piffissamut sivisuumut pissusilersorneq

Ilimagaarput aalisarnermi tunisassiorfiit akornanni tamakkiisumik unammillertoqartoq, aammalu aalisarnermi suliffeqarfiit tunisassiorfiillu sinneqartoorutit annertusartaraat. Tamassuma kinguneraa aalisarnermi suliffeqarfiit tunisassiorfiillu tunisassiornermi tunngaviit tamatigut naleqqussartaraat, taamaalilluni killeqartumik tunisassiat nalingisa (tassa tunisassiornermi tunngavik immikkoortumik ataatsimik ilanerani kaaviaartitaqarnerulernerup) tunisassiornermi tunngaviup pineqartup akia assigigaa.

Aningaasaatit akiata pissarsiat ajutoorutissaanngitsut ajutooriataarsinnaanermut akiliut ilanngullugu nalikilliliinerit ilanngullugit assigai. Aalisarnermi ajutooriataarsinnaanermut akiliutit qaffappata aningaasaatit akii pisuussutillu erniaat qaffassapput, tassa aalisarnermi immikkut sinneqartoorutit ikilissapput. Pisuussutit erniaat nulimit anginerutillugit pisassiissutit tamaasa pisaninissaat sulii imminut akilersinnaassaaq. Ajutooriataarsinnaanermut akiliut qaffappat aningaasaatillu akisunerulerpata, pisassissutit pisaninissaannut sulisut amerlanerusut aningaasallu ikinnerusut atornissaat aalisarnermi suliffeqarfiit toqqassavaat. Aalisarnermili suliffeqarfiit amerlanerusunik sulisussarsiornerlutik akissarsiat qaffattariaqarpaat, tamassumalu pisuussutit erniaat appanneruteqqissavaa. Pissutsit taakku aalisarnermi suliffeqarfiit oqimaaqatigiissittarpaat, annertunerpaanillu sinneqartooruteqarnissaq qulakkeerniarlugu sulisut aningaasaatillu ataatsimoortinnissaat toqqartarlugu.

Ajutooriataarsinnaanermut akiliut qaffasinnerusoq akissarsiallu qaffasinnerusut pisuussutit erniaasa minusimiilernerannik ataatsimut kinguneqarpata, ilimagaarput suliffeqarfiit pisuussutit erniat nulumiilernissaasa tungaanut aalisarunnaassasut.

Tunisassiorneq annertusiniarlugu tunisassiorfiit amerlanerusunik sulisoqarniarlutik akissarsiat qaffattariaqarpaat. Ilimagaarput pisanik tunisinnermi akit appartinnerisigut agguaqatigiissillugu aningaasartuutit qaffasinnerusut tunisassiorfiit matussusissagaat.

Sulisussaqaarniarneq

Ilimagaarput Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiniarneq tamarmiusoq piffissamut sivisuumut killilersuinerit allanngortinnerannit sunnerneqassanngitsaq. Aalisarnermi

aningaasat amerlanerusut atornerqartariaqalerpata sulisut sinneruttut inuussutissarsiutini allani tunisassiornerup isertallu qaffaffigisaanni sulilissappat akissarsiat annertunerpaaffiannut sulisut nuussaapput tapersiiffiqatigiipput (allannguinermi assigiinngissutaasinnaasoq 0,8-lluni).

Avataaneersut ikinerusut amerlanerusunilluunniit Kalaallit Nunaanni sulisut sunniutaat ilanngutinngilarput. Aalisarnermi suliffissakitsinerulerneq Kalaallit Nunaanni sulisut avataaneersut ikinnerulerannik kinguneqarpat akileraarutinit A-nit isertitat ikinnerulissapput.

Pisortat aningaasaqarnerat

Pisortat aningaasaqarnerannut sunniutinut ilaapput suliffeqarfiit akileraarutaat, raajanut akitsuutit Royal Greenlandillu sinneqartoorutai ilimagaarput suliffeqarfiit akileraarutaat akileraarutit sioqqullugit sinneqartoorutit 30%-erigaat. Raajanut akitsuut sinerissap qanittuani avataasiorlunilu aalisarnerni ilanngaaseereernani kaaviiartitat allanngoranngitsut ilaatut ilanngupparput. Kaaviiartitat taakku 2013-2015-imi raajanut akitsuutit tamarmiusut pillugit paasissutissat aallaavigalugit aaqiivigaagut.

Allannguutit sunniutaat, suliffissaaleqisunut ikiorsiissutinut aningaasartuutit sipaarneqartut imaluunniit aalisarsinnaanermut akuersissutinik allaffissornikkut aqutsinermut pisortat aningaasartuutaasa qaffassinnaanerat ilanngutinngilagut.

Sunniutit allat

Isertitat allanngorpata Kalaallit Nunaanni inoqutigiit pisortalluunniit atuinerinut sunniutit ilanngutinngilagut.

AKUERSISSUTIT PIFFISSAMI KILLILIMMI ATUUTTUT

Raajarniarnermi sinerissallu qanittuani
qalerallinniarnermi

NAALAKKERSUISUT

Allaitut : Christian Jervelund aamma
Niels Christian Fredslund

8. august 2016

Uani notatimi raajarniarnermi kiisalu sinerissap qanittuani qalerallinniarnermi akuersissutit piffissami killilingaanngitsumi atuuffillit atorunnaarsinneqarnissaasa sunniutai naliler-sorpagut.

Anguniagaappat amerlanerit aalisartunngortinnissaat akuersissutit piffissami killilimmi atuuttalertariaqarput, nioq-
qutigineqarsinnaassanngillat aamma ullumimut naleqqiullugu akuersissummik peqartunut amerlanernut agguaanneqartalertariaqarput. Akuersissutit ukiuni 10-ni atuuffillit eqqarsaatigalugit assersuutigalugu sinerissap qanittuani avataanilu raajarniarnermi akuersissummik peqartut ataatsimik ilappata kiisalu sinerissamut qanittumi qalerallinniarnermi akuersissutinik pillit ullumimut naleqqiullugu arfinilinnik ilanqartuuppata taava ataatsimut isigalugu BNP tunngavigalugu isertitat 145 mio. koruuninik ikileriasagalarput nalilerparut kiisalu pisortat aningaasarsiornerat ukiut tamaasa 74 mio koruuninik ajorseriartassasoq aamma nalilerparput.

Isertitat appamerisa saniatigut atorunnaarsitsinerup agguasseqqinnerullu kingunerissavaa maannakkut akuersissummik peqartut pisuussutaat ataasiaannarluni agguateqqineqassagaluarput. Aalisarnermi namminersortut agguasseqqinneq pissutigalugu taarsiiffigeqqussappata taarsiussutisarluni naatsorsorneqarpat maannakkut aalisartut akuersissutaasa nalingitut tamakkiisumik nalilerlugit maannakkut aaqjiinerup kinguneranik taamatullu maannakkut niuerfimmi akusut tunngavigalugit, taava taarsiussutaasariaqassapput - angisuunik qularnartoqarsinnaanera ilanngunnagu - 2 milliarder koruunit missaat. Namminersorlutik Oqartussat nalilersinnaappassuk eqqartuussivimmi ajugaanissartik 50 %-mik annertussuseqartoq taava akuersissutinik killilinganngitsunik atorunnaarsitsinerup pisortanut 1 mia. koruuni-

nik qaavativullu 74 mo. koruuninik ukiut tamaasa naleqassaaq.

Ullumikkut raajarniarnermi akuersissummik pigisaqartut aamma sinerissap qanittuani qalerallinniarnerit annernik angalatillit piffissami killilingaanngitsumi pisassiissutinik pigisaqarput. Qularutissaanngitsumik pissutaaqataasimasaaq aalisarnermi immikkoortut taakku patajaattuunerannut, aalisarluamerannut aamma iluanaaruteqarlutik aalisartarnerannut. Aammali malunnarpoq politikereerit ilaannit soqutigisarineqarsimassaaq nutaanik aalisartitsilernissaq.

2015-mi upernaakkut ataatsimiinnermi imissutigineqarpoq raajarniarnermi qalerallinniarnermilu pisassiissutit killeqanngitsut taamaatinneqassappata inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut kingunissai pillugit nassuiaat. BDO suliakkinneqarpoq kinguneraalu nalunaarut "Raajanut qalerallinnullu pisassiissutit killilikkat pillugit nassuiaat". Tassunga ilanngussasatut Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup CE qinnuigaa BDO'p pisassiissutit killeqanngitsut atorunnaarsinneqarnissaanut allaaserisaasa kingunissai naatsorsoqqullugit.

Isumaqarpugut akuersissutinik piffissami aalajangersimasumi atuuffeqalersitsiniarneq inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut kinguneqassasoq. Pissutaavoq akuersissummik peqartut naatsorsuutigisinnaajunnaassammassuk siunissami pisassiissutit ilaannik aalajangersimasunik pisalissanerlutik aamma taamaattumik siornatigutulli akuersissutit killeqanngitsumik atuuffeqarallanerisa nalaanisut aningaasaliinissartik tunuarsimaarfigilernikuuaat. Peqataanik akuersissutit nioqutigineqarsinnaajunnaarbitaassappata agguaanneqarlutillu ullumimut naleqqiullugu amerlanernut, taava aalisarnermi annertuumik ingerlatsinikkut iluaqutissarsiarineqart-

artut ullumikkutut pissarsiviusinnaajunnaassapput. Taava aamma nioqqutissarsinnaajunnaartitaanerup kinguneranik imaassanngilaq aalisarluarnerpaat kisimik pisassinneqartalerumaartut.

Inuiaqatigiinnut aningaasarsiornikkut kingunissai arlalitsigut millisarneqarsinnaapput. Siullermik Namminersorlutik Oqartussat akuersissutinik tunniussisarneq pillugu piunasaqaatinik ersarissunik sanasinnaapput. Aappassaatut nuna allamiut piginneqataanissaannut piunasaqaatinik sakkukilliliinerup kingunerissagaluarpaa amerlanerit aningaasaleerususeqalernerat, tamatuma aningaasaliisnaassuseq qularnartortaqsinnaasoq pilersissagaluarpaa. Pingajussaattut Landskarsip erniakitsunik taarsigassarsitsisarnerata killilereratigut inuussissarsiummut kingunerisartagai millisisnaavai paarlattuanilli pisortat aningaasaliissutissaat taamaqataanik qaffassinnaassagaluarpur.

Piffissami aalajangersimasumi atuuttussat akuersissutit qularneq annerulersissinnaavaa

Akuersissummik peqartunut teknologi, tunitsiviit aamma peqassuseq eqqarsaatigalugit inuutissarsiutertik pillugu qularinnaasarnerisa saniatigut pigisaqarput akuersissutinik piffissami aalajangersimasumi atuuffilinnik qaavatigut aamma pisassiissutinit pigisat piffissami tullermi qanoq agguanneqarnissaat qularnartortaqarpoq. Taamatut qularnerup akuersissummik peqartut aningaasaliinissaminut tunuarsimaartitarpai

Sunniutaanut apeqqutaavoq utertitsinissamat, agguasseqqinnissamat pisassiissutinillu nioqquteqarsinnaanermut periuseq tigussaasoq suna atorniarneqarnersoq. Ukiuni 10-ni atuuffilinnik ingerlaavartumik pisassiissutit eqqarsaatigalugit pisassiissutinit pigisat qulerarterutaat utertinneqartarput ukiut tamaasa Namminersorlutik Oqartussanit - siumut kalerreereerluni, tamatumalu kingorna pisassiissutinit pigisat agguateqqinneqartarput piginnittuusimasunut allanullu nutaanut piunasaqaatit aalajangersimasut naapertorlugit Akuersissutit nioqqutigeqqusaajunnaassappata akuersissummik peqartumut qularnarsissaq ilisimaneq ajussagamikku pisassiissutinit pigisatik imminnut uterteqqinneqassa-

nersut. Akuersissummik peqartup nalilerpago 50 %-mik periarfissaqartoq pisassiissutinit pigisat allanut nutaanut tunniunneqarnissaat taava siunissami ukiumoortumik pisassiissutissaat annikillisasapput $10\% * 50\% = 5\%$ -mik akuersissutinit piffissami atuuttussanut naleqqiullugu.

Ukiumoortumik pisassiissutissatut naatsorsuutigisat appar-pata, aamma akuersissummik peqartup sinneqartoortussatut taggitai appassapput. Ukiumiit ukiumut sinneqartoortut atornerqartarput aningaasaliissutinit soorlu angallataarniarnermut. Siunissami sinneqartoortussatut taggitat naammangippata aningaasaliissutit akilersornissaannut, taava akuersissummik peqartup aningaasaliinissani kinguartissavaa imaluunniit minnerusumik aningaasaliisaaq soorlu angallaminut qanganitsamat. Aningaasaliissutit ikinneruppata atortorissaannginnerusoqassaaq sulisussaqaarnerlu isumalluutaasariaqassaaq. Inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut atatillugu aningaasartuutit pinngortussat tassaapput, aalisarnermi inuit amerlanerit sulisariaqalissammata pisassiissutit tamakkerumallugit - inuit allani sulisinnaagaluartut allanilu isertiaqarsinnaagaluartut sulisussarsiarineqartariaqassapput. Peqataanik akuersissummik peqartut aningaasartuutiminnut qularnerulissapput, sinneqartoortut akileraarutillu ikinnerulerlutik. Ajormerpaamik pisoqartillugu qularnerup kinguneranik akuersissummik peqartumut pisassiissutinik tamakkiisarnissaq akilersinnaajunnaassaaq. Taamaassappat Kalaallit Nunaata avammut niuernermi isertitassani annaassavai aamma BNP appangaatsiassaaq.

Siunissami pisassiissutinit pigisat pillugit akuersissummik peqartut qularnerisa saniatigut takorloorneqarsinnaavoq qularnerusoqalernissaa pissutigalugu siunissami politikerit periutsinik allannortitseriaannangussammata soorlu akuersissutit ukiuni qulini atuuffillit eqqarsaatigalugit, akuersissutimmi maannagaq killilimmik atuuffeqalernikuupput. Tassunga atatillugu malugisariaqarpoq allannguinissamat nalunaaruteqarneq soorlu 2015-mi ukiakkut ataatsimiinnermi nassuiaatip imissutigineqarnera nammineq akisuupilusuanngorsinnaavoq, angisuumik qulartoqalissammata siunissami naleqqusaanissaq pillugu.

Inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut sunniutal

Akuersissuffit kileqalersinneqassappata, nioqqutigeqqusaajunnaassappata agguanneqartarutillu akuersissutifilinnut amerlanerit uterlutit naleqqiullugu taava immikkoortunik pingasunik inuiaqatigiit aningaasarsiorneranut kinguneqassaaq.

- Akuersissummik peqartut siunissami pisassiissutinik pigisaminut qularnerutemerat pissutaalluni aningaasaleerususeq millisaaq.
- Annerluumik ingerlatsinermik atuinikinnerulemerup inuussissarsiummi aningaasartuutit qaffatsissavai
- Aalisarluarunnerneq imaangimmat akuersissutinik nioqqutigineqarsinnaanngitsunik pigisaqartut tassasut aalisarluarnerpaat

Alianngineq politikikkut anguniakkat tunngavigalugit

Annerpaamik aalisarnerup iluani aqqilnermut apequtaapput politikikkut anguniakkat:

- Anguniarneqarpat ataatsimut isigalugu amerlanerpaanik isertitaqartamissap qutamaamissaa taava maannakkut akuersissutit killilngaangitsut nioqqutigineqarsinnaasullu pigiinnameqartariaqarput
- Anguniarneqarpat maannakkut aalisartooreersut pisuussutaannik aalisartunut nutaanut agguaseqqinnissaq taava akuersissutit piffissami killilimmi atuuttusariaqarput nioqqutigineqarsinnaassallutillu.
- Anguniarneqarpat ataatsimut isigalugu aalisartut amerlissamissaat (imaluunnit eqiterinerup ingerlaavartup unikaalkatsinnissaa) taava akuersissutit atuuffissaat killeqartariaqarpoq nioqqutigineqarsinnaassanallu.

Sunniutit naatsorsorneri

Naleqqussaanerup allanngortinnerata kinguneranik pisuni assigiinngitsuni sunniutit naatsorsorpugut. Akuersissutit nioqqutigineqarsinnaangitsut piffissamilu killilimmi atuuttut eqqarsaatigalugit isumaqarpuqut

- Avataasiorlutik raajarnartunut akuersissutit ataatsimik ilaneqarpara BNP nakkariassaaq 51 mio. koruuninik
  - Sinerissap qanittuani raajarnartunut akuersissutit ataatsimik ilaneqassappata BNP nakkariassaaq 93 mio. kr.-nik
  - Sinerissamut qanittumi qalerallinnianut akuersissutit arfinilinnik ilaneqassappata BNP nakkariassaaq 1 mio. kr.-nik
- * Eqqarsarpuqut sinerissap qanittuani qalerallinniamermut pisortat aningaasallissutaat aalajangersimasunik emiaqartut soorlu aalisarnermi aningaasallissutissat aamma ESU -mi taarsigassarsiat aqqutigalugit.

Nioqquteqarsinnaajunnaarneq kinguneqassaaq

Amerlanerit aalisaleqqullugit akuersissutit piffissami killilimmi atuuttalissapput, nioqqutigineqarsinnaajunnaassapput aamma ullumimut naleqqiullugu ingerlatseqatigiiffinnut amerlanerusunut agguanneqartalissapput. Akuersissutit nioqqutigineqarsinnaajunaassappata ullumikkutut, taava atorunnaarsitsineq akuersissutinillu agguaseqqittarnerup kingunerinnassavaa akuersissummik maannakkut peqareersup pisassiissutinit pigisanik nutaanit utertitsilluni pisisar-nissaa. Ataatsimut isigalugu taamaattoqassappat aalisartut amerlinaviannngillat. Akuersissutit nioqqutigineqarsinnaasut atuukkallarmata aalisartut amerlassusaat TAC-mit, nuarsu-armi akinit, teknologimi ineriartornermit piginnittuunerullu killiginit aalajangerneqartarput, apequtaaneq ajorpoq akuersissutit qassit tunniunneqarsimanersut. Pissutaavoq piffissami qanittumi soorlu kinguaariit nikinneranni - imminut akilersinnaanerpaasamera ingerlalluarnerpaajunngitsut pisassiissutinik pigisaminik aalisarluartunut nioqquteqartar-nerat aalisarunnaarlutillu.

Nioqquteqarsinnaajunnaartitaanerli inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut kinguneqarpoq. Pisassiissutinik niuerfik ingerlalluarsimappat, nioqquteqarsinnaatitaanerup maanamut qularnaarsimassavaa pisassiissutit aalisarluarner-

paanit pisiarineqartarnissaat, tassa inunnut annerpaamik pisassiissutinit pigisanut akileerusuttunut, Nioqquteqarsinnaatitaaneq peerneqarpat periuseq tamanna atorunnaarsineqassaaq. Tamatuma saniatigut nioqquteqarsinnaajunnaartitaanerup aalisartut pisassiissutinik maannakkut pisinnaasutsimut naleqqussaannissamut periarfissaannik arsaameqassapput soorlu angallatip angissusaanut, sulisullu amerlassusaannut. Kingunerissavaa naleqqussaanerup kinguaattoorfigineqarnera aalisarnermilu aningaasanik atorluaaneq aamma apparissaaq.

Annertuumik ingerlatsinerup iluaqutissartaani atuinerup ajorseriamera

Akuersissutit ullumimut naleqqiullugu aalisartunut amerlanerusunut agguateqqinneqassappata taamaallunilu aalisariutit amerlanerulerlutik ilimanarpoq annertuumik ingerlatsinerup iluaqutissartaani ullumikkutut atorluarneqarsinnaatiginaviannngitsut. Aningaasartuutit ataatsimoortut annerulissapput aamma aalisarnermit isertitat appassapput.

Naggataarutaasumik oqaaseqaatit

Ilimanarpoq nioqqutigineqarsinnaangitsunik piffissamilu aalajangersimasumi atuuffilinnik akuersissutinik eqqussineq inuiaqatigiit aningaasarsiornerat eqqarsaatigalugu aalisartut

amerlisarnissaannut anguniagaqarnermut aaqqiissutigissal-
lugu pitsaanerpaajunngitsoq. Aalisartut ataatsimik amerlial-
lakkaangata inuiaqatigiit aningaasarsiomeranni anin-
gaasartuutaasusseq appasinnerusinnaavoq, piginnittuusin-
naanermut killigitinneqartoq sakkukilliallanneqartuuppat
taamatullu akuersissutit piffissami aalajangersimasumi atuut-
tut nioqutigineqarsinnaasullu attatiinnarneqarsin-
naasuuppata. Uanili notatimi tamanna nalilingilarput.

Raajarniarnermi pisassiissutit piffissamut aalajangersimasumut killilikkat aamma sinerissamut qanittumi qaleralinniarneq

8. august 2016

2015-mi upernaakkut ataatsimiinnermi imissutigineqarpoq raajarniarnermi qaleralinniarnermilu pisassiissutit killeqanngitsut taamaatinneqassappata inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut kingunissai pillugit nassuiaat. BDO suliakkinneqarpoq kinguneraalu nalunaarut "Raajanut qaleralinnullu pisassiissutit killilikkat pillugit nassuiaat". Tassunga ilanngussassatut Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup CE qinnuigaa BDO'p pisassiissutit killeqanngitsut atorunnaarsinneqarnissaanut allaaserisaasa kingunissai naatsorsoqqullugit.

BDO'p innersuussutai tunngavigalugit aaqqiinerit allaanngorneranni pisut assigiinngitsut sunniutai naatsorsorpagut. Uangulli - BDO-p naliliinerata akerlianik - nalileratsigu pisassiissutit tunineqarsinnaasut atorlugit periuseqarneq aalisarsinnaanermut pisinnaatitaassutsit inunnut ikittuinnarnut eqiterneqarnissaannut pinngitsoortitsisinnaasoq ilanngupparput immikkoortoq "akuersissutit nioqqutigineqarsinnaangitsut"

Isumaqarpugut ukiuni qulini pisassiissutinik nioqqutigineqarsinnaanngitsunik aalisartunut nutaanut arfineq-pingasunut tunniusseqqinnerup Kalaallit Nunaata BNP-a 150 millioner koruunit missaanni appartinnaviangikkaa pisortallu aningaasaqarnerat ajorseriartillugu ukiumut 75 mio. koruunit missaanni. takuuk Tabel 1.

Tabel 1 Ukiunut 10-nut akuersissutit niuerutigineqarsinnaanngitsut sunniutaat

	Pisassiissutit ullumikkut	Pisassiissutinut ilassutit	BNP, mio. kr.	Pisort aning. mio. kr.
Avataasiorluni raajarnineq	5	+1	-51	-43
Sinerissami qanittumi raajarniarneq	19	+1	-93	-20
Sinerissamut qanittumi qalerallinnarneq	117	+6	-1	-11
Katillugit	141	+8	-145	-74

Note: BNP isertitanut uuttuutaavoq ilanngunneqartarlutik akissarsiat kilsalu sinneqartoorutit. Inerneril imamat paasineqassapput piffissaq ungasinnerusoq isigalugu sunniutit tassa imaappoq suulluunniit aningaasalliffinni naleqqussaanerit sulisullu pereeraangata.

Paasissutissanik pissarsivik: Copenhagen Economics

Inernerini takutinneqarput sunniutit assigiinngitsut pingasut. Pisassiissutit killeqartinneqalerpata, nioqqutigineqarsinnaajunnaartitaappata aamma ullumimut naleqqiullugu amerlanerusunut agguanneqarpata kingunerissavaa:

1. periutsip takutissavai BNP-mut sunniutit aamma piffissap ungasinnerusoq isigalugu pisortat aningaasarsiornerannut tassa imaappoq aningaasalersueriaatsinut suulluunniit naleqqussaanerit pereerpata aamma piumasaqaatit nutaat tunngavigalugit sulisussat nassaarineqareerpata.
2. Titarnertaaq 3-mi tulleriiaarpagut naatsorsuutitut ilimagisat.
3. Pisassiissutinik pigisaqartut ataasiakkaat pisassiissutinut piginneqataassutaannut siunissami qularnerulissapput, aalisarnermut aningaasaliissutit noqqillannerannik kinguneqartumik. Aalisarnermut aningaasaliisarneq sakkukinnerulissaaq amerlanerillu sulisorisariaqalerlugit tamatuma Kalaallit Nunaanni sullivinni allani isertitat appartissavai.
4. Annertuumik ingerlatsinerup iluaqutissartai minnerusumik pilissaaq ataatsimut aningaasartuutaasartut qaffannerinik kinguneqartumik
5. Sullarissuseq millissaaq aalisarluarnerpaat kisimik pisassinneqassaassammata.

Titarnertaaq 1-mi qularnerup annerulernera naatsorsorparput uuttorlugu naleqqussaanerup allanngorneratigut sinerissamut qanittumi aamma avataasiorluni raajarniartussamut kilisaammut aningaasaliisup nalorninartunut qularnaveeqqutissatut piumasaqaataa. Annaasaqarnissamut qularnaveeqqummut apeqqutaavoq utertitsinissamut, agguasseqqinnissamut pisassiissutinillu pigisat nioqqutigineqarsinnaanerannut periusissaq tigussaasoq aamma apeqqutaassaaq aalisartut nutaat qassit pisassiissutinik agguasseqqinnermi tamani piginneqataassutinik pisussatut naatsorsuutigineqassanersut.

Titarnertaaq 1-mi inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut sunniutit naatsorsorpagut ilaatigut tunngavigalugit nalorninartunut qularnaveeqqutit qaffannerat. Inerisarnikuuarput kalaallit

aalisarnerannut periuseq pisariitsoq sunniutit aqulluarumallugit. Periutsimi atornerqarput liginigit assigiinngitsut allaaserineqarlutik teknologi aamma aalisarnermi pissusilersuutit taamatullu kalaallit nunaata aningaasarsiornerata sinnerani. Assersuutigalugu aalisarnermi nalorninartunut qularnaveeqqut allanngortikkutsigu qularneq qanoq allitigissava?

Pisassiissutinik killilikkanik eqqussinerup inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut kingunera pingaarneq tassaavoq aalisarnermi pisassiissutinik peqartut akornanni siunissamut qularnerulernissaq kinguneqartussaq aalisarnermut aningaasaliissutit ikilinerannik. Qularnerup uuttornissaanut periuseq pitsaasoq tassaavoq nalorninartunut qularnaveeqqut naleqqussaanerup allanngortinneranut atatillugu aningaasaliisup piomasagaatissaa. Aningaasaliineq pilerinartuussappat assersuutigalugu kilisaammik nutaamik pisineq, taava iluanaarutissat naatsorsuutigineqartut iluanaarutinit qularnaatsunit amerlanerusariaqassapput soorlu naalagaaffiup pappi-alaataanik nalilinnik pisinertut ittoq ilanngullugu nalorninartunut qularnaveeqqut, aalisarnerup iluani naliginnaasumik nalorninermut matussusiisussaq assersuutigalugu akinut nunarsuarmi atuuttunut aamma TAC-mut. Pisassiissutit piffissami killilimmi atortussanngortinneqarpata taava iluanaarutissat aamma matusinnaasariaqarpaat siunissami pisassiissutinit pigisanik aalajangersimasunik pisinnaajunnaariataarsinnaaneremut nalornissuteqarneq.¹

Pisassiissutinut killilikkanut iluanaaruteqarnissamut piomasagaatit qaffariaataat nalilerniarlugu, tassa nalornineremut qularnaveeqqut, taava titarnertaami tassani avataani taamatullu sinerissamut qanittumi aalisartussamik kilisaammik nutaamik pisinermut atatillugu aningaasaliinissamut taggiilluni missingersuut sanassavarput naleqqussaariaatsit assigiinngitsut tunngavigalugit.

Nalornineremut qularnaveeqqummut apeqqutaavoq utertitsinissamut, agguaaqqinnissamut kiisalu pisassiissutit nioqputigineqarsinnaanerannut periutsip tigussaasup qanoq ittunissaa. BDO-p innersuussutigaa periuseq tassani pisassiissutit ingerlaavartumik utertittarlugit agguaa-teqqittarlugillu. Periuseq taanna atorlugu ukiuni qulini atasussat pisassiissutit assersuutigalugu kingunerissavaat, pisassiissutinit pigisat tamarmiusut 10 %-iisa -kalerreereernerup kingorna -ukiut tamaasa Namminersorlutik Oqartussanut utertinneqartalernissaat kingornalu pisassiissutinit pigisat agguaa-teqqittarlugit aalisartooreersunut immaqalu pisassiissutinik peqartunut nutaanut piomasagaatit aalajangersimasut tunngavigalugit. Pisassiissutinik peqartunut nalorninaroqartassaaq, ilisimaneqartassanngimmat pisassiissutinit pigisat arsaarinnissutaasut utertitseqqissanerlugit.

1.1 Pisassiissutit nioqputigineqarsinnaanngitsut

Pisassiissutit nioqputigineqarsinnaanngitsut atorlugit pisassiissutinik peqartut pisassiissutinut piginneqataassutsit utertillugit pisiarisinnaanngilaat. Pisassiissutinit pigisat pisassiissutinik nutaanik peqartunut tunniunneqassappata taava pisassiissutinik maannakkut peqartut kaavii-aartitaat appassapput. Kiisalu aamma aningaasartuutit amerlanersaat ikilissagaluarpataluunniit

---

¹ Angallat aningaasanik attartornikkut pissarsiarineqarpat, taava sillimasiineremut akilersuut annertuneruppat attartornermi aningaasartuutit qaffasinnerussapput. Angallat nammineq aningaasaatit atorlugit pissarsiarineqarpat, sillimasiineremullu akilersuut annertuneruppat, taava allatigut aningaasartuut (alternativomkostning) anginerussaag, imatut paasil-lugu, pissarsiasatut isumalluutigisat qaffasinnerussapput, allaanerumik aningaasaliisoqarpat aarlerinartua assigiin-naraluarua.

sinneqartoorutissatut tagginneqartut appassapput, pisassiissutinik peqartup angallammut aningaasaliisimaneranut akiliutitut atorineqartussaagaluit. Avataasiummik raajarniummik pisiner-
mut assersusiornitsinni ukiumoortumik sinneqartoorutissatut taggitat appassapput
(EBITDA) 34,6 mio. kr.-niit 32,1 mio. kr.-nut, akuersissutit ukiuni 25-ni atorsinnaappata taa-
valu pisassiissutinik pigisat 1/25-lit aalisartumut nutaamut tunniunneqassappata. Akuersissum-
mik peqartup nalilerpugu 25 % qularnaatsuusoq pisassiissutinut piginneqataassutsit aalisartu-
mut nutaamut tunniunneqarumaartut, sinneqartoorutissatut naatsorsuutigisat $75\% \cdot 34,6 +$
 $25\% \cdot 32,1 = 34,0$ mio. kr.-gussapput²
Tassa imaappoq aningaasaliinermi sinneqartoorutissatut naatsorsuutigineqartut appassapput
18,2% -miit 17,8%-mut, takukkit Tabel 2-mi ammut tulleriaat marluk siulliit.

Tabel 2 Avataasiortumut raajarniummut nutaamut aningaasaliineq

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(HR1)
Pisassiissutit amerlissusaat	5	5	6	6	6	6
Pisassiissutit sivissusaat, ukiut	--	25	--	25	25	10
Pisassiissutit ukiumoortut aalisar- tunut nutaanut agguateqqitat,	9.000	8.640	7.500	7.200	7.200	6.750
Kaavilaartitat, mio. kr.	123	118	102	98	98	92
Aning. nilkerartut, mio. kr.	-75	-73	-66	-64	-64	-61
Aning.aalajangersimasut, mio. kr.	-13	-13	-13	-13	-13	-13
EBITDA agguasseqqinnertalik aalisartumut nutaamut mio. kr.	34,6	32,1	24,1	22,0	22,0	18,8
Aalisartumut nutaamut agguas- seqqitoqarsinnaanera		25%		25%	25%	25%
Pisassiissutinut piginneqataassutsi- nik tamanik annaasaqarsinnaaneq		0%		0%	5%	5%
EBITDA naats., mio. kr.	34,6	34,0	24,1	23,6	22,4	21,6
Iluanaarutissatut taggita	18,2%	17,8%	10,8%	10,4%	9,5%	8,9%
Nalorninermut qularnaveeqqut ululumut naleqqiullugu		+0,4%		+0,4%	+1,3%	+1,9%

Note: Kisisitini tunngavineqarput kilisaammi fabrikkilimmi akit aningaasartuutillu 2011-mi. Iluanaaru-
tissatut naatsorsuutit takutippaat angallammik 250 mio. koruunilimmi pisineri ilup iluanerlaat
akilerarutit sioqqullugit, nalikillilerneqartussanngorlugu ukiuni 15-ni (taavalu scrapværdi 75
mio.koruunilulluni). TAC aamma nunarsuarmi akit tagginneqarput ataavartussatut nalikillilerup
nalaani tamarmi. Kisisitit erserinneqartut nalorninermut qularnaveeqqutaapput HR1-mi pisussa-
nik naatsorsulnitsinni atukkagut, takuuk Tabel 6

Kilde: Copenhagen Economics

Iluanaarutit 18,2 %-nit 17,8 %-nut apparpat, assigiinngissut 0,4 %-pointiusoq eqqarsaatigi-
neqarsinnaavoq nalorninermut qularnaveeqqutitut, pisassiissutit killilingaanngitsut kingunera-

² Naatsorsuineq paasiiminartuutinniarlugu aningaasaleereernerup kingorna ukiumi siullermi aalisartumik nutaamik
takkuttoqarsinnaanerata tutsuviginanera tatiginartippaput angallatip atornerani kingusinnerusukkat pinnani. Na-
lorninermut qularnaveeqqutit anginaarsinnaanerannut tunngavissinnaavoq. Paarlattuanilli eqqarsarpugut imaassin-
naalluortoq aalisartut nutaat marluk imaluunniit amerlanerit takkulluarsinnaasut. Tamatumaa nalorninermut qularna-
veeqqutit pingaarutaa minnaartissinnaavaa. Nalilerparput sunniutit akerleriit taakku marluk imminnut atorunnaarsik-
kumaartut.

nik: Aningaasaliisartup annaasaqarusunngitsup piumasarisinnaavaa 0,4 %-pointinik iluanaarne-
rujumalluni, 25-akuersissutinut assignanik aningaasaliissaguni akuersissutinut killilerneqann-
gitsunut taarsiullugu.

Akuersissutit nioqputigineqarsinnaanngitsut kinguneranik aalisartut amerlissapput, akuersis-
sutit amerlanerit tunniunneqarpata. Aalisarnerup iluani akuersissutinik pillit amerlaneruppata
taava akuersissutinik pilinnut ataasiakkaanut pisassiissutit minnerussapput. Tabelip kolonniani
(3) takutipparput ukiut arlallit pisassiissutinut piginneqataassutsit uterteqattaarnerisa kingorna
piginnittuunerup aalisartunut ataatsimik amerlanerusunut naligiimmik siammarsimasoq. Anin-
gaasaliissutinut iluanaarut apparpoq 10,8 %-nut. Tamatuma takutippaa pisassiissutit ikinne-
ruppata akilersinnaanerussasoq akikinnerusumut imaluunniit pisoqaanerusumut usikinneru-
sumullu aningaasaliisoqartuuppat imaluunniit aningaasaliinissaq kinguartikkaanni.

Piginnittut amerlanerulernerat inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut kinguneqassaaq anner-
tuumik ingerlatsinermi iluaqutissat mikinerulerlutik. Taanna immikkut nammeneq sunniutitut
ilanngupparput. Taamaattoq piginnittut amerlanerulernerat nalorninermut qularnaveeqqut
atorlugu uuttuigaanni qularnermut imatut sunniuteqassanngilaq immikkut ataatsimut amerla-
nerusunut agguasseqqittarnerup allanngortinneqannginnissaa ilimagineqarsinnaassappat.
Tamanna ersersinneqarpoq nalorninermut qularnaveeqqutip tabelimi kolonniani (4) suli 0,4 %-
pointiusutut allaqqammat, tassani tunngaviusumik aallaavigineqarmata aalisartut arfinillit tal-
limaasimagaluartut.

Pisassiissutinik pigisat 1/25-nik annaasaqarneq pissutigalugu qularnerup saniatigut takor-
loorneqarsinnaavoq nalornisoqarnerulersinnaanera pissutigalugu periutsip ajornannginnerusu-
mik siunissami politikerenit allanngortinneqarsinnaanngussammat, maannakkut akuersissutit
piffissami killilimmi atorneqarsinnaanngortitaammata. Nalornineq taanna nassuiarneqarsin-
naavoq ukiumiit ukiumut pisassiissutinik pigisanik annaasaqarsinnaanermut ernummateqaler-
nertut. Akuersissummik peqartup nalilerpagu pisassiissutinik pigisat tamakkiisumik an-
naasaqarsinnaaneq 5 %-mik qaffattoq, taava nalorninermut qularnaveeqqut qaffassaaq 0,4 %-
pointimiit 1,3 %-pointimut, takuuk kolonne (5) Tabel 4-mi.

Akuersissutit ukiuni 25-ni atorneqarsinnaagallartillugit kiisalu annerpaamik pisassiissutinut
piginneqataassutsit 1/25-ii annaaneqarsinnaagallartillugit soorunami pineqassaaq nalorniner-
mut qularnaveeqqut killeqangaatsiarloq. Akuersissutit ukiuni qulini atorneqarsinnaalissappata
ukiuni 25-niunngitsoq, naatsorsuinita takutippaat nalorninermut qularnaveeqqut qaf-
faqqissasoq 1,9 %-pointinut. Takuuk kolonne kingulleq Tabel 2-mi.

Sinerissamut qanittumi raajarniarnermut atatillugu nalilerparput, pisassiissutinik pigisat aali-
sartunut nutaanut agguanneqartarnissaasa tutsuviginassusaat avataasiorluni raajarniarnermut
naleqqiullugu marloriaataassasoq. Sinerissamut qanittumi raajarniummut akkajaamut ullormik
ataatsimik sivisunerusumik akuersissummik peqartumut aningaasaliineq eqqarsaatigalugu
taamatut naatsorsuinita takutippaa, aningaasaliinerup iluanaarutissartaa nakkariassasoq 8,5 %-
niit 6,5 %-nut akuersissutit ukiuni qulini atorsinnaasut tunngavigalugit, tamatumalu assingaa
nalorninermut qularnaveeqqut angissusilik 2 %-pointinik. takuuk Tabel 5.

1.2 Akuersissutit nioqqutigineqarsinnaasut

Akuersissutit nioqqutigineqarsinnaasut atorlugit akuersissummik pillit pisassiissutinit pigisatik aalisartunut nutaanut agguanneqarsimasut utertillugit pisiarisinnaassavaat. Taamaasilluni agguasseqqinnerup pingaarnertut inernerissavaa maannakkut akuersissutinik peqartuniit aku-

Tabel 3 Sinerissamut qanittumi raajaniummut nutaamut aningaasaliineq

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(KR1)
Pisassiissutit amerlassusaat	19	19	20	20	20	20
Pisassiissutit siviussusaat, uklut	--	25	--	25	25	10*
Pisassiissutit ukluuqut aalisartunut nutaanut agguateqqit,	6.000	5.760	5.700	5.472	5.472	5.400
Kaavilaartit, mio. kr.	38	36	36	34	34	34
Aning. nikerartut, mio. kr.	-21	-20	-20	-19	-19	-19
Aning.aalajangersimasut, mio. kr.	-7	-7	-7	-7	-7	-7
EBITDA agguasseqqinnertalik aalisartumut nutaamut mio. kr.	9,7	8,7	8,4	7,5	7,5	7,2
Aalisartumut nutaamut agguasseqqittoqarsinnaanera		50%		50%	50%	50%
Pisassiissititut pigineqataassutisnik tamanik annaasaqarsinnaaneq		0%		0%	5%	5%
EBITDA naats., mio. kr.	9,7	9,2	8,4	8,0	7,6	7,4
Iluanaarutissat taggitat	10,9%	9,9%	8,5%	7,6%	6,8%	6,5%
Nalorninermut qularnaveeqqut ullumimut naleqqiullugu		+0,9%		+0,9%	+1,7%	+2,0%

Note: Kisisitini tunngavigneqarput killsaammi annermi akit aningaasartuutillu 2011-mi. Iluanaarutissat naatsorsuutit takutippaat angallammik 110 mio. koruunillimmik pisinermi illup iluani erniaat akileraarutit sloqqullugit, nalikillillerneqartussanngorlugu ukiuni 10-ni (taavalu scrapværdi 40 mio.koruunilluni). TAC aamma nunarsuarmi akit taggineqarput ataavartussat nalikillillinerup nalaani tamarmi. Kisisitit ersersinneqartut nalorninermut qularnaveeqqutaapput KR1-mi pisussanik naatsorsuulitsinni atukkagut, takuuk Tabel 7 aamma KH1, takuuk tabel 8.

Kilde: Copenhagen Economics

ersissummik peqartunut nutaanut pigisanik agguasseqqinneq. Ataatsimut isigalugu aalisartut amerlanerulissanngillat.

Akuersissummik peqartut nalorninerannut pissutaalissaaq pisassiissutinit pigisatik ukiut tamaasa utertillugit pisiarisalertariaqassammattigit. Akuersissutit nioqqutigineqarsinnaanngitsut amerlanerit kingunerissavaat aalisartut amerlinerat tamatumalu nammineq akuersissutinik nutaanik tunniussisarneq kingaallisissavaa taamaakkaluartorli tunngaviummik akuersissutit nioqqutigineqarsinnaasut killeqanngitsummik agguanneqattaarneqarsinnaassapput. Taamaattumik akuersissutit soorlu ukiuni 25-ni atasinnaasut tunngavialugit ukiut tamaasa pisassiissutinit pigisat 1/25-liinik arsaarneqartarnissaq ilimanarsinnaavoq. Assersuusiorluta naatsorsuinitta takutippaat, avataasiummut angallammik aningaasaliinermi iluanaarutissat appariassasut ullumikkut 18,2 %-niik 15,7 %-nut aamma 15,2 %-nut eqqarsaatigalugit akuersissutit ukiuni 25-ni atasinnaasut aamma akuersissutit ukiuni 10-ni atasinnaasut, takuuk Tabel 4.

Tabel 4 Raajarniummut avataasiummut nutaamut aningaasaliineq

	(1)	(2)	(HR3+4)	(HR2)
Akuersissutit sivissussusaat, ukiut		25	25	10
Ukiumoortumik aalisartunut nutaanut agguasseqqit-tarnerup nalorninassusaa	Ullumi	25%	25%	25%
Pissassiissutinut piginneqataassutsit tamakkerlugit annaaneqarsinnaaneri		0%	5%	5%
Naatsorsuutigisaaq EBITDA, mio. kr.	34,6	34,6	32,9	32,9
Pisassiissutinut piginneqataassutsinut akillutissatut naatsorsuutissat		2,1	1,9	2,7
Iluanaarutissatut naatsorsuutigisaaq	18,2%	16,8%	15,7%	15,2%
Nalorninermut sillimmasiissut ullumimut naleqqiullugu		+1,4%	+2,4%	+3,0%

Note: Tabel 2-mut note takuuk. Kisitsisit Immikkut ersersitat tassaapput nalorninermut sillimmatit atukkagut HR2-mi aamma HR-4-mi pisussat naatsorsorneranni, takuuk Tabel 6.

Kilde: Copenhagen Economics

Sinerissamut qanittumi angallammut akkajaamut aningaasaliinerup naatsorsornerata takutippaa, aningaasaliinermi iluanaarutit appariassat ullumikkut 10,9%-niit 9,0 %-nut aamma 8,5 %-nut eqqarsaatigalugit akuersissutit ukiuni 25-ni atasartut aamma akuersissutit ukiuni 10-ni atasartut, takuuk tabel 5.

Tabel 5 Sinerissamut qanittumi raajarniummut nutaamut aningaasaliineq

	(1)	(2)	(KR3+4)	(KR2)
Akuersissutit sivissussusaat, ukiut		25	25	10*
Ukiumoortumik aalisartunut nutaanut agguasseqqit-tarnerup nalorninassusaa	1 dag	50%	50%	50%
Pissassiissutinut piginneqataassutsit tamakkerlugit annaaneqarsinnaaneri		0%	5%	5%
Naatsorsuutigisaaq EBITDA, mio. kr.	9,7	9,7	9,2	9,2
Pisassiissutinut piginneqataassutsinut akillutissatut naatsorsuutissat		0,6	0,5	0,7
Iluanaarutissatut naatsorsuutigisaaq	10,9%	9,7%	9,0%	8,5%
Nalorninermut sillimmasiissut ullumimut naleqqiullugu		+1,2%	+1,9%	+2,3%

Note: **Tabel 2**-mut note takuuk. Akuersissutit ukiuni qulini atasinnaasut atoraanni naatsorsuutigaarput ukiut tamaasa pisassiissutit 1/19-ii utertinneqartassasut, ullumikkut sinerissamut qanittumi raajarniarnissamut akuersissutit pillit 19-iummata. Kisitsisit immikkut ersersitat tassaapput nalorninermut sillimmatit atukkagut KR2-mi aamma KR-4-mi pisussat naatsorsorneranni, takuuk Tabel 7 aamma KH2-K4, takuuk Tabel 8.

Kilde: Copenhagen Economics

2 Inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut sunniutit

Nakorninermut sillimmasiissutit tabel 2-miit 5-mut atorpagut, inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut sunniutit naatsorsoratsigit. 2011-mi aalisarnerup iluani naatsorsuineranut paasissutisat tunngavigalugit ligningit assigiinngitsut inaalissorpagut, tassani aallaaserineqarput akuersisummik peqartut taamatullu taakku sulisuisa pissusilersuutaat aamma aalisarnermi teknologi. Katikkaanni ligningit takutippat periuseq, tassani allaaserineqarlutik naleqqussaannermi allanguinerup soorlu BNP-mut taamatullu pisortat aningaasarsiornerannut sunniutai. Titarnertaami tullermi periutsimi taamaassorinninnerit tullerriiarlugit misissorpagut. Ilanngullugu siullertut misissorpagut immikkoortuni ataasiakkaani inernerit - avataasiorluni raajarniarnermi, sinerissamut qanittumi raajarniarnermi kiisalu sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi - immikkoortitaarlugit.

2.1 Avataasiorluni raajarniarneq

Avataasiorluni raajarniarnermi akuersissutit ukiuni qulini atasinnaanngortitaasuuppata, nioqqutigineqarsinnaanatik aamma agguateqqinneqartarlutik ullumimut naleqqiullugu akuersisummik peqartunut ataatsimik amerlanerusunut, taava isertitat BNP uuttuutigalugu appassapput 51 mio. koruuninik (-31-20) aamma pisortat aningaasarsiornerat ajorseriassaaq 43 mio. koruunit ukiut tamaasa, takuuk Tabel 6-mi tullerriiaani siulliup tullia (HR).

Tabel 6 Avataasiorluni raajarniarnerup sunniutai

Akuersissutit suunera	Akuersissutit amerlassusaat	BNP-mut ilapittuutit aalisarnerup mio. kr.	Suliffiit allat mio. kr.	Pisortat aning. mio. kr. ¹
Ullumikkut: akuersissutit killeqanngitsut nioqqutigineqarsinnaasut	5	600	13.180	
	Allannguutit maannakkut naleqqussaanneranut naleqqiullugu, ukulumut			
HR1: nioqqutigineqarsinnaanngitsut akuersissutit ukiuni 10-ni atasinnaasut ullumimut naleqqiullugu ataatsimik amerlaneusut	+1	-31	-20	-43
HR2: Akuersissutit nioqqutigineqarsinnaasut ukiuni 10-ni atasinnaasut (~BDO-scenarie 1,2)	+0	+0	-21	-27
HR3: Akuersissutit nioqqutigineqarsinnaasut ukiuni 25-ni atasinnaasut (~BDO-scenarie 1,2)	+0	+0	-17	-21
HR4: Akuersissutit nioqqutigineqarsinnaasut ukiuni 25-ni atasinnaasut + akitsorterunneqarsinnaasut (~BDO-scenarie 3,4)	+0	+0	-17	+70 ²
HR5: Akuersissutit nioqqutigineqarsinnaasut ukiuni 25-ni atasinnaasut + akitsorterunneqarsinnaasut + aning. nunani allaneersut (~BDO-Anbefaling)	-1	+31	+4	+146 ²

Note: Taaguut HR isumaqarpoq avataasiorluni raajarniarneq. Pisortat aningaasarsiorneranni sunniutit ilaapput aalisarnerup iluani ingerlatseqatigiiffinnut agguagarislanullu akileraarutit, raajanut akitsuut, Royal Greenlandip sinneqartoorutai aamma pisassiissutit akitsorterunneranni iluanaarutit. Akitsorterussinerup kinguneranik, uagut nalillinerput naapertorlugu, pisuussutit erniat tamakkii-sut ullumikkut akilertinneqarneq ajorput. Maannakkut akileraariaatsit pillugit suliap kingunerissap-pagu akileraarnerusaferrissaaq, taava akitsorterisarnermut periuseq atorlugu immikkut akileraarutit appasinnerussapput.

Kilde: Copenhagen Economics

Isertitat ikiliarnerannut sunniutit pingasut pissutaapput. Siullermik akuersissutit ukiuni 10-ni atasartut ingerlatseqatigiiffiit siunissamut qularnerulersissavai, taamaalippat aalisarnermut aningaasaleerusuttut noqinnerulissapput. Aalisarneq atortorissaannginnerulissaaq sulisorisari-aqarlugilu amerlanerit, kingunereqqissavaa isertitat apparnerat Kalaallit Nunaanni sullivinni allani (BNP-mut ilapittuut). Aappassaanik akuersissummik peqartut amerlinerisa aamma aalisa-riutit amerlinerisa ullumimut naleqqiullugu annertuumik ingerlatsinermi iluaqtissarsia-ri-neqartartut atorneqarsinnaaneratt millissaaq, tamatumalu ataatsimut aningaasartuutit qaffatsis-savai. Pingajussaannik aalisarnermi pitsaassuseq appariassaaq pisariaarutissammat aalisarluartut kisiamik pisassiissutit tunineqartarnissaat. Pisassiisarneq ingerlalluarsimappat, nioq-quteqarsinnaanerup maannamut qularnaarsinnaasimavaa, pisassiissutit aalisarluarnerpaanit pitsaanerpaamik atorneqarsinnaaneratt, tassaallutik pisassiissutit piginneqataassutsinut an-

nerpaamik akiliissallutik piumasseqarsimasut. Nioqquteqarsinnaatitaaneq peerneqarpat mekanisme taanna suujunnaassaaq.³

Akuersissutit ullumikkut nioqqutigineqarsinnaajuassappata akuersissutinik agguasseqqittarnerup aalisartut amerleriartissanngilai. Pissutaavoq ullumikkut imminut akilersinnaanerusammat ingerlatseqatigiiffiit ingerlalluartut pisassiissutinut piginneqataassutsiminnik allanut ingerlatseqatigiiffinnut sulii ingerlalluarnerusunut nioqquteqarsinnaanissaat aamma taamaatumik aalisarnermi ingerlatsisut allannngorvaniingillat. Taamaattumik nalorninerulerunerup sunniutai kisimik pissutaallutik isertitat apparissapput. BNP apparissaaq 21 aamma 17 mio. koruuninik eqqarsaatigalugit akuersissutit ukiuni qulini atasinnaasut aamma akuersissutit nioqqutigineqarsinnaasut ukiuni 25-ni atasinnaasut, takuuk HR2 aamma HR3.

BDO-p innersuussutigissavaa pisassiissutinit pigisat akitsorterunneqarsinnaanngornissaat. Taamaassinnaappat pisortat aalisarnermi isertitaa qaffariangaatsiassapput, takuuk HR4. Pissutaavoq pisuussutinut erniaat tamakkiisut (tassa immikkut sinneqartoorutit) uagut naliliinerput naapertorlugu ullumikkut akileraarusersorneqartannginnerat. Akileraariaatsinut suliaq ingerlasoq kinguneqassappat akileraarusersalernermik, taava akitsorterussisarnikkut akileraarutitugit isertinneqartartussat minnerulissapput.⁴

Nunat allamiut aningaasaliinerusarnissaat ammaanneqartuuppat taava aalisarnermi atortorissaartoqarnerulissagaluarpoq, sulisuusimasullu ilat allani sullivinni sulisinnaanngorlutik aamma BNP qaffassaaq. Peqataanik nalilerparput aalisarluarnerusoqalissasoq, tamatumalu kinguneranik annertuumik ingerlatsinerup iluaqutissarsivigineqarsinnaanera qaffassaaq. Taamaattumik aalisarnerup BNP-mut ilapittuutaanera qaffassaaq aamma. Aalisarnerup atortorissaarfiunerup aamma pisuussutinut erniat qaffatsissavaa taamaasillunilu aamma isertitat pisortat pisassiissutinik akitsorterussisarnernit. Takuuk HR5.

2.2 Sinerissamut qanittumi raajarniarneq

Sinerissamut qanittumi akuersissutit ukiuni 10-ni atasartussanngortinneqartuuppat, nioqqutigineqarsinnaatinnagilli agguateqqinneqartarlutillu ullumimut naleqqiullugu 19-inut agguanneqartaraluartut ataatsimik amerlanerusunut agguanneqartalerpata taava Kalaallit Nunaata BNP-a apparissaaq 93 mio. koruuninik ukiumut (-141+48), takuuk Tabel 7 rækkit tulliat (KR1).

³ Tamatuma saniatigut nioqquteqarsinnaajunnaarnerup aalisartut pisassiissutinik piginneqataassutsinik maannakkut aalisariutininnut ataavartumik naleqqussaasarnerat soorlu angallatip angissusaa aamma sulisut eqqarsaatigalugit akorgusissavaa. Kingunerissavaa naleqqussaannikkut kinguarsarneqarneq aamma taava aalisarnerup iluani aningaasarsiornikkut pitsaasumik ingerlatsineq apparissaaq.

⁴ Pisassiissuteqartarneq ullumikkut pitsaasumik ingerlanngippat akitsorterussinermi pisassiissutit ikittuinnarnut katerorneqartalissapput. Akuersissummik peqartut ataatsimik ilinneruppat BNP-mut sunniutit aamma pisortat aningaasarsiornernit sunniutit amerlassuseqassapput, +14 mio. kr. aamma +170 mio. kr. Aamma takuuk notati avataasiorluni qalerallinniarnermi IOK 't killilimmik sivissussullit tassani allaaserineqarpoq Kalaallit Nunaanni pisassiissutinik akitsorterussisarnermi unaminartut.

Tabel 7 Sinerissamut qanittumi raajarniarnerup sunniutai

Akuersissutit suunera	Akuersissutit amerlassusaat	BNP-mut ilapittuutit aalisarnerup mio. kr.	Suliffiit allat mio.kr.	Pisortat aning. mio. kr.
Ullumikkut: Akuersissutit nioqqutiginearsinnaasut piffissami killeqanng.	19	320	13.460	
Allannguut/ maannakkut iluarsinermit naleqqiullugu, ukiumut				
KR1: nioqqutiginearsinnaanngitsut akuersissutit ukiuni 10-ni atasinnaasut ullumimut naleqqiullugu ataatsimik amerlaneusut	+1	-141	+48	-20
KR2: Akuersissutit nioqqutiginearsinnaasut ukiuni 10-ni atasinnaasut (~BDO-scenarie 1,2)	-2	+9	-14	-11
KR3: Akuersissutit nioqqutiginearsinnaasut ukiuni 25-ni atasinnaasut (~BDO-scenarie 1,2)	+0	+2	-11	-11
KR4: Akuersissutit nioqqutiginearsinnaasut ukiuni 25-ni atasinnaasut + akitsorterunneqarsinnaasut (~BDO-scenarie 3,4)	+0	+2	-11	-11
KR5: Akuersissutit nioqqutiginearsinnaasut ukiuni 25-ni atasinnaasut + akitsorterunneqarsinnaasut + aning. nunani allaneersut (~BDO-Anbefaling)	-2	+8	+3	+29

Note: Taaguut HR isumaqarpoq sinerissamut qanittumi aalisarneq. Pisortat aningaasarsiorneranni sunniutinut ilaapput aalisarnerup iluani ingerlatseqatigiiffinnut agguagarsianullu akileraarutit, raajanut akitsuut, Royal Greenlandip sinneqartoorutal aamma pisassiissutit akitsorterunneranni iluanaarutit. HR1-mi pisassiissutit tamarmik aalisarneqarseq ajorput. Tamanna sunnuteqaqqissaq BNP-mut sulliffissuaqarnerup ilapittuutaaneranut, naatsorsuutitut ilanngussimanningsatsinnut.

Kilde: Copenhagen Economics

BNP-p aappariarujussuarneranut pissutaavoq sinerissamut qanittumi raajarniarnerup avataasiortunut naleqqiullugu patajaallisarnikinnerunerat aamma sinneqartoorutit ikinnerullutik. Taamaattumik sunniutit pingasut - nalorninerup annerunera, annertuumik ingerlatsinerup iluaqutissartai minnerit kiisalu aalisarluanninneruneg - uagut eqqoriaanerput naapertorlugu katillutik kingunerissavaat, immikkut sinneqartooruteqassaarnissaq (tassa pisuussutitut erniaq) sinerissamut qanittumi raajarniarnermi. Ingerlatseqatigiiffiit ilaannut taamaattumik pisassiissutit tamakkiinissaq akilersinnaajunnaassaaq, tamatumalu BNP-mut ilapittuut appartissavaa aamma aalisarnermiit akileraarutitut akiliutigineqartartut malunnartumik.

Akuersissutilluunniit nioqqutiginearsinnaanngussagaluarpata ullumikkutut akuersissutitut ukiuni 10-ni atasussanut tunngatillugu nalornilerulernerup kingunerissavaa aalisarnermi immikkut sinneqartooruteqartarunnaarnissaq. Tassa imaappoq akuersissummik peqartut marluk toqqassavaat pisassiissutit pigisaminnik tunisinissaq aalisarunnaarlutillu.

Aalisarnermi eqterineq annertuumillu ingerlatsinikkut iluaqutissarsisarneq annarulissapput taamaattumik BNP-p ilapittuusiisarneq 9 mio. koruuninik qaffariassaaq takuuk

KR2. Akuersissutit ukiuni 25-ni atasussat atoraanni nalornineq qaffarianninnerussaaq aamma aalisarnermi inissaqartinneqaannassapput akuersissummik pillit 19-t, takuuk **KR3.** Pisuussuti-

nulli erniaq amiakkuerutissaaq taamaattummik pisassiissutinik akitsorserussisarnermi ilua-
naarutissaaqanngilaq, takuuk **KR4**.⁵

KR5-mi nunat allamiut aningaasaliisalerpata aalisarnermi atortorissaarnerusoqalissaaq aamma
nalilerparput aalisarnermi eqiterineq annerulerumaartoq. Kaaviiartitsisinnaangussapput BNP-
mut annerusumik ilapittuutaalerlutik qaavatigullu pisortat aningaasarsiornerannut.

2.3 Sinerissamut qanittumi qalerallinnarneq

Sinerissamut qanittumi qalerallinnartut 6 meterinik takinerusumik angallatillit raajarnianut
naleqqiullutik pisortanit aningaasalersorneqarnissartik isumalluutiginerusariaqarpaat. Tassa
imaappoq pisortat "akilertassavaat" akuersissutit piffissami aalajangersimasumi atorsinnaasunut
nalorninerup ilaa.

KH1 -mi atulersinneqarput akuersissutit ukiuni qulini atasinnaasut nioqutigineqarsinnaann-
gitsullu agguanneqaqqittussat akuersissummik peqartunut arfinilinnik amerlanerusunut ul-
lummikkut akuersissummik peqartunut 117-inut naleqqiullugu. Annertuumik ingerlatsinerup
iluaqutissarsiviginerusinnaanera pissutigalugu akuersissutit amerlanerusunik pilersitsissaaq
angallatillu aalisarluarnikinnerulerlutik, tamatuma aalisarnerup BNP-mut ilapittuutaasarnera 1
mio. koruuninik appartissavaa. Tunngaviusumik nalorninerulerunerup aamma aalisarluarun-
naamainerup kinguneranik ingerlatseqatigiiffinnut akilersinnaassanngilaq pisassiissutinik
tamakkiisarnissaaq **KR1**-misut. Tassanili eqqarsarpugut pisortat aalisarnermi aningaasaliissutis-
sanik pisariaqartinneqartunik tunniussissasut aalajangersimasumik ernialerlugit, soorlu aalisar-
nermut aningaasaliissutit atorlugit aamma ESU-mi taarsigassarsisarneq, pisassiissutit tamak-
kerneqarsinnaajuaqullugit. Pisortat aningaasartuutaat qaffassapput aningaasartuutit peereer-
lugit aalisarnermit akileraarutit 11 mio koruuninik apparlutik, takuuk Tabel 8.

---

⁵ Pisassiissutinik akitsorserussisarnerup kingunerissappagu piginnittut eqiterneqarneruppata, aalisarnerup iluani akuers-
sissummik peqartut maclunnik ikileriartillugit taava BNP-mut sunniutit pisortallu aningaasarsiornerannut ikileriassap-
put -3 mio. koruuninik aamma -5 mio. koruuninik.

Tabel 8 Sinerissamut qanittumi qalerallinnarneq sunniutai

Akuersissutit suunera	Akuersissutit amerlassusaat	BNP-mut ilapittuutit aalisarnerup mio. kr.	Suliffiit allat mio.kr.	Pisortat aning. mio. kr.
Ullumikkut: Akuersissutit nioqqutiginearsinnaasut piffissami killeqanng.	117	110	13.670	
Allannguutt maannakkut luarsilnermut naleqqiullugu, uklumut				
KH1: nioqqutiginearsinnaanngitsut akuersissutit ukiuni 10-ni atasinnaasut ullumimut naleqqiullugu ataatsimik amerlaneusut HJ	+6	-1	+0	-11
KH2: Akuersissutit nioqqutiginearsinnaasut ukiuni 10-ni atasinnaasut (~BDO-scenarie 1,2)	-12	+3	-3	-6
KH3: Akuersissutit nioqqutiginearsinnaasut ukiuni 25-ni atasinnaasut (~BDO-scenarie 1,2)	-7	+2	-2	-5
KH4: Akuersissutit nioqqutiginearsinnaasut ukiuni 25-ni atasinnaasut + akitsorterunneqarsinnaasut (~BDO-scenarie 3,4)	-7	+2	-2	-4
KH5: Akuersissutit nioqqutiginearsinnaasut ukiuni 25-ni atasinnaasut + akitsorterunneqarsinnaasut + aning. nunani allaneersut (~BDO-Anbefaling)	-12	+3	+1	+6

Note: KH isumaqarpoq sinerissamut qanittumi qalerallinnarneq. Pisortat aningaasarsiornerisa sunnerneqarnerannut ilaapput aalisarnermi ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat aamma agguagarlanut akileraarutit, Royal Greenlandip sinneqartoorutai aamma pisassiissutit akitsorterunneranni iluanaarutit. KH1-mi naatsorsuutigineqarpoq pisortat 100 %-mik aningaasaliinissaat, taava KH2-mi aamma KH5-mi naatsorsuutigineqarpoq pisortat 50 %-mik aningaasaliinissaat.

Kilde: Copenhagen Economics

Akuersissutit nioqqutiginearsinnaappata qularnerulernermit aningaasartuutit amerlanerunerisa kingunerissavaa akuersissummik peqartut pisassiissutit piginneqataassutisunik piminnik tuniniaanissaat. Aalisarluarneq allissaaq aamma aalisarnerup BNP-mut ilapittuutaanera aamma pisassiissutit tamakkerneqartarnerat ingerlaannassaaq pisortat taarsigassiinerunngikkaluartut. Pisortalli aalisarnerup ilaa aningaasalersuinnassavaat aalajangersimasumik erniaqartitsillutik, tamatuma pisortat aningaasartuutaat qaffatsissavai takuuk KH2-KH4. Qularnerup kinguneranik KH-4mi pisassiissutit akitsorterunneqarnerat iluanaarutitaqassanngilaq. Pisariaqarpoq nunat allamiut piginneqataanerulernissaat pisortat aningaasarsiornerat ataatsimut isigalugu pitsaasumik sunnerneqassappat, takuuk KH5.

3 Naatsorsuutini eqqoriaanerit

Ataani inuiaqatigiit aningaasarsiorneranni sunniutitut naatsorsuutini eqqoriaanigut tullerriaasavagut.

3.1 Tunisassiornermi teknologi

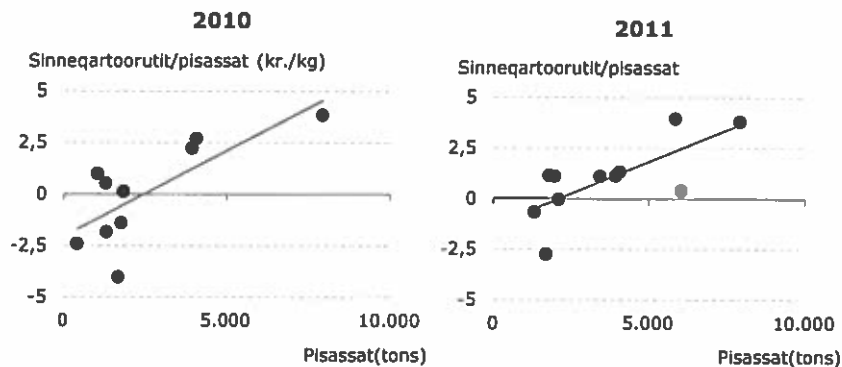
Eqqoriarparput aalisakkanik qalerualinnillu aalisarnermi tunisassiornermi pissutsit sisamat pisariaqassasut. Sulisussat, aningaasat (tassa angallat) pinngortitap pisuussutai (aalisakkat) aamma nioqqutissat kiffartuussinerillu (soorlu benzin, poortuutissat aamma assartuineq). Tunisassiornermi pissutsinut sisamanut immikkoortunut akissaasersuinerit annertussusilerpagut naatsorsuutini immikkoortunut 2010-miit 2011-mut paasissutissiissutigineqartut atorlugit (sinerissamut qanittumi raajarniarneq, avataasiorluni raajarniarneq aamma sinerissamut qanittumi qalerallinniarneq)

Annertussusiliineri eqqoriarparput assigiimmik erniaqartitsisoqassasoq 6 %-nik, tamannalu tunngaveqarpoq avataasiorluni raajarniat 2008-mi naatsorsuutaanni paasissutissanik aamma Schütt, Nielsen og Jensenimeersunik: *Fuel taxes and economic optimization of the Greenlandic shrimp fishery*. Pinngortitap pisuussutaanik atuineq (pisuussutinut erniat imaluunniit aalisarnermi immikkut sinneqartoorutit) taamaasilluta akileraartutit sioqqullugit angusaq immikkut ittoq naatsorsorparput nammineq aningaasaatit – 6% * -isut aamma aningaasaliissutini naatsorsorpagut erniaat nalikilliliinerillu + 6% * nammineq aningaasaatit.

Agguaqatigiisillugu nalikilliliinerup angissusaa 8 %-nut naatsorsorparput avataasiorlut aalisartut eqqarsaatigalugit aamma 7% sinerissamut qanittumi aalisartunut, tunngavigalugit eqqoriaanerit Tabel 2-miittut aamma Tabel 3-miittut, taakkulu naatsorsuutitut paasissutisaniittut assigaat.

Aalisarnermi annertuumik ingerlatsineq pissutaallu iluaqtissarsisoqarsimappat taava ingerlatseqatigiiffinnut pisassiissutit anginerungaangata pisassiissutit kiilukkaartumik iluanaaruteqarfiigineqartassapput. 2010-mi 2011-milu naatsorsuutitut paasissutissat tikkuarpaat, sinerissamut qanittumi raajarniarnermi annertuumik ingerlatsineq iluaqtissarsivigineqartartoq, takuuk Figur 1.

Figur 1 Sinerissap qanittuani raajarniarnermi annertuumik ingerlatsinerup iluaqutissartai

Kilde: Aalisarnermut, Pinlarnermut Nunalerinermullu Naalakkersu/soqarfiup kisitsisaatal naapertorlugit Copenhagen Economicsip saqqummiussai

Annertuumik ingerlatsinerup iluaqutissartai ilusilerpagut eqqarsarluta nioqutissanik pisinermi aningaasartuutit ilaat aalajangersimasut kiisalu kiffartuussinermit aningaasartuutit aalajangersimasuusut, tassani tunisassiornermut attuumassuteqaratik. Piginneqataassutsip taassuma annertussusaa uuttorparput sinerissamut qanittumi aalisarnermut naatsorsuutitut paasissutissanut assingusunngorlugu soorlu figurimi qulaaniittumi takuneqarsinnaasutut eqqoriarlugulu sinerissamut qanittumi qalerallinniarnermi kiisalu avataasiorluni qalerallinniarnermi aamma taamaassasoq.

Eqqarsarpugut periarfissaqanngitsoq pisuussutit naleqassutaata allisinnissaa aningaasat sulisoqarnerlu atorlugit. Paarlattuanik aningaasat sulisullu imminnut paarlaassinnaapput (1,2 -mi transformationselasticitet atorlugit). Tassa imaappoq aalisarneq atortorissaarnermiit (soorlu avataasiorluni ullumikkut taamaattoq) sulisoqarnerulernermut (soorlu sinerissamut qanittumi qalerallinniarnermi ullumikkut taamaattoq). Paarlattuanilli tamatigit atorneqartassaaq (nikerartortat) nioqutissarsisarneq eqqarsaatigalugu aamma kiffartuussinerit pisuussutitut atatilugit.

Eqqarsarpugut Kalaallit Nunaanni tunisassiorneq avammut tunisassiornermi akinut sunniuteqanngitsoq, tassa imaappoq kalaallit tunisassiorlut ima nunarsuup sinnerani nioqutissior-tiginngillat allaat nunarsuup sinnerani akit nikerarnerat sunniuteqarfigisinnaallugu.

Kalaallit Nunaanni sullivinni allani tunisassiornerup ilisarnaatigaa tamakkiisumik unammil-lertoqarnera, pingortitap pisuussutaanik soqanngilaq aamma tunisassiornermi teknoligi ata-aseq atorneqarpoq, (aningaasat sulisullu akornanni transformationselasticitet 1-iluuni) uagut naatsorsugarput tunngavigalugu 2014-mi nationalregnskabini kisitsisit.

3.2 Akuersissutininik peqartut pissusilersuutaat

Eqqarsarpugut aalisarnerup iluani tamakkiisumik unammilleqatigiittoqartoq aamma akuersissummik pigisaqartut sinneqartoortitik alliaortortissinnaagaat. Tassa imaappoq, akuersissummik pigisaqartut sukkulluunniit tunisassiornermi atorpeqartunik tulluussaasinnaapput, tunisassiap pingaarnerup nalingata (tassa kaaviiartitsinerulerneq tunisassiornermi sakkut ilanerisigut) assingaa tunisassiornermi atorpeqartup atortup akiga.

Aningaasat akigata assingaa iluanaarutit qularnartortaqaanngitsut ilanngullugu nalorninermut sillimmasiut kiisalu nalikilliliinerit. Aalisarnermi nalorninermut sillimmasiut allissappat, taava aningaasat akiat qaffassaaq aamma pisuussutinut atuineq, tassa imaappoq aalisarnermi immikut iluanaarut appassaaq. Pisuussutinut erniaq 0-iit annerugallartillugu akuersissummik peqartut pisassiissutininik tamakkiisarnissaat akilersinnaassaaq. Aningaasat akisuneruler-nikummata akuersissummik peqartoq amerlanerusunik sulisoqarusunnerussaaq aningaasallu ikinnerit atorlugit pisassiissutit aalisarnissaannut. Sulisunut sulinissaq pilerinarneruleqqullugu pisassiissutininik peqartup akissarsiat qaffattariaqassavai, tamatumalu pisuussutinut erniaq appartissavaa. Akuersissummik peqartup pissutsit tamakku oqimaaqatigiissaassavai toqqarlugulu sulisut aningaasallu suleqatigiisinnerat, annerpaamik sinneqartoornissamut qulakkeerisussaq.

Nalorninartunut sillimmasiineq qaffasinnerusooq akissarsiallu qaffasissut katinnerisa kingunerissappassuk pisuussutinut erniap amigartoorutaalerneru qaavatillugu akuersissutit nioqqutigineqarsinnaanngippata taava akuersissummik peqartut toqqassavaat pisassiissutit ilaannaannik aalisarnissartik pisuussutinut erniap 0-nngoqqinnissaata tungaanut. Pisassiissutit nioqqutigineqarsinnaappata eqqarsarpugut, ingerlatseqatigiiffinnik aalisartoqarunnaassasoq pisuussutinut erniap 0-nngornissaata tungaanut.

Pisuni 1-4-mi atorparput nalorninermut sillimmasiinerup naatsorsornera titarnertaaq 2-meersoq. Pisuni 5-mi, avataaneersuut aningaasaliisinnaanngortinneqarnerisa pineqarfiani eqqarsarpugut, aalisarnermi nalorninermut sillimmat 0,5%-pontinut apparsinnaasoq.

3.3 Suliassat

Eqqarsarpugut allannguinerup kinguneranik Kalaallit Nunaanni sulisartoqarneq sunnerneqarnavianngitsoq. Aalisarnermi atortorissaartoqarnerulissappat suliunnaartut sullivinnut allanut nuussapput, tunisassiorfiunerulersunut isertitaqarfiunerulersunullu. Sulisartut nussusapput akissarsiarissaarfiunerusunut (substitutionselasticitet 0,8-aaluni).

Ilanngutinngilagut Kalaallit Nunaanni avataaneersut sulinerisa sunniutaat. Aalisarnermik suli-aqartut ikinnerulernerat Kalaallit Nunaanni avataaneersut ikinnerulernerannik kinguneqassappat taava akileraarutit A-nit isertitat appassapput.

3.4 Pisassiissutininik nioqquteqarfii

Ingerlatseqatigiiffiit pisassiissutininik pigisanik pisiniarsinnaapput nioqquteqarsinnaallutillu, nioqquteqarsinnaasoqartillugu, ukiumullu pisassiissutit niuerutigineqarsinnaanngillat. Eqqarsarpugut pisassiissutininik niuerfiit ingerlalluarmata, imatut paasillugu akuersissutininik niueruteqarnerup aalisartunik amerlisaanissaa periarfissaqanngitsoq aamma pisassiissutininik akitsorserussisarneq tunngaviusumik aalisartunik ikilisaanavianngitsoq.

Ilannguppagut sunniutit pisassiissutit nioqqutigineqarsinnaangitsut qularnaarsinnaajunnaagaat, tassani aalisarluarnerpaat pisassiissutinik pissarsinnaapput, nalorninartunut sillimasiissutsip 1 %-mik qaffanneratigut. Aalisarnerup iluani aningaasat ikilissavai.

3.5 Pisortat aningaasarsiornerat

Pisortat aningaasarsiornerisa sunniutaanut ilaapput ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat aamma aalisarnermit agguagarsianit akileraarutit, raajanut akitsuutit, Royal Greenlandip sinneqartoorutai, pisassiissutit akitsorterunneqarneranni iluanaarutit aamma sinerissamut qanittumi qalerallinnarnermut pisortat aningaasalersuinerannut erniat. Eqqoriarparput siornatigut ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaasa kiisalu agguagarsianut akileraarutit sinneqartoorutit 30 %-ii amerlaqatigisimassagaat. Raajanut akitsuut ilanngupparput tamakkiisumik kaaviiartitat ilaatut ataavartut, sinerissamut qanittumi avataasiorlunilu aalisarnermi. Pisassiissutinit pigisat taaku naatsorsorpagut 2014-mi raajanut akitsuummit isertitat pillugit paasissutissat tunngavigalugit. Royal Greenlandip piginnittut pigisaanut tunngaviuvoq notati "raajarniarnermi piginnittuunerup killingi". Pisassiissutit akitsorterunneranni iluanaarutit assigiinnarpaat pisumi pisuussutininut erniaq namminersortuni aalisartuni.

Naatsorsuutigaarput nunat allamiut ingerlateqatigiiffiutaasa sinneqartoorutitik nunanut allanut annissinnaangikkaat Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraaqqaarsimatinnatik.

3.6 Sunniutit allat

Ilanngutinngilagut fabrikkini suliasallu pisataanik pilersuisuni soorlu RAL-itut ittuni sunniutit immikkoortumi KR1-mi, tassani sinerissamut qanittumi raajartassiissutit tamakkerneqassaarput. Aamma ilanngutinngilagut immikkoortumi tassani aalisarnerup minnerulernerata pinngortitap qanoq issusaaanik allanngortitsisinaanera.

Ilanngutinngilagut fabrikkini aamma siammarterinerni, nioqquteqarnerni pilerisaarinernilu tunisassiornermut piginnittut agguataarnerusimasinnaanerisa sunniutai.

Ilanngutinngilagut kalaallit illuini pissarsianik atuinert sunniutai imaluunniit pisortani isertitat allanngornerini.

Ilanngutinngilagut pisassiissutit aqunneqarnerini allaffissornermut aningaasartuutininut ilasutaasimasinnaasut.